

สถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีนปี 2565 และแนวโน้ม

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผู้บริหาร

ผลไม้เป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย โดยในแต่ละปีไทยมีการส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี 08 ปริมาณกว่า 2 ล้านตัน โดยในปี 2565 มีปริมาณการส่งออกไปต่างประเทศ 2.79 ล้านตัน มูลค่า 5,661 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตลาดผู้บริโภคจีนเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของผลไม้ไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีประชากรจำนวนมาก ความต้องการบริโภคสูง ประกอบกับมีเส้นทางการขนส่งผลไม้ที่หลากหลายทั้งทางถนน ทางรถไฟ ทางทะเล และทางอากาศ ใช้ระยะเวลาในการขนส่งจากไทยไม่นานมากนัก สอดรับกับข้อจำกัดของผลไม้สดที่มีอายุในการเก็บรักษาค่อนข้างสั้น

ปัจจุบันผลไม้ไทยที่ผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านการตรวจกักกันจากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน มีจำนวน 22 ชนิด มากที่สุดในบรรดาประเทศ/เขตดินแดนต่าง ๆ ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า โดยผลไม้ที่ส่งออกนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในพิธีสารการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนอย่างเคร่งครัด

ในปี 2565 จีนนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี 08 จากไทยจำนวน 2,167,773 ตัน มูลค่ากว่า 6,276 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เส้นทางการขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนเส้นทางหลักคือ การขนส่งเส้นทางดั้งเดิมทางทะเลจากไทยแวะไปยังฮ่องกง และจากฮ่องกงเข้าเมืองเซินเจิ้นโดยการขนส่งทางบก เนื่องจากสายการบินเรือจากไทยไปยังฮ่องกงมีจำนวนมากกว่าสายการบินเรือตรงไปยังเมืองเซินเจิ้นหรือนครกว่างโจว ในขณะที่การขนส่งทางเรือตรงจากไทยไปยังท่าเรือต่าง ๆ ของจีนปรับเพิ่มขึ้นจากเดิมเนื่องจากความเข้มงวดในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 บริเวณด่านชายแดนของจีนที่เข้มงวด โดยเฉพาะด่านชายแดนที่ติดกับเวียดนาม ส่งผลให้การขนส่งทางถนนจากไทย ผ่านลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่ด่านโหย่วอี๋กวน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ในปี 2565 ลดลงจากเดิม ผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้แต่ละประเทศมีมาตรการในการป้องกันและควบคุมโรค ส่งผลให้มีการขนส่งทางบกน้อยกว่าการขนส่งทางเรือ โดยจุดหมายปลายทางส่วนใหญ่ของผลไม้ไทยจะส่งมาที่ศูนย์กลางการค้าชายผลไม้้นำเข้าที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานในนครกว่างโจว ซึ่งเป็นตลาดที่พ่อค้านำผลไม้จากทางตอนเหนือของประเทศมาจำหน่ายทางตอนใต้ของจีน และนำผลไม้จากตอนใต้และผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศขึ้นไปจำหน่ายยังภาคเหนือและมณฑลตอนในของประเทศ ในขณะที่การนำเข้าผลไม้ไทยของจีนทางอากาศเหมาะสมกับผลไม้ที่มีราคาต่อหน่วยสูง และมีอายุในการเก็บรักษาสั้น เช่น น้อยหน่า เงาะ ลองกอง และมะม่วง ซึ่งการขนส่งทางอากาศส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าในเมืองที่ประชากรมีกำลังซื้อสูง อาทิ นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น กรุงปักกิ่ง และนครเซี่ยงไฮ้

ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้ามากที่สุด 4 ลำดับแรก ในปี 2565 คือ ทูเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด โดยพบว่ามีผู้นำเข้าทูเรียนจากไทยมากถึง 783,581 ตัน ลดลงร้อยละ 2.93 มะพร้าว 522,815 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.53 ลำไย 380,434 ตัน ลดลงร้อยละ 18.71 และมังคุด 183,083 ตัน ลดลงร้อยละ 19.62 เมื่อเทียบกับปี 2564 ซึ่งการนำเข้าทูเรียนที่ลดลงเนื่องจากจีนอนุญาตให้นำเข้าทูเรียนจากประเทศเวียดนามได้ ทำให้มีคู่แข่งในตลาดเพิ่มขึ้น ในส่วนของลำไยที่มีการนำเข้าลดลงเนื่องจากมีปริมาณผลผลิตที่ลดลงและจีนอนุญาตให้นำเข้าลำไยจากประเทศกัมพูชาได้ทำให้มีคู่แข่งในตลาดเพิ่มขึ้น และมังคุดที่มีการนำเข้าลดลงเนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ลดลง

ราคาขายส่งทูเรียน ลำไย และมังคุด รายเดือนโดยเฉลี่ยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน และราคาขายปลีกรายเดือนโดยเฉลี่ยในห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว ในปี 2565 เมื่อเทียบกับปี 2564 พบว่าราคาค้าส่งทูเรียนในตลาดเจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.35 และราคาค้าปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.03 และพบว่าราคาค้าส่งลำไย (เกรด 1) ในตลาดเจียงหนานลดลงร้อยละ 0.21 และราคาค้าปลีกลำไยในห้างโมเดิร์นเทรดเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.86 สำหรับราคาค้าส่งมังคุด (เกรด 1) ในตลาดเจียงหนานลดลงร้อยละ

8.32 และราคาค้าปลีกมังคุดในห้างโมเดิร์นเทรดเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.93 โดยพบว่าราคาผลไม้นอกฤดูกาลผลิตจะมีราคาสูงกว่าในฤดูกาล หากสามารถควบคุมให้มีผลผลิตตลอดทั้งปีก็จะทำให้ราคาไม่มีความผันผวนมากจนเกินไป ทำให้ผู้บริโภคทั่วไปสามารถเลือกซื้อได้ตลอดปี นอกจากนี้ หากสามารถนำเสนอชนิดของพันธุ์ผลไม้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคก็จะสามารถควบคุมคุณภาพในการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้

ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ไทยและจีนได้เห็นชอบร่วมกันในการใช้ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามารถระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีนฉบับใหม่ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2563 นั้น ทำให้การนำเข้าและส่งออกผลไม้ด้วยเส้นทางขนส่งทางบกผ่านประเทศที่มีความเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น โดยจีนอนุญาตให้นำเข้าได้ที่ด่านตงชิ่งและด่านรถไฟผิงเสียง เพิ่มเติมจากพิธีสารฯ เดิม ที่ให้นำเข้าได้แค่ด่านโฮยอู้อี้กวน และด่านโมฮานา จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารฯ ฉบับใหม่เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ซึ่งได้มีการเพิ่มเติมจุดนำเข้าผลไม้เพิ่มเติมจากร่างพิธีสารฯ ได้แก่ ด่านรถไฟโมฮานา ด่านเทียนเป่า ด่านเหอโข่ว และด่านรถไฟเหอโข่ว ในมณฑลยูนนาน และด่านหลงปิง และด่านสุยโข่ว ในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง เพื่อรองรับการนำเข้าผลไม้ไทยในอนาคต โดยผลไม้ของไทยที่ได้รับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุแล้วจะต้องระบุทะเบียนดังกล่าวบนบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบย้อนกลับกรณีเกิดปัญหา ในขณะที่ผลไม้เวียดนามที่ส่งเข้าจีนก็ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้การแปลงและสวมสิทธิผลไม้ทำได้ยากขึ้น โดยหลังจากนี้คาดว่า การส่งออกผลไม้ของไทยจะเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ (new normal) โดยเป็นการส่งออกไปจีนมากกว่าเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลไม้ของไทยจึงควรปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของจีนอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและลดความสูญเสียในการส่งออกผลไม้ซึ่งมีอายุในการเก็บรักษาสั้น รวมถึงควรร่วมกันพัฒนาผลผลิตให้มีความหลากหลายในสายพันธุ์และรสชาติ เพื่อสร้างความแปลกใหม่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าไปพร้อมกันด้วย

*****

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว
สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
ตอนที่ 1 ภาพรวม	
- การส่งออกผลไม้ของไทย.....	1
- การนำเข้าผลไม้ไทยของจีน.....	4
- ผลกระทบการนำเข้าผลไม้จากมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19.....	20
ตอนที่ 2 ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า	
- ตลาดส่งออกทุเรียน ลำไย มังคุด และมะพร้าวของไทย.....	22
- การนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน.....	25
- ทุเรียน.....	32
- ลำไย.....	42
- มังคุด.....	49
- บทสรุป.....	56
แหล่งข้อมูลอ้างอิง.....	58

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 - 2565.....	2
ตารางที่ 2	ด่านตามเขตการปกครองระดับมณฑลในจีนที่อนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากต่างประเทศ ทางเส้นทางขนส่งทางอากาศและทางเรือ.....	5
ตารางที่ 3	บัญชีรายชื่อผลไม้ที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก.....	9
ตารางที่ 4	บัญชีรายชื่อผลไม้แช่แข็งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก.....	14
ตารางที่ 5	บัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออกตามรายการ อาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน.....	14
ตารางที่ 6	ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2565 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	16
ตารางที่ 7	สถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2564 - 2565 (ผลไม้ที่มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าหนึ่งพันตัน).....	18
ตารางที่ 8	ปริมาณการส่งออกทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของไทยไปประเทศ/ เขตดินแดน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2563 - 2565.....	22
ตารางที่ 9	ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน จำแนกตามประเทศ/ เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 - 2565.....	26
ตารางที่ 10	ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ โดยสัดส่วนคิดเทียบกับปริมาณ การนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2565.....	29
ตารางที่ 11	ปริมาณการนำเข้าทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของจีน จากประเทศ/ เขตดินแดนหลัก ๆ ปี 2563 - 2565.....	29
ตารางที่ 12	สถิติผลไม้ 4 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด แสดงปริมาณผลผลิตของไทย ราคาที่ เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวน ปริมาณที่จีนนำเข้า และมูลค่านำเข้าต่อ กก. ในปี 2564 - 2565.....	31
ตารางที่ 13	ปริมาณการนำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	33
ตารางที่ 14	ราคาขายส่งทุเรียนไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	37
ตารางที่ 15	ราคาขายปลีกทุเรียนไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	39
ตารางที่ 16	การนำเข้าลำไยของจีนปี 2563 - 2565.....	42
ตารางที่ 17	ปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	42

ตารางที่ 18 ราคาขายส่งลำไยไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณ นำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	45
ตารางที่ 19 ราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	46
ตารางที่ 20 การนำเข้ามังคุดของจีนปี 2563 - 2565.....	49
ตารางที่ 21 ปริมาณการนำเข้ามังคุดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	50
ตารางที่ 22 ราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณ นำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	52
ตารางที่ 23 ราคาขายปลีกมังคุดไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565.....	54

สถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีนปี 2565 และแนวโน้ม

รายงานสถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีนปี 2565 และแนวโน้ม จัดทำเป็นสองตอน ตอนที่ 1 จะกล่าวถึงภาพรวมของการส่งออกผลไม้ของไทย และการนำเข้าผลไม้ของจีน ส่วนในตอนที่ 2 จะเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า

ตอนที่ 1 ภาพรวม

การส่งออกผลไม้ของไทย

ผลไม้ไทยเป็นหนึ่งในสินค้าที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก โดยมีการส่งออกสินค้าในหมวดผลไม้ และลูกไม้ที่บริโภคได้ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนิซ 08 (Harmonized Code 08: Edible fruits and nuts, HS Code 08) โดยในปี 2565 มีการส่งออกทั้งสิ้น 2.79 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3.20 เมื่อเทียบกับปี 2564 คิดเป็นมูลค่า 5,661 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 8.33 โดยมีตลาดส่งออกหลักที่สำคัญ คือ จีน ฮองกง และมาเลเซีย ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 89.91 ของมูลค่าการส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทย

ที่ผ่านมาตลาดส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ที่ใหญ่ที่สุดของไทยคือจีน ทั้งในแง่ปริมาณและมูลค่า อย่างไรก็ตามพบว่าตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา ไทยมีการส่งออกไปเวียดนามปริมาณมากกว่า 400,000 ตัน เพิ่มมากขึ้นจากในอดีตที่มีปริมาณไม่เกิน 300,000 ตัน โดยในปี 2557 พบว่า ไทยส่งออกไปเวียดนามปริมาณมากถึง 460,881 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.39 เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่มีการส่งออกไปเวียดนามเพียง 285,566 ตัน ในขณะที่การส่งออกไปจีนมีปริมาณ 442,349 ตัน ลดลงร้อยละ 26.17 ปี 2559 ไทยส่งออกไปเวียดนาม มีปริมาณมากถึง 550,208 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.26 เมื่อเทียบกับปี 2558 ในขณะที่การส่งออกไปจีนมีปริมาณ 428,042 ตัน ลดลงร้อยละ 13.59 ส่งผลให้เวียดนามขึ้นเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ปริมาณมากที่สุดของไทย ในปี 2557 และ 2559 ในขณะที่ในปี 2560 ไทยส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดด โดยมีปริมาณส่งออกสูงถึง 1,045,456 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 90.01 เมื่อเทียบกับปี 2559 โดยมีมูลค่าการส่งออก 1,039.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 104.52 ในขณะที่การส่งออกไปจีนมีปริมาณ 557,294 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.20 ส่งผลให้เวียดนามขึ้นเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทย โดยเป็นปีที่มีการส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปเวียดนามมากเป็นประวัติการณ์

ปี 2561 ไทยส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออก 822,655 ตัน ลดลงร้อยละ 21.31 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยมีมูลค่าการส่งออก 990.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.66 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 717,485 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.74 โดยมีมูลค่าการส่งออก 1,008.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 52.78 ส่งผลให้เวียดนามยังคงเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ปริมาณมากที่สุดของไทย ในขณะที่จีนขึ้นมาเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 มูลค่ามากที่สุดของไทย

ปี 2562 ไทยส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 584,513 ตัน ลดลงร้อยละ 28.95 เมื่อเทียบกับปี 2561 (ลดลงร้อยละ 44.09 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 837.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 15.45 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 1,402,008 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 95.41 เมื่อเทียบกับปี 2561 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 151.57 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 2,092.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นมากถึง

ร้อยละ 107.49 ส่งผลให้จีนกลับมาเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทย

ปี 2563 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงมาก อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 254,132 ตัน ลดลงมากถึงร้อยละ 56.52 เมื่อเทียบกับปี 2562 (ลดลงร้อยละ 75.69 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 414.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 50.49 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 1,470,835 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.91 เมื่อเทียบกับปี 2562 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 163.92 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 2,894.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.33 ส่งผลให้จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทย และแสดงถึงรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ปี 2564 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงมากอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 165,108 ตัน ลดลงร้อยละ 35.03 เมื่อเทียบกับปี 2563 (ลดลงร้อยละ 84.21 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 203.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 50.96 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 2,122,988 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.34 เมื่อเทียบกับปี 2563 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 280.95 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 4,991.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.41 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 656.01 เมื่อเทียบกับปี 2560) ส่งผลให้จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทยตามรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ปี 2565 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 122,402 ตัน ลดลงร้อยละ 25.87 เมื่อเทียบกับปี 2564 (ลดลงร้อยละ 88.29 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 65.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 68.00 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 2,145,020 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับปี 2564 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 284.90 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 4,838.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 3.06 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 632.91 เมื่อเทียบกับปี 2560) ส่งผลให้จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทยตามรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ตารางที่ 1 ปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 - 2565

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			ปี 2565 เทียบ 2564 (%)	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2565 เทียบ 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
	รวม	2,199,064	2,877,674	2,785,576	-3.20	4,164.95	6,176.00	5,661.48	-8.33
1	จีน	1,470,835	2,122,988	2,145,020	1.04	2,894.90	4,991.15	4,838.61	-3.06
2	มาเลเซีย	81,470	142,843	163,628	14.55	45.47	93.98	100.55	7.00
3	เวียดนาม	254,132	165,108	122,402	-25.87	414.80	203.44	65.10	-68.00
4	อินโดนีเซีย	37,615	57,319	71,086	24.02	47.44	65.18	87.19	33.77
5	ฮ่องกง	132,759	96,081	58,872	-38.73	359.53	273.23	150.95	-44.75

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			ปี 2565 เทียบ 2564 (%)	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2565 เทียบ 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
6	เมียนมา	52,266	126,808	50,421	-60.24	66.97	159.84	58.64	-63.31
7	สิงคโปร์	17,136	23,839	27,286	14.46	16.23	22.70	22.37	-1.47
8	สหรัฐอเมริกา	30,372	28,046	26,907	-4.06	100.56	109.38	95.46	-12.72
9	ลาว	29,241	18,975	15,152	-20.15	15.15	9.31	6.77	-27.26
10	เกาหลีใต้	10,592	14,599	14,522	-0.52	29.37	39.94	38.54	-3.51

จากตารางที่ 1 พบว่าในปี 2565 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปยังอินโดนีเซีย (สินค้าสำคัญ คือ ลำไย ลำไยอบแห้ง มะพร้าว) เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.02 มาเลเซีย (มะม่วง สับปะรด ลำไย เงาะทุเรียน ฝรั่ง) เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.55 สิงคโปร์ (มะพร้าว มะม่วง ฝรั่ง ลำไย) เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.46 ซึ่งต่างเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับปี 2564 เมื่อพิจารณาที่มูลค่าพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.77, 7.00 และ ลดลงร้อยละ 1.47 ตามลำดับ ในขณะที่มีการส่งออกไปเมียนมา ฮองกง เวียดนาม ลาว สหรัฐอเมริกา และ เกาหลีใต้ ปริมาณลดลงร้อยละ 60.24, 38.73, 25.87, 20.15, 4.06 และ 0.52 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564

การส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยในปี 2565 ไปยังประเทศจีน มีปริมาณมากถึง 2,145,020 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับปี 2564 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.00 ของ ปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทย โดยพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ เมื่อเทียบจากปี 2560 ในขณะที่มีการส่งออกไปเวียดนามปริมาณ 122,402 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.39 ของปริมาณการส่งออกของไทย (สัดส่วนลดลงมากเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีการส่งออกไปเวียดนามมากเป็น ประวัติการณ์ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 50.97) ซึ่งปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทย ไปยังเวียดนามที่ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา เนื่องมาจากความเข้มงวดของการนำเข้าของจีน โดยตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2561 ภายหลังจากที่ศุลกากรแห่งชาติจีนได้ควมรวมนงานตรวจสอบกักกันสินค้า เข้าระบบการดำเนินงานของศุลกากร ทำให้แนวทางปฏิบัติในการนำเข้าส่งออกสินค้ามีความเข้มงวดเพิ่มขึ้น จากเดิมมาก โดยสินค้าที่นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ซึ่งในส่วน ของการนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศจะต้องเป็นผลไม้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า จากประเทศส่งออกที่กำหนดเท่านั้น (เป็นผลไม้จากประเทศที่ส่งออกไปจีนซึ่งได้รับการประเมินความเสี่ยง ในการตรวจและกักกันโรคจากศุลกากรแห่งชาติจีนแล้ว) โดยปฏิบัติด้วยมาตรฐานเดียวกันในการนำเข้า ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการนำเข้าสินค้านำเข้าแบบการค้าปกติ การนำเข้าโดยการค้ามูลค่าน้อยของวิสาหกิจชายแดน และการนำเข้าสินค้าโดยใช้สิทธิชาวชายแดน ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยที่สวมสิทธิเป็นผลไม้เวียดนาม มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

โดยประเทศจีนมีการให้สิทธิประโยชน์จากนโยบายตลาดพ่อนปรนการค้าชายแดนที่จีน ตกลงกับประเทศที่มีพรมแดนติดกัน (ส่วนใหญ่เป็นด่านหรือตลาดการค้าของชาวชายแดนซึ่งดำเนินการ โดยรัฐบาลท้องถิ่นภายใต้การชี้แนะจากส่วนกลางซึ่งมิใช่ด่านสากลจึงไม่อนุญาตให้คนต่างชาตินำเข้าเมือง และไม่รองรับการค้าระหว่างประเทศจากประเทศที่สาม) เพื่อให้สิทธิชาวจีนและชาวชายแดนของประเทศ ที่มีพรมแดนติดกับจีนที่อาศัยบริเวณชายแดนสามารถนำเข้าสินค้าต่าง ๆ ของประเทศที่มีพรมแดนติดกับจีน ซึ่งเป็นสินค้าตามบัญชีที่กำหนดและของใช้ประจำวันในมูลค่าไม่เกิน 8,000 หยวนต่อวันต่อคน โดยได้รับสิทธิ การยกเว้นภาษีทุกชนิด รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) (ที่ผ่านมาผลไม้นำเข้าผ่านด่านสากลของจีนจะต้องชำระ

ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 13 โดยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 11 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2561 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 10 และตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2562 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 9) เพื่อนำมาจำหน่ายในตลาดการค้าของชายแดน นโยบายดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของคนชายแดนและพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นชายแดน นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือในด้านเงินทุนและตลาดให้กับชาวชายแดนที่ไม่มีทุนในการดำเนินการซื้อขายสินค้าในตลาดการค้าชายแดนด้วย

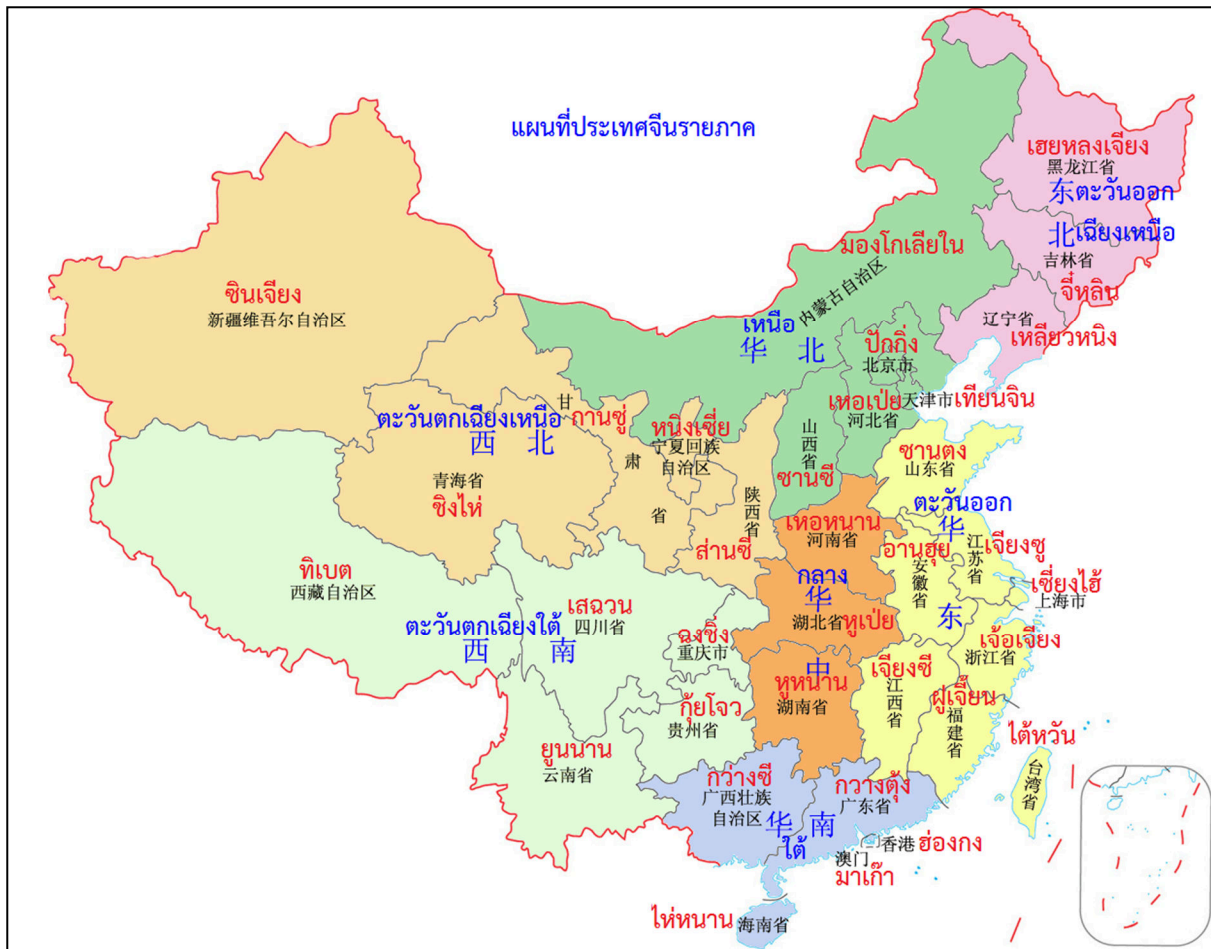
ในขณะที่วิสาหกิจจีนที่จดทะเบียนและตั้งอยู่ในบริเวณชายแดนสามารถที่จะดำเนินธุรกิจแบบการค้าชายแดนมูลค่าน้อย (边境小额贸易) สามารถดำเนินธุรกิจกับบริษัทชายแดนของประเทศที่อยู่ติดกับด่านชายแดนเพื่อนำไปจำหน่ายต่อในจีนได้ โดยต้องดำเนินการสำแดงพิธีการศุลกากรและมีการตรวจกักกันสินค้าตั้งเช่นการนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติ แม้ว่าปัจจุบันจะไม่ได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษีมูลค่าเพิ่มลงครึ่งหนึ่งสำหรับสินค้านำเข้าแล้ว แต่ก็ยังได้รับการสนับสนุนด้านอื่น ๆ จากรัฐบาลท้องถิ่น เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ การอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งบริษัท เป็นต้น

ด้วยนโยบายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชาวชายแดนผ่านตลาดการค้าชายแดน จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนที่ให้นำเข้าสินค้าและของใช้ประจำวันจากประเทศที่มีพรมแดนติดกันเท่านั้น ทำให้มีผู้ประกอบการจีนส่วนหนึ่งที่ร่วมกับชาวชายแดนใช้รูปแบบการนำเข้าผ่านทางจุดผ่อนปรนชายแดนบริเวณเวียดนาม-จีน เนื่องจากเวียดนามสามารถเพาะปลูกผลไม้เขตร้อนได้หลากหลายชนิด ส่งผลให้ผลไม้ไทยบางส่วนเมื่อเข้าเวียดนามแล้วแปลงสภาพเป็นผลไม้เวียดนามเพื่อใช้สิทธิพิเศษดังกล่าว แต่ภายหลังจากที่ศุลกากรแห่งชาติจีนได้ควรวางงานตรวจสอบกักกันสินค้าเข้าระบบการดำเนินงานของศุลกากรทำให้มีความเข้มงวดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การดำเนินการสวมสิทธิมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องและเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ซึ่งสะท้อนจากการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปเวียดนามที่สัดส่วนเหลือเพียงประมาณร้อยละ 4

โดยที่ตามระบบจีนด่านและจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนจะไม่ให้นำการนำเข้าโดยใช้สิทธิของชาวชายแดนมาบันทึกข้อมูลสถิติรวมกับการนำเข้าแบบที่ต้องสำแดงพิธีการศุลกากรตามการนำเข้ารูปแบบการค้าปกติ (แยกสถิติการนำเข้าในรูปแบบการใช้สิทธิของชาวชายแดนออกไปอยู่ในรหัสพิกัด HS CODE 98.04 Low value simple customs clearance goods ซึ่งไม่ได้แสดงรายการย่อยในชนิดของสินค้า) ซึ่งสถิติการนำเข้าส่งออกโดยทั่วไปที่เข้าถึงได้จะอ้างอิงจากสถิติที่รวบรวมจากการสำแดงพิธีการศุลกากรในรูปแบบการค้าปกติ ในขณะที่ข้อมูลการค้าผ่านด่านหรือตลาดการค้าของชาวชายแดนซึ่งดำเนินการโดยรัฐบาลท้องถิ่นจะรวบรวมและรายงานโดยท้องถิ่นเอง

การนำเข้าผลไม้ไทยของจีน

ผลไม้จัดเป็นสินค้าที่จีนต้องทำพิธีสารข้อตกลงในการตรวจสอบและกักกันโรคกับประเทศผู้ส่งออกก่อนจึงจะสามารถนำเข้าได้ผ่านด่านที่กำหนดซึ่งมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าโดยสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) (ซึ่งเดิมเป็นงานของกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคสาธารณสุขรัฐประชาชนจีน (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine: AQSIQ) ทั้งนี้ ภายหลังจากสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีนเห็นชอบการปรับโครงสร้างหน่วยงานราชการของจีน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561 ได้ยุบ AQSIQ โดยมีการโอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและกักกันโรคของจีนไปรวมกับสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน) ซึ่งจะมีการปรับปรุงรายชื่อผลไม้จากประเทศต่าง ๆ ที่อนุญาตให้นำเข้าอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถนำเข้าผ่านด่านตรวจและกักกันที่มีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจและกักกันผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศตามที่กำหนดเท่านั้น

ตารางที่ 2 ด้านตามเขตการปกครองระดับมณฑลในจีนที่อนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากต่างประเทศทางเส้นทางขนส่งทางอากาศและทางเรือ

ภาค	เขตการปกครองระดับมณฑล	ด่านสนามบิน	ด่านท่าเรือ
เหนือ	กรุงปักกิ่ง	กรุงปักกิ่ง	-
	นครเทียนจิน	นครเทียนจิน	นครเทียนจิน
	มณฑลเหอเป่ย์	-	เมืองฉินหวงต้าว เมืองถังซาน
	มณฑลซานซี	นครไท่หยวน	-
	เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน	เมืองเออร์ดอส	-
ตะวันออกเฉียงเหนือ	มณฑลเหลียวหนิง	นครเหลียวหยาง เมืองต้าเหลียน	เมืองต้าเหลียน
ตะวันออก	นครเซี่ยงไฮ้	นครเซี่ยงไฮ้*	นครเซี่ยงไฮ้
	มณฑลเจียงซู	นครหนานจิง เมืองสวีโจว	นครหนานจิง เมืองเหลียนหยุนก่าง เมืองไท่ซาง
	มณฑลเจ้อเจียง	นครหางโจว เมืองอู่ เมืองหนิงโป	เมืองจินโจว เมืองโจวซาน เมืองหนิงโป เมืองไถโจว
	มณฑลอานฮุย	นครเหอเฟย เมืองหวงซาน	เมืองถงหลิง
	มณฑลฝูเจี้ยน	นครฝูโจว เมืองเซี่ยเหมิน	นครฝูโจว เมืองเซี่ยเหมิน
	มณฑลเจียงซี	นครหนานชาง	-
	มณฑลซานตง	นครจีหนาน เมืองชิงต้าว	เมืองชิงต้าว

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)

ภาค	เขตการปกครอง ระดับมณฑล	ด่านสนามบิน	ด่านท่าเรือ
กลาง	มณฑลเหอหนาน	นครเจิ้งโจว	-
	มณฑลหูเป่ย์	นครอู่ฮั่น	-
	มณฑลหูหนาน	นครฉางซา เมืองจางเจียเจี๋ย	-
ใต้	มณฑลกว่างต้ง	นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น เมืองเจียหยาง	นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น เมืองฝอซาน เมืองตงก่วน เมืองจงซาน เมืองจูไห่ เมืองชัวเถา เมืองจ้านเจียง
	เขตปกครองตนเอง กว่างซีจ้วง	นครหนานหนิง เมืองกู่ยี่หลิน	เมืองฝางเฉิงก่าง เมืองซินโจว
	มณฑลไห่หนาน	-	เมืองตงฟาง เมืองตานโจว
ตะวันตกเฉียงใต้	นครฉงชิ่ง	นครฉงชิ่ง	นครฉงชิ่ง
	มณฑลเสฉวน	นครเฉิงตู	-
	มณฑลยูนนาน	นครคุนหมิง	-
ตะวันตกเฉียงเหนือ	มณฑลส่านซี	นครซีอาน	-
	มณฑลกานซู	นครหลานโจว	-
	เขตปกครองตนเอง ซินเจียงอุยกูร์	นครอูรุมชี เมืองคาซการ์	-

หมายเหตุ: *สนามบินเซี่ยงไฮ้เดิมได้รับอนุมัติจาก AQSIQ เป็นด่านนำเข้าผลไม้ ยังคงสามารถนำเข้าผลไม้ได้ แต่ไม่พบในรายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าตามรายชื่อที่ประกาศในเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566

(<http://www.customs.gov.cn/customs/ztl86/302310/2394720/4852287/index.html>)

อย่างไรก็ดี จีนมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของด่านสากล รวมถึงบุคลากรในด้านการตรวจและกักกันผลไม้เพื่อเปิดให้สามารถนำเข้าผลไม้ต่างประเทศในด้านสากลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามสภาพความต้องการของตลาดเช่นกัน รายชื่อด่านที่กำหนดซึ่งมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศจึงมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

ในส่วนของด่านทางบก (ทางถนนและทางรถไฟ) ที่กำหนดให้นำเข้าผลไม้ไทยตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามารถระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้มีการลงนาม เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ประกอบด้วย

1. ด่านโหย่วอี๋กวน (เมืองระดับอำเภอฝิงเสียงของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
2. ด่านตงซิง (เมืองระดับอำเภอตงซิงของเมืองฝางเฉิงก่าง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
3. ด่านรถไฟฝิงเสียง (เมืองระดับอำเภอฝิงเสียงของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
4. ด่านหลงปิง (เมืองระดับอำเภอจี้ซื่อของเมืองไป่เซ่อ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
5. ด่านสุยโซ่ว (อำเภอหลงโจวของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
6. ด่านโม่ฮาน (อำเภอเหมิงล่าของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน)
7. ด่านรถไฟโม่ฮาน (อำเภอเหมิงล่าของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน)

8. ด้านเทียนเป่า (อำเภอหมาลีฟัวของเขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงและม้งเหวินชาน มณฑลยูนนาน)

9. ด้านเหอโซ่ว (อำเภอปกครองตนเองชนชาติเหยาเหอโซ่วของเขตปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีหงเหอ มณฑลยูนนาน)

10. ด้านรถไฟเหอโซ่ว (อำเภอปกครองตนเองชนชาติเหยาเหอโซ่วของเขตปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีหงเหอ มณฑลยูนนาน)

ที่ผ่านมาการขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนผ่านเส้นทางการขนส่งทางบกจะต้องดำเนินการตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยที่ส่งออกผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคของจีน (พิธีสารเส้นทาง R9 เข้าด่านโหย่วอี้กวน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) ลงนามเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 และพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ไทยผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคของจีน (พิธีสารเส้นทาง R3A เข้าด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน) ลงนามเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2554

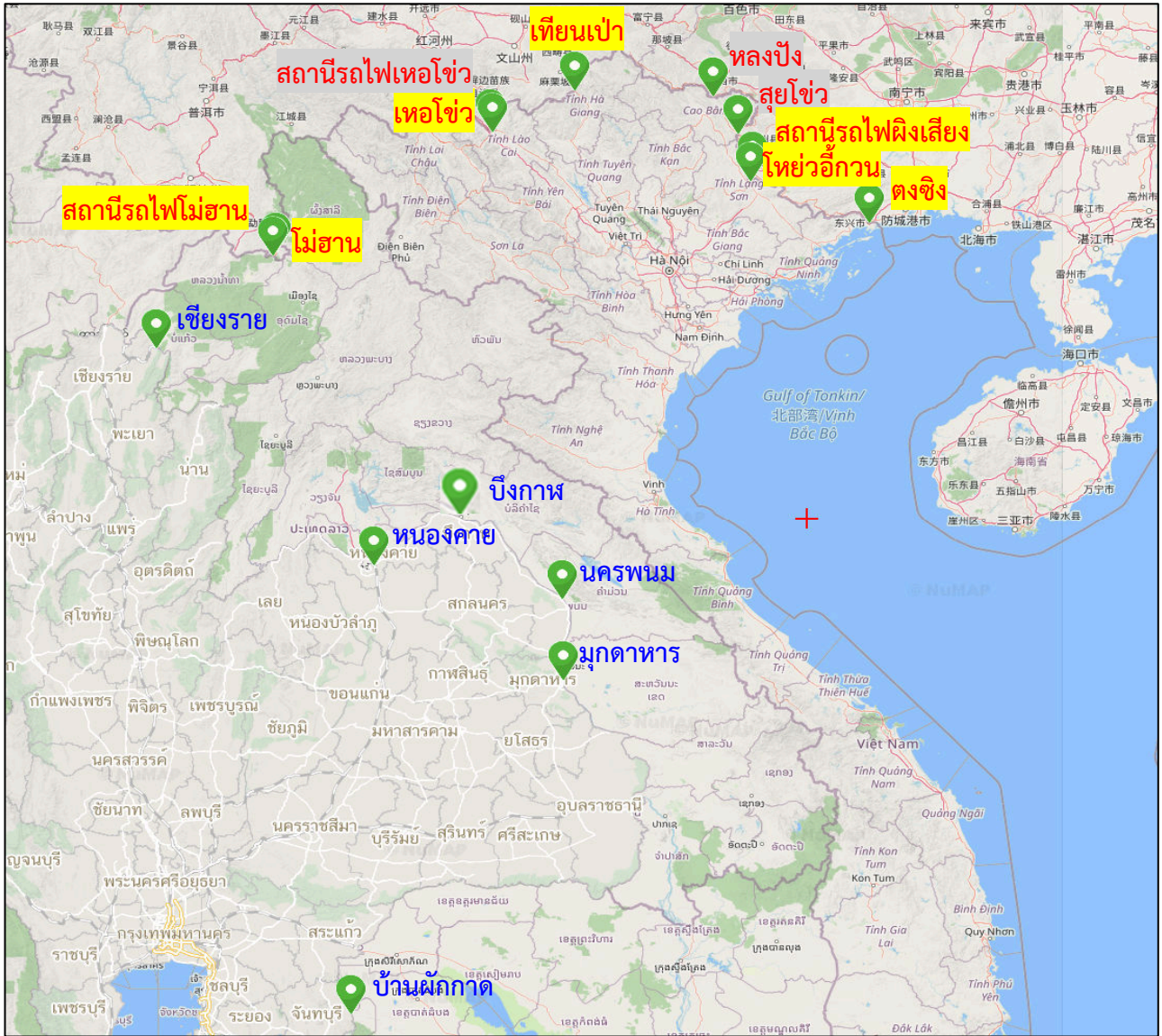
อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2563 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันกับกระทรวงศุลกากรของจีนเกี่ยวกับพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีน (ศุลกากรแห่งชาติจีน) จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564

สาระสำคัญในพิธีสารฯ ได้แก่

1. ผลไม้ที่นำเข้าและส่งออกของทั้งสองฝ่ายจะต้องเป็นผลไม้ที่ถูกระบุไว้ในรายการชนิดผลไม้ที่ได้รับอนุญาตจากศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องจัดส่งข้อมูลหมายเลขทะเบียนของสวนผลไม้ และโรงคัดบรรจุ ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับการรับรองจากทั้งสองฝ่าย โดยปัจจุบันผลไม้ของไทยที่จีนอนุญาตให้นำเข้ามีจำนวน 22 ชนิด โดยจำนวน 13 ชนิด ได้แก่ มะม่วง ทุเรียน ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด ชมพู่ กล้วย มะพร้าว สับปะรด ขนุน ส้มโอ เงาะ และมะขาม ต้องมาจากสวนและโรงคัดบรรจุที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและประกาศโดยกรมวิชาการเกษตร และศุลกากรแห่งชาติจีนแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างหารือเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลการขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุของผลไม้ชนิดอื่นเพิ่มเติม

2. ผลไม้สดของไทยและจีนต้องนำเข้าและส่งออกทางบกจากจุดนำเข้าและส่งออกที่ทั้งสองฝ่ายกำหนดเท่านั้น โดยฝ่ายไทย ได้แก่ เชียงของ มุกดาหาร นครพนม บ้านฝักกาด บึงกาฬ และหนองคาย ฝ่ายจีน ได้แก่ โหย่วอี้กวน ตงซิง สถานีรถไฟผิงเสียง หลงปิง สุยโซ่ว ในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และโมฮาน สถานีรถไฟโมฮาน เหอโซ่ว สถานีรถไฟเหอโซ่ว และเทียนเป่า ในมณฑลยูนนาน

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติ ด้านหลงปิง และด้านสุยโซ่ว แม้ว่าจะมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าแต่ยังไม่สามารถนำเข้าผลไม้จากไทยได้ เนื่องจากด่านทั้งสองอยู่ระหว่างการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อยกระดับเป็นด่านสากล ในขณะที่ด่านสถานีรถไฟเหอโซ่ว แม้ว่าจะเป็นด่านสากลแต่ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า

จุดนำเข้าและส่งออกผลไม้ทางบกตามพิธีสารฯ (จุดนำเข้าฝั่งจีนที่สามารถนำเข้าได้ในปัจจุบันระบุบนพื้นหลังสีเหลือง)

3. ฉลากบรรจุภัณฑ์ผลไม้สดทุกชนิดต้องเป็นไปตามที่กำหนด โดยผลไม้ไทยจำนวน 13 ชนิด ในข้อ 1 ต้องระบุหมายเลขทะเบียนสวน และหมายเลขทะเบียนโรงคัดบรรจุ ตามที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และประกาศในเว็บไซต์ของศุลกากรแห่งชาติจีนแล้ว ส่วนผลไม้ชนิดอื่นที่เหลือยังไม่ต้องระบุหมายเลขทะเบียนสวน และโรงคัดบรรจุ จนกว่าจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการขึ้นทะเบียนและประกาศในเว็บไซต์ของศุลกากรแห่งชาติจีน นอกจากนี้ ซิลปิดตู้สินค้าต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด
4. ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการนำเข้าและส่งออกผลไม้ระหว่างไทยและจีนทางบก ต้องระบุหมายเลขตู้สินค้า และหมายเลขซิลทุกครั้ง โดยใบรับรองสุขอนามัยพืชมีผลบังคับใช้ 10 วัน
5. ด้านส่งออกตามที่กำหนด ต้องส่งสำเนาใบรับรองสุขอนามัยพืชฉบับจริงทาง email หรือ ผ่านระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ให้กับด่านนำเข้าตามที่กำหนด ล่วงหน้าก่อนที่สินค้าจะเดินทางมาถึง
6. ถ้าโยสดส่งออกไปจีนต้องมีใบรับรองสุขอนามัยที่รับรองปริมาณสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ตกค้างกำกับไปพร้อมกับสินค้าทุกครั้ง
7. ตู้สินค้าผลไม้จะต้องไม่ถูกเปิดระหว่างการขนส่งผ่านประเทศที่สาม
8. เมื่อสินค้าเดินทางมาถึงด่านนำเข้า เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบซิล เอกสารที่เกี่ยวข้อง และความถูกต้องสมบูรณ์ของสินค้า

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)

8.1 หากพบว่ามีการปลอมแปลงใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือใบรับรองสุขอนามัยพืชไม่สอดคล้องกับข้อมูลในเอกสารที่ได้จัดส่งให้ล่วงหน้าตามข้อ 5 สินค้านั้นจะถูกปฏิเสธการนำเข้า

8.2 หากพบว่าสินค้าที่ส่งไปไม่สอดคล้องกับที่ระบุไว้ในใบรับรองสุขอนามัยพืช ซึ่ลถูกทำลายหรือพบการปลอมปนผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอื่น สินค้านั้นจะถูกปฏิเสธการนำเข้าหรือทำลาย

8.3 หากผลไม้มีการตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืช หรือสารเคมีตกค้างที่มีปริมาณเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด หรือตรวจพบศัตรูพืชกักกัน หรือพบการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับพิธีสาร สำนักงานศุลกากรจะปฏิบัติตามวิธีการที่ระบุไว้ในข้อ 12 ของ “พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับสินค้าผลไม้เมืองร้อนที่ส่งออกจากไทยไปจีน” ในขณะที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะปฏิบัติตามวิธีการที่ระบุไว้ในข้อ 11 ของ “พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับสินค้าผลไม้ที่ส่งออกจากจีนไปไทย” ฉบับลงนามเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547

9. แต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งข้อมูลปัญหาการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องให้แก่แต่ละฝ่ายทราบโดยเร็วที่สุดเพื่อสืบค้นหาสาเหตุข้อเท็จจริงของปัญหาและกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาย่างมีประสิทธิภาพโดยเร่งด่วน

ตารางที่ 3 บัญชีรายชื่อผลไม้ที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก

(ประกาศ General Administration of Customs of the People's Republic of China ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2566)

ทวีป	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
เอเชีย	ปากีสถาน	มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) พวกล้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange)] เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry)
	เกาหลีเหนือ	Sweetberry (<i>Lonicera caerulea</i> var. <i>edulis</i> ; Sweetberry honeysuckle) Lingonberry (<i>Vaccinium</i> sp.; Lingonberry) (ใช้เฉพาะแปรรูปเท่านั้น)
	ฟิลิปปินส์	สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) กล้วย (<i>Musa</i> sp.; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera Indica</i> ; Mango) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Fresh Young Coconut) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) ทูเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian)
	เกาหลีใต้	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	คีร์กีสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon)
	กัมพูชา	กล้วย (<i>Musa supientum</i> ; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan)
	ลาว	กล้วย (<i>Musa supientum</i> ; Banana) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) เสาวรส (<i>Passiflora edulis</i> ; Passion fruit) พวกล้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i>) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i>) มะนาว (<i>Citrus limon</i>)]
	มาเลเซีย	ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit)
	เมียนมา	ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) แตงหวาน

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
		(<i>Cucumis melo</i> ; Melon) พุทรา Indian jujube (<i>Ziziphus mauritiana</i> ; Indian jujube) กล้วย (<i>Musa sapientum</i> ; Banana)
	ญี่ปุ่น	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia</i> ; Pear)
	ศรีลังกา	กล้วย (<i>Musa sapientum</i> ; Banana)
	ทาจิกิสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)
	ไทย	มะขาม (<i>Tamarindus indica</i> ; Tamarind) น้อยหน่า (<i>Annona squamosa</i> ; Sugarapple) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะเฟือง (<i>Averrhoa carambola</i> ; Carambola) ฝรั่ง (<i>Psidium guajava</i> ; Guava) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ชมพู่ (<i>Syzygium samarangense</i> ; Rose apple) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit) ลองกอง (<i>Lansium parasiticum</i> ; Long kong) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) ละมุด (<i>Manilkara zapota</i> ; Sapodilla) กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) เสาวรส (<i>Passiflora caerulea</i> ; Passion fruit) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) ทุเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) พวงส้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin Orange) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i> ; Pomelo)]
	ตุรกี	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) (ระงับการนำเข้า)
	บรูไน	แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon)
	อุซเบกิสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon) ทับทิม (<i>Punica granatum</i> ; Pomegranate) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)
	อิสราเอล	พวงส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i> ; Pomelo (=Citrus grandis ตามชื่อพิธีสาร) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit (=Citrus paradise ตามชื่อพิธีสาร))] (ผลไม้ดังกล่าวเป็นการทดลองนำเข้า)
	อิหร่าน	พวงส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i>) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i>) มะนาวหวาน (<i>Citrus limetta</i>)
	อินเดีย	มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	อินโดนีเซีย	กล้วย (<i>Musa nana</i> ; Banana) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) สลละ (<i>Salacca zalacca</i> ; Salacca) แก้วมังกร (<i>Hylocereus costaricensis</i> , <i>Hylocereus polyrhizus</i> , <i>Hylocereus undatus</i> ; Purple or super Red dragon fruit/ Red dragon fruit/ White dragon fruit) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	เวียดนาม	มะม่วง (<i>Mangifera Indica</i> ; Mango) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit) แก้วมังกร (<i>Hylocereus undulatus</i> ; Dragon

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
		Fruit/Pitahaya/Pitaya) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) ทูเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian) เสาวรส (<i>Passiflora edulis</i> ; Passion fruit) ทดลองนำเข้า โดยให้นำเข้าผ่านด่านชายแดนเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงเพื่อมาแปรรูปเท่านั้น
	จีนใต้หวัน	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) Pawpaw (<i>Chaenomeles sinensis</i> ; Pawpaw) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะเฟือง (<i>Averrhoa carambola</i> ; Fruit of Carambola) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ฝรั่ง (<i>Psidium guajava</i> ; Guava) หมาก (<i>Areca catechu</i> ; Betel nut) ลูกไทร (<i>Prunus salicina</i> ; Plum) ปี่แป้ (ผีผา) (<i>Eriobotrya japonica</i> ; Loguat) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon) ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) พุทรา Indian jujube (<i>Ziziphus mauritiana</i> ; Indian jujube) บ๊วย (<i>Prunus mume</i> ; Japanese apricot, Mei) แก้วมังกร (<i>Hylocereus undulatus</i> , <i>Hylocereus polyrhizus</i> , <i>Hylocereus costaricensis</i> ; Dragon Fruit/ Pitahaya/Pitaya) แคนตาลูป (<i>Cucunmis melo</i> ; Melon, Cantaloupe) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia</i> ; Pear) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> , <i>Vitis labrusca</i> และพันธุ์ลูกผสม ส่วนใหญ่เป็นองุ่นพันธุ์ลูกใหญ่ <i>Vitis vinifera</i> × <i>Vitis labrusca</i> ; Grape) น้อยหน่า (<i>Annona squamosa</i> ; Sugarapple)
แอฟริกา	อียิปต์	พวกส้ม (<i>Citrus spp.</i>) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) อินทผลัม (<i>Phoenix dactylifera</i> ; Date)
	โมร็อกโก	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม clementine (<i>Citrus clementina</i> ; Clementine) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit)]
	แอฟริกาใต้	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)
	แซมเบีย	บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	เคนย่า	Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)
	ซิมบับเว	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) มะนาวพันธุ์ <i>aurantifolia</i> (<i>Citrus aurantifolia</i> ; Lemon) ส้มเปรี้ยว (<i>Citrus aurantium</i> ; Sour orange)]
ยุโรป	เบลเยียม	สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)
	โปแลนด์	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple)
	ฝรั่งเศส	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> , <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit)
	เนเธอร์แลนด์	สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)
	โปรตุเกส	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
	ไซปรัส	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้ม Mandora (<i>Citrus sinensis</i> × <i>Citrus reticulata</i> ; Mandora)]
	สเปน	พวกส้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) ลูกไหนด (<i>Prunus salicina</i> , <i>Prunus domestica</i> ; Plum) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	กรีซ	กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> ; <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit)
	อิตาลี	กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> , <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit) พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> cv. <i>Tarocco</i> , cv. <i>Sanguinello</i> , cv. <i>Moro</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> cv. <i>Femminello comune</i> ; Lemon)]
อเมริกาเหนือ	ปานามา	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	คอสตาริกา	กล้วย (<i>Musa AAA</i> ; Banana) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	แคนาดา	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry รัฐบริติชโคลัมเบีย) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry รัฐบริติชโคลัมเบีย)
	สหรัฐอเมริกา	ลูกไหนด (<i>Prunus salicina</i> , <i>Prunus domestica</i> ; Plum. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry. มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐออริกอน มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐไอดาโฮ) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) พวกส้ม (<i>Citrus spp.</i> มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐฟลอริดา มลรัฐแอริโซนา มลรัฐเท็กซัส) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐออริกอน) สตรอเบอร์รี่ (<i>Fragaria ananassa</i> ; Strawberry มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) เนคทารีน (<i>Prunus persica</i> var. <i>nucipersica</i> ; Nectarine มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium corymbosum</i> , <i>V. virgatum</i> กับพันธุ์ลูกผสม; Blueberry)
	เม็กซิโก	Avocado (<i>Persea americana</i> Var. <i>Hass</i> ; Avocado) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) แบล็กเบอร์รี่ (<i>Rubus ulmifolius</i> ; Blackberry) ราสเบอร์รี่ (<i>Rubus idaeus</i> ; Raspberry) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) กล้วย (<i>Musa spp.</i> ; Banana)
	โดมินิกัน	Avocado (<i>Persea americana</i> Var. <i>Hass</i> ; Avocado)
อเมริกาใต้	อาร์เจนตินา	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) และพันธุ์ลูกผสม] มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Table grapes)
	บราซิล	แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon)
	เปรู	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) พวกส้ม [ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit (= <i>Citrus</i> × <i>paradisii</i> ชื่อตามพิธีสาร)) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin (= <i>Citrus reticulata</i> ชื่อตามพิธีสาร)) และพันธุ์ลูกผสม ส้ม (<i>Citrus</i>

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
		<i>sinensis</i>) มะนาวพันธุ์ <i>Citrus aurantifolia</i> มะนาวพันธุ์ <i>Citrus latifolia</i>] Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	เอกวาดอร์	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แก้วมังกร (รวมแก้วมังกรสีเหลือง (<i>Hylocereus megalanthus</i> (= <i>Hylocereus magalanthus</i> ชื่อตามพิธีสาร)) แก้วมังกรสีแดง (<i>Hylocereus undatus</i> ; Dragon Fruit/Pitahaya/Pitaya))
	โคลัมเบีย	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)
	อูรุกวัย	พวกส้ม (<i>Citrus spp.</i> ยกเว้นมะนาว) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	ชิลี	กีวี (<i>Actinidia chinensis, Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ลูกไหน (<i>Prunus salicina, Prunus domestica</i> ; Plum) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nectarine</i> ; Nectarine) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear) พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> และพันธุ์ลูกผสม; Mandarin) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)]
โอเชียเนีย	ออสเตรเลีย	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) Lime (<i>Citrus aurantifolia, Citrus latifolia, Citrus limonia</i> ; Lime) ส้มแทงเจโล (<i>Citrus tangelo</i>) ส้มโอ Grapefruit หวานพันธุ์ลูกผสม (<i>Citrus grandis</i> x <i>Citrus paradisi</i>)] มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple, มลรัฐแทสมาเนีย) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nectarine</i> ; Nectarine) ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) ลูกไหน (<i>Prunus domestica, Prunus salicina</i> ; Plum) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot)
	นิวซีแลนด์	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata, Citrus deliciosa, Citrus unshiu</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon, Citrus meyeri</i> ; Lemon)] แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) กีวี (<i>Actinidia chinensis, Actinidia deliciosa, Actinidia deliciosa</i> X <i>Actinidia chinensis</i> ; Kiwi fruit) ลูกไหน (<i>Prunus salicina, Prunus domestica</i> ; Plum) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia, Pyrus communis</i> ; Pear) บ๊วย (<i>Prunus mume</i> ; Japanese apricot, Mei) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)

หมายเหตุ: ชื่อผลไม้ดังกล่าวมีทั้งชื่อภาษาละติน และชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อภาษาละตินทางวิทยาศาสตร์เป็นตัวเอน นอกจากผลไม้สดแล้ว ผลไม้แช่แข็งและผลไม้แห้ง (อบแห้งและพรีซดราย) ศุลกากรจีน จะมีการประเมินความเสี่ยงเช่นเดียวกับผลไม้สดเช่นกัน โดยมีการประกาศบัญชีรายชื่อผลไม้แช่แข็งที่ประเทศจีน อนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก ดังตารางที่ 4 และบัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 4 บัญชีรายชื่อผลไม้แช่แข็งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
ตามรายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน

ชนิดผลไม้แช่แข็ง	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
สัปปะรดแช่แข็ง	ฟิลิปปินส์ ชิลี
บอยเซนเบอร์รี่ (Boysenberry) แช่แข็ง	ชิลี
สตอเบอร์รี่แช่แข็ง	อาร์เจนตินา อียิปต์ โปแลนด์ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา เปรู โมร็อกโก เม็กซิโก ชิลี
อะโวคาโดแช่แข็ง	เคนยา ชิลี
น้อยหน่าแช่แข็ง	ชิลี
มะละกอแช่แข็ง	ชิลี
แบล็กเบอร์รี่แช่แข็ง	ลิทัวเนีย เม็กซิโก ชิลี
บลูเบอร์รี่แช่แข็ง	อาร์เจนตินา เอสโตเนีย เบลารุส รัสเซีย ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ แคนาดา ลัตเวีย สหรัฐอเมริกา สวีเดน ยูเครน ชิลี
ทุเรียนแช่แข็ง	มาเลเซีย ไทย
แครนเบอร์รี่แช่แข็ง	แคนาดา สหรัฐอเมริกา ชิลี
มะม่วงแช่แข็ง	ฟิลิปปินส์ ชิลี
กีวีแช่แข็ง	ชิลี
ราสเบอร์รี่ (Raspberry) แช่แข็ง	เม็กซิโก เซอร์เบีย ชิลี
มะนาวแช่แข็ง	เวียดนาม
แอปเปิ้ลแช่แข็ง	ชิลี
องุ่นแช่แข็ง	ชิลี
ลูกหม่อนแช่แข็ง	ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร
ทับทิมแช่แข็ง	ชิลี
เคอเรนท์ (Currant) แช่แข็ง	โปแลนด์ ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์
ลูกท้อ (Peach) แช่แข็ง	ชิลี
มะเดื่อแช่แข็ง	ฝรั่งเศส
กล้วยหอมแช่แข็ง	เอกวาดอร์ ฟิลิปปินส์
เชอร์รี่แช่แข็ง	โปแลนด์ สหรัฐอเมริกา ชิลี
ลินกอนเบอร์รี่ (Lingonberry) แช่แข็ง	เอสโตเนีย เบลารุส รัสเซีย ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ ลัตเวีย โรมาเนีย สวีเดน ยูเครน

ที่มา: <http://43.248.49.223>

รายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและประเทศ/เขตแดนที่มีการค้าดั้งเดิม
กับจีน สืบค้นวันที่ 23 พฤษภาคม 2566)

ตารางที่ 5 บัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออกตามรายการ
อาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน

ชนิดผลไม้แห้ง	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
ขนุนแห้ง	เวียดนาม
สัปปะรดแห้ง	เยอรมนี ฟิลิปปินส์ โคลัมเบีย ไทย เวียดนาม

ชนิดผลไม้แห้ง	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
อะโวคาโดแห้ง	เม็กซิโก
มังคุดแห้ง	ไทย
ฝรั่งแห้ง	ไทย จีนไต้หวัน
พุทราแดงแห้ง	เยอรมนี คีร์กีซสถาน ซาอุดีอาระเบีย ไทย อิหร่าน จอร์แดน
มะม่วงแห้ง	ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไทย จีนไต้หวัน
มะนาวและ lime แห้ง	เยอรมนี ไทย
มะเดื่อฝรั่ง (fig) แห้ง	อัฟกานิสถาน เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ไทย ตุรกี อิหร่าน เวียดนาม
กล้วย/กล้วยแห้ง	บราซิล ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม
อินทผลัมแห้ง	สหรัฐอเมริกา ไซปรัส ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย อิรัก อิหร่าน อิสราเอล
มะพร้าวแห้ง เนื้อมะพร้าวแห้ง	ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เมียนมา ศรีลังกา ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม
มะกอกแห้ง	เมียนมา สเปน กรีซ
แคนตาลูปแห้ง	ไทย
ลูกตาลแห้ง	เมียนมา ไทย เวียดนาม
บลูเบอร์รี่แห้ง	เกาหลีเหนือ ไทย
ลูกไทรแห้ง	อุซเบกิสถาน
ลิ้นจี่แห้ง	ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม
ทุเรียนแห้ง	ไทย
ลำไยแห้ง	ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม จีนไต้หวัน
มะขามแห้ง (มะขามเปรี้ยว มะขามหวาน)	ฟิลิปปินส์ ลาว เมียนมา ไทย
แครนเบอร์รี่แห้ง	สหรัฐอเมริกา ไทย จีนไต้หวัน
ผลกุหลาบป่า (Rosehip) แห้ง	เกาหลีเหนือ
บ๊วยแห้ง ลูกไทรแห้ง เซอร์รี่แห้ง	ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ไทย ชิลี จีนไต้หวัน
กีวีแห้ง	สหรัฐอเมริกา
มะละกอแห้ง	ไทย
แอปเปิ้ลแห้ง	เยอรมนี สหรัฐอเมริกา
องุ่นแห้ง (ลูกเกด)	อัฟกานิสถาน อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย เยอรมนี คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา แอฟริกาใต้ ญี่ปุ่น ไทย ตุรกี อุซเบกิสถาน กรีซ อิหร่าน ชิลี จีนไต้หวัน
แตงหวาน (melon) แห้ง	อุซเบกิสถาน
พุทรา Indian jujube แห้ง	เมียนมา
Apricot แห้ง	อัฟกานิสถาน คีร์กีซสถาน สหรัฐอเมริกา ทาจิกิสถาน ตุรกี อุซเบกิสถาน

ที่มา: <http://43.248.49.223>

รายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและประเทศ/เขตแดนที่มีการค้าดั้งเดิม
กับจีน สืบค้นวันที่ 23 พฤษภาคม 2566)

ในปัจจุบันข้อมูลการนำเข้าผลไม้ของจีนที่ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว สามารถเข้าถึงได้เป็นข้อมูล
ที่ไม่ได้แสดงการนำเข้าตามเขตดูแลของศุลกากร แต่แสดงผลตามการค้าระหว่างประเทศของแต่ละเขต

การปกครองระดับมณฑลของจีน โดยเก็บสถิติตามการนำเข้าของผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลนั้น ๆ ตามสถิติที่ศุลกากรจีนรายงาน ผู้นำเข้าสามารถยื่นนำเข้าผลไม้ที่ด่านใดของจีนก็ได้ ซึ่งตามปกติแล้วส่วนใหญ่ผู้นำเข้าที่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลใดก็นำเข้าผลไม้ผ่านด่านของมณฑลนั้นหากมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า และสินค้าก็นำเข้ามาจำหน่ายในมณฑลที่ผู้นำเข้าจดทะเบียนผู้นำเข้าหรือกระจายต่อไปยังมณฑลใกล้เคียงที่ไม่มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า แต่อย่างไรก็ดีก็พบว่า มีจำนวนไม่น้อยที่ผู้นำเข้านำเข้ามาแล้วกระจายส่งต่อไปจำหน่ายยังพื้นที่อื่นของจีน ดังที่จะกล่าวถึงต่อไป

ตารางที่ 6 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2565 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ปี 2564		ปี 2565		การเปลี่ยนแปลงปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
			ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	1,412	2,090,123	100.00	2,167,773	100.00	3.72
1	มณฑลกวางตุ้ง	126.57	595,792	28.51	813,501	37.53	36.54
2	มณฑลเจ้อเจียง	65.77	296,201	14.17	304,531	14.05	2.81
3	มณฑลยูนนาน	46.93	251,545	12.03	276,387	12.75	9.88
4	นครฉงชิ่ง	32.13	301,922	14.45	214,367	9.89	-29.00
5	นครเซี่ยงไฮ้	24.76	82,784	3.96	149,138	6.88	80.15
6	มณฑลฝูเจี้ยน	41.88	59,063	2.83	101,534	4.68	71.91
7	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	50.47	315,768	15.11	94,604	4.36	-70.04
8	มณฑลซานตง	101.63	21,590	1.03	51,119	2.36	136.77
9	นครเทียนจิน	13.63	20,079	0.96	40,065	1.85	99.54
10	มณฑลหูหนาน	66.04	58,451	2.80	38,804	1.79	-33.61
11	มณฑลเจียงซู	85.15	27,762	1.33	28,281	1.30	1.87
12	มณฑลเสฉวน	83.74	11,649	0.56	11,659	0.54	0.08
13	มณฑลไห่หนาน	10.27	5,011	0.24	10,213	0.47	103.79
14	มณฑลอานฮุย	61.27	12,454	0.60	9,494	0.44	-23.77
15	มณฑลกุ้ยโจว	38.56	17,001	0.81	8,006	0.37	-52.91
16	กรุงปักกิ่ง	21.84	3,913	0.19	6,442	0.30	64.64
17	มณฑลเจียงซี	45.28	-	-	3,792	0.17	n/a
18	มณฑลเหอหนาน	98.72	3,143	0.15	2,272	0.10	-27.73
19	มณฑลส่านซี	39.56	2,534	0.12	1,395	0.06	-44.96
20	มณฑลเหลียวหนิง	41.97	24	0.00	1,166	0.05	4839.56
21	มณฑลหูเป่ย์	58.44	-	-	641	0.03	n/a
22	มณฑลเฮยหลงเจียง	30.99	97	0.00	231	0.01	139.01
23	มณฑลเหอเป่ย์	74.20	211	0.01	92	0.00	-56.33
24	เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์	25.87	351	0.02	33	0.00	-90.70

ลำดับ	เขตการปกครอง ระดับมณฑล	จำนวน ประชากร (ล้านคน)	ปี 2564		ปี 2565		การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
			ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการ นำเข้า (%)	ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการ นำเข้า (%)	
25	มณฑลจี๋หลิน	23.48	-	-	9	0.00	n/a
26	มณฑลชานซี	34.81	2,669	0.13	-	-	-100.00
27	มณฑลกานซู	24.92	110	0.01	-	-	-100.00

จากตารางที่ 1 และ 6 พบว่าในปี 2565 ไทยมีการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปยังจีนปริมาณ 2,145,020 ตัน ในขณะที่จีนมีการนำเข้าจากไทยปริมาณ 2,167,773 ตัน ซึ่งสถิติปริมาณที่แตกต่างกันขึ้นกับการยื่นสำแดงของผู้ส่งออก และผู้นำเข้ากับศุลกากรของประเทศนั้น ๆ การวิเคราะห์สถิติในรายงานฉบับนี้จะขอใช้ฐานข้อมูลการนำเข้าทางฝั่งจีนเป็นหลัก โดยพบว่าผู้นำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยในปี 2565 ส่วนใหญ่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลกวางตุ้ง นั่นคือผู้นำเข้าในมณฑลกวางตุ้งมีการค้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 กับไทยมากถึง 813,501 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.53 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยของจีน รองลงมาคือมณฑลเจ้อเจียงปริมาณ 304,531 ตัน และมณฑลยูนนานปริมาณ 276,387 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.05 และ 12.75 ตามลำดับ ซึ่งต่างจากในปี 2563 และ 2564 ที่ผ่านมามีการนำเข้าจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนผู้นำเข้าในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงและมณฑลยูนนานมีสัดส่วนรวมร้อยละ 31.09 และ 27.14 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากไทย ในขณะที่ในปี 2565 มีสัดส่วนรวมลดลงเหลือเพียงร้อยละ 17.11 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากไทย

จากตารางข้างต้นน่าจะพออนุมานได้ว่าผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในเขตการปกครองระดับมณฑลนั้น ๆ น่าจะเน้นทำตลาดที่มณฑลของตัวเองและมณฑลใกล้เคียงเป็นหลัก โดยยกเว้นเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน ซึ่งเป็นด่านนำเข้าผลไม้ที่สำคัญในเส้นทางขนส่งทางบกจากไทยไปจีน โดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในเขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน ส่วนใหญ่น่าจะนำเข้าผลไม้ไทยผ่านเส้นทางการขนส่งทางบกเป็นหลัก เมื่อนำเข้ามาก็จำหน่ายให้กับผู้ค้าส่งและค้าปลีกรายอื่น ๆ ในมณฑลต่าง ๆ ของจีนต่อไป นอกจากนี้ ผู้นำเข้าที่จัดตั้งบริษัทในบริเวณชายแดนของเขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนานที่เป็นจุดนำเข้าผลไม้ยังจะได้รับการสนับสนุนในการจัดตั้งบริษัทและการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ ตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนอีกด้วย จึงส่งผลให้มีปริมาณการนำเข้ามากจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในเขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน ในขณะที่มณฑลกวางตุ้งซึ่งเป็นมณฑลที่มีประชากรมากที่สุดของจีน จำนวน 127 ล้านคน (ประเทศจีน (แผ่นดินใหญ่) มีเขตการปกครองระดับมณฑลทั้งสิ้น 31 แห่ง มีประชากรรวม 1,412 ล้านคน) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.96 ของประชากรทั้งประเทศ เป็นจุดนำเข้าดั้งเดิมของผลไม้ไทย และเป็นที่ตั้งของตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจวซึ่งเป็นตลาดค้าส่งผลไม้นำเข้าที่สำคัญของจีน ทำให้มีปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลกวางตุ้งอยู่ในระดับสูงเช่นกัน โดยสามารถนำเข้าผ่านด่านทางบกในเขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน รวมถึงนำเข้าจากเส้นทางการขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกงซึ่งมีปริมาณเที่ยวเรือมาก แล้วขนส่งต่อทางรถยนต์จากฮ่องกงเข้าเมืองเจินเจิ้นก่อนที่จะกระจายในจีนหรือเข้าที่ตลาดเจียงหนาน และยังสามารถนำเข้าทางท่าเรือกว่างโจวหรือท่าเรือเจินเจิ้นตรงได้ด้วยเช่นกัน

เมื่ออนุมานตามข้อสังเกตข้างต้นและพิจารณาจำนวนประชากรของแต่ละมณฑล จะทำให้เห็นภาพตลาดการค้าและการบริโภคผลไม้ไทยในจีนได้ดีขึ้น โดยพบว่าตลาดทางตอนใต้ที่สำคัญ คือ มณฑลกวางตุ้ง และเขตฯ กว่างซีจ้วง ทางตอนกลาง คือ มณฑลหูหนาน ทางตะวันออก คือ มณฑลเจ้อเจียง นครเซี่ยงไฮ้ มณฑลฝูเจี้ยน และมณฑลชานตง ทางตะวันตก คือ นครฉงชิ่ง มณฑลยูนนาน และมณฑลเสฉวน ทางเหนือ คือ นครเทียนจิน และกรุงปักกิ่ง

ตารางที่ 7 สถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2564 - 2565 (ผลไม้ที่มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าหนึ่งพันตัน)

ผลไม้	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			มูลค่านำเข้าต่อกก. (ดอลลาร์สหรัฐ)	
	ปี 2564	ปี 2565	เปลี่ยนแปลง (%)	ปี 2564	ปี 2565	เปลี่ยนแปลง (%)	ปี 2564	ปี 2565
ทุเรียน	807,227	783,581	-2.93	4,119.08	3,843.98	-6.68	5.10 (163.10)	4.91 (172.14)
มะพร้าว	333,997	522,815	56.53	284.43	416.76	46.52	0.85 (27.18)	0.80 (28.05)
ลำไย	467,971	380,434	-18.71	704.91	530.87	-24.69	1.51 (48.29)	1.40 (49.08)
มังคุด	227,762	183,083	-19.62	696.54	545.51	-21.68	3.06 (97.86)	2.98 (104.48)
ลำไยอบแห้ง	131,735	136,883	3.91	202.15	184.44	-8.76	1.53 (48.93)	1.35 (47.33)
ส้มโอ	23,301	26,449	13.51	43.65	50.19	14.96	1.87 (59.80)	1.90 (66.61)
สับปะรด	9,435	6,921	-26.64	11.14	8.70	-21.85	1.18 (37.74)	1.26 (44.18)
กล้วย	6,916	5,851	-15.41	9.09	6.99	-23.03	1.31 (41.89)	1.20 (42.07)
มะม่วง	5,652	1,989	-64.81	9.01	3.84	-57.37	1.59 (50.85)	1.93 (67.67)

หมายเหตุ: 1. มูลค่านำเข้าต่อกก. ภายในวงเล็บหน่วยเป็นบาท

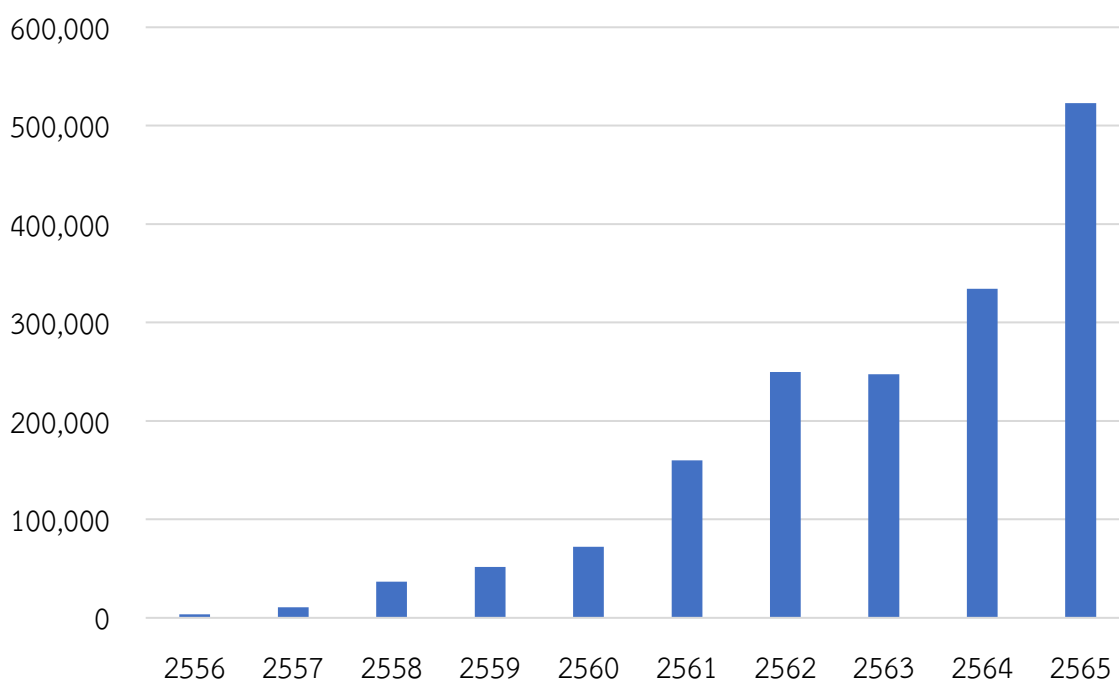
2. อัตรากลางเฉลี่ยในการแลกเปลี่ยนของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ (ปี 2564 และ 2565 1 ดอลลาร์สหรัฐ ประมาณ 31.98 และ 35.06 บาท ตามลำดับ) อ้างอิงจากเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2565 ที่ผ่านมาพบว่าผลไม้ที่จีนนำเข้าปริมาณมากที่สุดสี่อันดับแรก คือ ทุเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด ในขณะที่มูลค่านำเข้าต่อหน่วยสูงสุด คือ ทุเรียน มังคุด มะม่วง และส้มโอ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลไม้ที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุดสี่ลำดับแรก พบว่าในส่วนของมะพร้าว มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.53 เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่มีปริมาณการนำเข้ามังคุด ลำไย และทุเรียน ลดลงร้อยละ 19.62 18.71 และ 2.93 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในส่วนของผลผลิตทุเรียนของไทยในปี 2565 มีปริมาณ 1,252,086 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.82 เมื่อเทียบกับปี 2564 มีผลผลิตลำไยสดปริมาณ 1,555,360 ตัน ลดลงร้อยละ 0.75 และมีผลผลิตมังคุดปริมาณ 252,006 ตัน ลดลงร้อยละ 6.93 ซึ่งการนำเข้าทุเรียนที่ลดลงแม้ว่าจะมีปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในปี 2565 จีนยังคงใช้มาตรการโควิดเป็นศูนย์ (zero covid) ในส่วนของสินค้าอาหารนำเข้าที่ขนส่งด้วยห่วงโซ่ความเย็นจะต้องมีการสุ่มตรวจการปนเปื้อนของเชื้อโควิด-19 และฆ่าเชื้อบรรจุภัณฑ์รอบด้านอย่างเข้มงวด ทำให้เกิดปัญหาด้านโลจิสติกส์ และการตรวจปล่อยสินค้าตามด่านนำเข้าล่าช้า ส่งผลให้ผลทุเรียนได้รับความเสียหายและคุณภาพลดลงก่อนถึงตลาดปลายทางในภาพรวมจึงมีการนำเข้าลดลง ในขณะที่มีผลผลิตมังคุดและลำไยมีปริมาณลดลงจากปีก่อนหน้า จึงทำให้มีปริมาณการนำเข้าลดลงตามไปด้วยเช่นกัน

จากสถิติตารางที่ 7 พบว่าในปี 2565 มูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยต่อหน่วยโดยเฉลี่ยของแต่ละชนิดนั้น ส่วนใหญ่มีมูลค่าลดลงจากปี 2564 ในขณะที่พบว่ามะม่วงมีการปรับเพิ่มขึ้นมากที่สุด มูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ของมะม่วงปรับเพิ่มขึ้นจาก 1.59 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2564 เป็น 1.93 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.38 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากมีปริมาณการนำเข้าลดลงมาก ในขณะที่ต้นทุนในการขนส่งทางเครื่องบินปรับเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ สับปะรด ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ปรับเพิ่มขึ้นจาก 1.18 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2564 เป็น 1.26 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.78 แต่เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้าต่อ กก. เมื่อเทียบเป็นเงินสกุลบาทพบว่าส่วนใหญ่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินที่อ่อนค่าลงมากในปี 2565 เมื่อเทียบกับ 2564

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้ามะพร้าวจากไทยของจีน ปี 2556 - 2565 (ตัน)

ผลไม้ที่มีศักยภาพและโอกาสในตลาดจีนอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา คือ มะพร้าว (พิกัดมะพร้าวในหมวด HS Code 0801.1200 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 0801.1990 Coconuts, other than desiccated) ซึ่งมะพร้าวที่ผู้บริโภครู้จักทั่วไปของจีน นิยมบริโภค คือ มะพร้าวอ่อน (มะพร้าวน้ำหอม) จากไทย โดยมีทั้งในรูปแบบของมะพร้าว (ควั่น) ซึ่งเป็นมะพร้าวอ่อนที่ลอกเปลือกเขียวออกโดยยังมีเปลือกขาวหุ้มอยู่ และมะพร้าว (เจียว) ซึ่งเป็นมะพร้าวอ่อนที่มีการลอกเปลือกขาวออกจนเหลือเพียงกะลา ในปี 2556 จีนมีการนำเข้ามะพร้าวจากไทยเพียง 3,542 ตัน ในปี 2557 มีการนำเข้า 10,591 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 198.97 เมื่อเทียบกับปี 2556 ในปี 2558 มีการนำเข้า 36,682 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 246.36 เมื่อเทียบกับปี 2557 ในปี 2559 มีการนำเข้า 51,504 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.41 เมื่อเทียบกับปี 2558 ในปี 2560 มีการนำเข้า 70,869 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.14 เมื่อเทียบกับปี 2559 ในปี 2561 มีการนำเข้า 159,829 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 121.43 เมื่อเทียบกับปี 2560 และในปี 2562 มีการนำเข้ามากถึง 249,484 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.09 เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 69.44 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2556 อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 มีการนำเข้าอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า โดยมีปริมาณการนำเข้า 247,193 ลดลงร้อยละ 0.92 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในปี 2564 มีการนำเข้ามากถึง 333,997 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.12 เมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 93.28 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2556 ในขณะที่ในปี 2565 มีการนำเข้ามากถึง 522,815 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.53

เมื่อเทียบกับปี 2564 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 147 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2556 จากสถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมของผู้บริโภคจีนต่อมะพร้าวไทย ซึ่งหนึ่งในปัจจัยที่มีส่วนสำคัญก็เป็นผลจากนักท่องเที่ยวจีนจำนวนมากที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศไทยและติดใจในรสชาติของมะพร้าวไทย และการเปิด/ขยายสาขาของร้านอาหารไทยในจีนที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้นโดยในเมนูของร้านอาหารไทยก็มีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบในอาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนแนวโน้มการหันมาให้ความสนใจต่อสุขภาพของชาวจีนมากยิ่งขึ้น โดยผู้จำหน่ายหลายรายในจีนมีการทำการตลาดโดยชูคุณค่าของมะพร้าวและน้ำมะพร้าวที่เป็นน้ำสะอาดจากธรรมชาติ ส่งผลให้มีการบริโภคมะพร้าวจากไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น จากแนวโน้มดังกล่าวจึงคาดการณ์ได้ว่ามะพร้าวยังคงมีโอกาสในการขยายตัวได้อีกมากในตลาดจีน โดยในปี 2565 ไทยผลิตมะพร้าวได้ 1.99 ล้านตัน เป็นมะพร้าวอ่อนกว่า 661,197 ตัน ผลผลิตมะพร้าวอ่อนเพิ่มขึ้นจาก 532,942 ตัน ในปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 24.07 และคาดว่าในอนาคตผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากยังมีพื้นที่ที่ยังไม่ให้ผลผลิตอีกกว่า 87,000 ไร่

ผลกระทบการนำเข้าผลไม้จากมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 คณะรัฐมนตรีจีนได้ประกาศวิธีดำเนินการป้องกันการระบาดของโรค COVID-19 โดยการนำเข้าเพื่อสำหรับการนำเข้าอาหารที่ขนส่งโดยทางเรือควบคุมความเย็น ให้มีการนำเข้ายานพาหนะ ตู้คอนเทนเนอร์ และบรรจุภัณฑ์ที่นำเข้ามาয়จีน โดยทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งศุลกากร หน่วยงานควบคุมจรรยาบรรณและการขนส่ง หน่วยงานกำกับดูแลตลาด รัฐบาลท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลไม้ของไทยเนื่องจากขนส่งโดยตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมความเย็น

ด้านนโยบายอีกวนซึ่งเป็นหนึ่งในด้านหลักในการนำเข้าผลไม้ของไทย เริ่มใช้มาตรการดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 โดยสินค้าผลไม้ที่ขนส่งในตู้คอนเทนเนอร์ทำความเย็นจะต้องถูกดำเนินการตามมาตรการนี้เช่นเดียวกัน เมื่อรถขนส่งสินค้าของไทยถูกส่งเข้าลานตรวจเพื่อตรวจสอบศัตรูพืช ในจำนวนนั้นจะถูกส่งตรวจเพื่อนำเข้าเชื่อตามมาตรการดังกล่าว โดยจะมีการรื้อสินค้าออกมาทั้งตู้ เข้าเช็ตู้สินค้าและบรรจุภัณฑ์ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการซึ่งมาตรการความเข้มงวดในการตรวจสินค้าแช่เย็นแช่แข็งที่นำเข้าของจีน ส่งผลกระทบต่อ การตรวจปล่อยสินค้าผลไม้ของไทยให้มีความล่าช้ามากขึ้น

ปลายเดือนมกราคม 2564 แต่ละเมืองต่าง ๆ ของจีน ได้ออกประกาศเรื่องการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์อาหารที่นำเข้าผ่านทางเรือความเย็นแบบรวมศูนย์ โดยมีการจัดสถานที่กำกับดูแลผลิตภัณฑ์อาหารนำเข้าที่ผ่านทางเรือความเย็นส่วนกลาง ซึ่งจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด ได้แก่ การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบรับรองการตรวจสอบกักกันสินค้าที่นำเข้าของศุลกากร ผลการตรวจกรดนิวคลีอิกใบรับรองการนำเข้า เป็นต้น หากเอกสารครบถ้วนและสินค้าตรงกับใบรับรองที่เกี่ยวข้อง เจ้าของโกดังที่กำหนดก็จะออกใบรับรองการออกจากโกดัง กรณีที่ไม่สามารถแสดงหลักฐานผลการตรวจกรดนิวคลีอิกและใบรับรองการนำเข้า เจ้าของโกดังจะต้องดำเนินการตามกฎระเบียบ โดยทำการสุ่มตัวอย่างตรวจกรดนิวคลีอิกและทำการนำเข้าอย่างรอบด้าน หากผลการตรวจผ่าน (กรดนิวคลีอิกเป็นลบ) เจ้าของโกดังที่กำหนดจึงจะออกใบรับรองการออกจากโกดังเพื่อกระจายต่อไปได้

ตั้งแต่ครั้งหลังของปี 2564 ประเทศไทย ลาว และเวียดนาม ต่างกลับมาพบการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จีนเริ่มมีความเข้มงวดบริเวณด่านชายแดนที่ติดกับลาวและเวียดนามเพิ่มขึ้น ทั้งจากคนรับจ้างขับรถข้ามแดนและสินค้า

เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2564 ด่านโมฮานของมณฑลยูนนานพบผู้รับจ้างขับรถบรรทุกทุกข้ามแดนติดเชื้อโควิด-19 จึงได้ดำเนินการปิดด่านตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2564 และดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุที่พบผู้ติดเชื้อ ค้นหาจุดบกพร่องและแก้ไขปัญหาที่พบ ตลอดจนเฝ้าระวังการลักลอบข้ามเส้นเขตแดน

อย่างเข้มงวด ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ จนนำไปสู่การเริ่มเปิดให้ด่านกลับมานำเข้าสินค้าได้ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2564

วันที่ 21 ธันวาคม 2564 หน่วยบัญชาการคณะทำงานผู้นำการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เมืองระดับอำเภอตงซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ได้ออกประกาศแจ้งปิดด่านตงซิง รวมถึงระงับการดำเนินพิธีการตรวจปล่อยสินค้า ตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2564 เนื่องจากพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 ในเมืองตงซิง และเริ่มเปิดให้ด่านกลับมานำเข้าสินค้าได้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2565 แล้วกลับมาปิดด่านตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 เนื่องจากพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 ในเมืองตงซิง และเริ่มเปิดให้ด่านกลับมานำเข้าสินค้าได้ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2565

ด้วยนโยบาย “Dynamic Zero COVID-19” ของจีน หน่วยงานป้องกันและควบคุมโรคของแต่ละพื้นที่จึงมีความเข้มงวดในการป้องกันการนำเข้าเชื้อจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด่านชายแดนทางบกที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านที่ยังคงมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจีนมองว่ามีความเสี่ยงในการนำเชื้อเข้าประเทศได้มากกว่าด่านอื่น ๆ ส่งผลให้ด่านชายแดนจีนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีการจำกัดการนำเข้าสินค้าและมีการปิดด่าน (หากพบผู้ติดเชื้อบริเวณด่าน ซึ่งการปิดด่านไม่มีการแจ้งล่วงหน้า) สร้างความเสียหายต่อการค้าของประเทศเพื่อนบ้านรวมถึงสินค้าของไทยที่ขนส่งทางบกเข้าจีนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ดี ในช่วงต้นเดือนธันวาคม 2565 ภายหลังจากที่กลไกร่วมในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของคณะรัฐมนตรีจีนได้ออกมาตรการผ่อนคลายนโยบายความเข้มงวดในการป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19 จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนให้โรคโควิด-19 เป็นโรคติดเชื้อที่ไม่ต้องใช้มาตรการเข้มงวด โดยปรับให้เป็นการควบคุมจากคลาส A เป็นคลาส B ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2565 และให้มาตรการมีผลตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2566 เป็นต้นไป โดยยกเลิกมาตรการกักตัวสำหรับผู้เดินทางเข้าประเทศ และผู้ที่ติดเชื้อในประเทศ รวมถึงยกเลิกการตรวจรถตรวจรถนิวกลิอิกเพื่อหาเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารนำเข้าที่ขนส่งผ่านห่วงโซ่ความเย็น และการพ่นฆ่าเชื้อบรรจุภัณฑ์สินค้า เป็นต้น

วันที่ 28 ธันวาคม 2565 สุลกากรแห่งชาติจีนได้ออกประกาศเลขที่ 131 ปี 2565 เรื่องที่เกี่ยวข้องภายหลังการปรับโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 และการจัดการเป็นระดับคลาส B โดยโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่รวมอยู่ในการจัดการโรคติดต่อกักกันอีกต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2566 เป็นต้นไป ยกเลิกการทดสอบรถตรวจรถนิวกลิอิกสำหรับผู้เดินทางเข้าประเทศทุกคน โดยผู้ที่เดินทางเข้าประเทศทุกคนจะต้องแจ้ง (Declare) ผลการทดสอบรถตรวจรถนิวกลิอิกไวรัสโควิด-19 ภายใน 48 ชั่วโมงก่อนที่จะเดินทางเข้าประเทศต่อศุลกากร

ผู้ที่เดินทางเข้าประเทศที่แจ้งสุขภาพเป็นปกติ และไม่มีอาการผิดปกติ ซึ่งได้ผ่านการตรวจกักกันปกติที่ด่านของศุลกากร จะผ่านเข้าประเทศได้ สำหรับผู้ที่เดินทางเข้าประเทศที่มีการแจ้งสุขภาพไม่ปกติ หรือมีไข้ เป็นต้น จะถูกจัดแยกและดำเนินการตามสถานการณ์การคัดกรองต่อไป

2. มณฑล (เขตปกครองตนเอง) ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามขั้นตอนและประเภทของด่านในการผลักดันฟื้นฟูการขนส่งสินค้าและการเดินทางของผู้โดยสารที่ด่านชายแดนอย่างเป็นระเบียบและมั่นคง

3. ตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2566 ยกเลิกมาตรการทดสอบการเฝ้าระวังต่าง ๆ ที่ด่านนำเข้า เช่น การทดสอบรถตรวจรถนิวกลิอิกไวรัสโรคโควิด-19 กับผลิตภัณฑ์อาหารที่ขนส่งผ่านระบบห่วงโซ่ความเย็นและสินค้าที่ไม่ได้ขนส่งผ่านระบบห่วงโซ่ความเย็นที่นำเข้า การฆ่าเชื้อบรรจุภัณฑ์รอบด้าน และการใช้คนขับรถรับจ้างที่กำหนด โดยเฉพาะที่ด่านชายแดนทางบก เป็นต้น ทำให้การนำเข้าสินค้ากลับมาเป็นปกติตั้งเช่นช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ตอนที่ 2 ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า

ในตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า ราคาขายส่ง และราคาขายปลีกของทุเรียน ลำไย และมังคุด ที่จำหน่ายในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว และตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว

ตลาดส่งออกทุเรียน ลำไย มังคุด และมะพร้าวของไทย

ตารางที่ 8 ปริมาณการส่งออกทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของไทยไปประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2563 - 2565

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
ทุเรียน					
รวม		617,072	874,724	821,795	-6.05
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	444,215 (71.99%)	<u>779,872</u> (89.16%)	<u>789,869</u> (96.12%)	1.28
2	ฮ่องกง (เทียบสัดส่วน)	83,562 (13.54%)	47,628 (5.44%)	20,605 (2.51%)	-56.74
3	มาเลเซีย	4,311	4,774	5,704	19.47
4	ไต้หวัน	4,367	2,200	1,930	-12.30
5	เกาหลีใต้	1,101	1,797	1,927	7.22
*7	เวียดนาม	78,152	36,227	199	-99.45
ลำไย					
รวม		464,824	633,191	470,535	-25.69
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	343,304 (73.86%)	<u>476,036</u> (75.18%)	<u>340,081</u> (72.27%)	-28.56
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	36,467 (7.85%)	56,306 (8.89%)	67,403 (14.32%)	19.71
3	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	55,626 (11.97%)	41,101 (6.49%)	23,300 (4.95%)	-43.31
4	มาเลเซีย	7,865	25,698	20,656	-19.62
5	ฮ่องกง	15,917	25,448	10,077	-60.40
ลำไยอบแห้ง					
รวม		155,504	156,686	159,229	1.62
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	141,538 (91.02%)	<u>143,131</u> (91.35%)	<u>147,035</u> (92.34%)	2.73
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	10,863 (6.99%)	11,881 (7.58%)	8,366 (5.25%)	-29.58

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
3	อินโดนีเซีย	581	77	1,870	23.35 เท่า
4	มาเลเซีย	418	379	543	43.21
5	ฮ่องกง	1,469	434	305	-29.70
มังกุด					
รวม		291,217	255,666	204,463	-20.03
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	217,920 (74.83%)	<u>231,197</u> (90.43%)	<u>180,713</u> (88.38%)	-21.84
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	53,478 (18.32%)	16,441 (6.43%)	15,597 (7.63%)	-5.13
3	ฮ่องกง	11,025	3,284	5,288	61.02
4	มาเลเซีย	550	2,267	832	-63.31
5	เกาหลีใต้	489	587	779	32.69
มะพร้าว (มะพร้าวในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated)					
รวม		261,186	398,528	566,739	42.21
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	215,108 (82.36%)	<u>349,037</u> (87.58%)	<u>512,097</u> (90.36%)	46.72
2	สหรัฐอเมริกา	16,842	13,821	14,304	3.49
3	สิงคโปร์	5,035	9,912	13,802	39.25
4	ฮ่องกง	8,429	9,838	9,825	-0.13
5	ออสเตรเลีย	3,494	2,940	3,620	23.13

จากตารางที่ 8 พบว่า ในปี 2565 โครงสร้างตลาดส่งออกผลไม้ของไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า โดยภายหลังจากที่ระบบการตรวจสอบและกักกันโรคของจีนได้รวมเข้ากับระบบศุลกากรเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 ทำให้การดำเนินการตรวจสอบและกักกันผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศมีความเข้มงวดและปฏิบัติตามพิธีสารต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด รวมถึงมีการตรวจสอบการลักลอบหนีศุลกากรในลักษณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การสำแดงราคาต่ำ การปลอมแปลงสินค้าเพื่อใช้สิทธิของชายแดน รวมถึงการลักลอบนำเข้าสินค้า เป็นต้น ส่งผลให้การนำเข้าสินค้าเป็นไปอย่างมีระบบและระเบียบที่ชัดเจน จึงพบว่าสถิติการส่งออกผลไม้ไทยในปี 2565 สอดคล้องและสะท้อนตามสภาพความเป็นจริงของตลาดผู้บริโภคปลายทางที่คือตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกผลไม้ที่สำคัญที่สุดของไทย

เมื่อพิจารณาเชิงปริมาณของการส่งออกผลไม้ของไทยปี 2565 ในส่วนของทุเรียน ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน โดยมีการส่งออกทุเรียนไปยังจีน 789,869 ตัน คิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 96.12 ของปริมาณการส่งออกทุเรียนทั้งหมดของไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.28 เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่ส่งออกไปเวียดนามเพียง 199 ตัน ลดลงร้อยละ 99.45 เมื่อพิจารณาการส่งออกในช่วงปี 2563 - 2565 พบว่ามีการส่งออกทุเรียนไปเวียดนามลดลงมากอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่แนวโน้มการส่งออกในตลาดจีนเพิ่มขึ้นเนื่องจากความเข้มงวดของการตรวจสอบกักกันของจีนในการนำเข้าผลไม้ตามที่กล่าวข้างต้น ในขณะที่มีการส่งออกทุเรียนไปยังฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดและเส้นทางการขนส่งดั้งเดิมปริมาณ 20,605 ตัน ลดลงร้อยละ

56.74 โดยทุเรียนที่แจ้งว่าส่งออกไปยังฮ่องกง มีทั้งการจำหน่ายในฮ่องกงเอง และมีที่ส่งผ่าน (transshipment) ทางรถยนต์ผ่านด่านเมืองเซินเจิ้นเข้าไปยังจีน อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกทุเรียนไปฮ่องกงก็จะต้องขอใบรับรองสุขอนามัยพืชจากกรมวิชาการเกษตรสำหรับทุเรียนที่ส่งออกไปยังฮ่องกงและต้องการส่งต่อไปยังจีนด้วยเช่นกัน

ในส่วนของลำไย ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2565 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกลำไยไปจีน 340,081 ตัน ลดลงร้อยละ 28.56 เมื่อเทียบกับปี 2564 เมื่อพิจารณาการส่งออกในช่วงปี 2563 - 2565 พบว่ามีการส่งออกลำไยไปจีนในสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 - 75 ในขณะที่สัดส่วนการส่งออกไปเวียดนามมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังพบว่าการส่งออกลำไยสดไปอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 มีปริมาณส่งออกอยู่ที่ 67,403 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.71 เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่การส่งออกไปมาเลเซียในปี 2565 แม้ว่าจะลดลงแต่ยังคงสามารถรักษาระดับที่มากกว่า 20,000 ตัน โดยมีการส่งออก 20,656 ตัน สะท้อนให้เห็นว่าลำไยของไทยมีแนวโน้มในการขยายตลาดในอินโดนีเซีย และมาเลเซียได้เพิ่มขึ้น

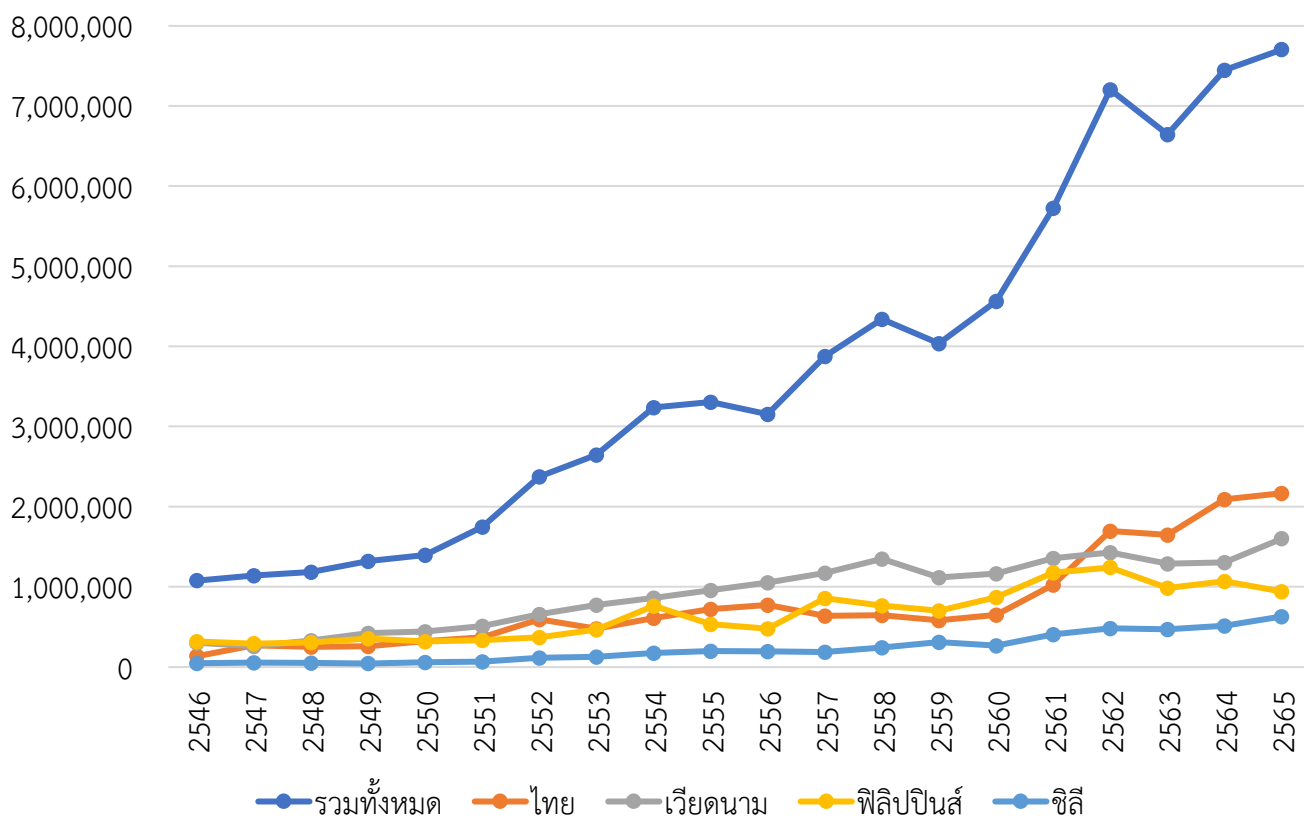
ในส่วนของลำไยอบแห้ง พบว่าในช่วงปี 2560 - 2561 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ เวียดนาม โดยมีสัดส่วนของการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังเวียดนามมากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งทั้งหมดของไทย และตั้งแต่ปี 2562 พบว่าตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน โดยในช่วงปี 2562 - 2565 มีการส่งออกลำไยอบแห้งไปจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2565 มีการส่งออกไปจีนมากถึง 147,035 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.73 เมื่อเทียบกับปี 2564 คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกมากถึงร้อยละ 92.34 ของปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งของไทย ในขณะที่มีการส่งออกไปเวียดนามลดลงเหลือระดับน้อยกว่าหนึ่งหมื่นตัน โดยในปี 2565 มีการส่งออกไปเวียดนาม 8,366 ตัน ลดลงร้อยละ 29.58 โดยมีสัดส่วนการส่งออกลดลงเหลือร้อยละ 5.25 และพบว่าการส่งออกลำไยอบแห้งไปอินโดนีเซียในระดับที่มากกว่าหนึ่งพันตัน โดยมีการส่งออก 1,870 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึง 23.35 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2564

ในส่วนของมังคุด ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2565 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกมังคุดไปจีน 180,713 ตัน ลดลงร้อยละ 21.84 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยพบว่ามีสัดส่วนการส่งออกไปจีนยังอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 90 ของปริมาณการส่งออกมังคุดของไทย ในขณะที่มีสัดส่วนของการส่งออกไปเวียดนามลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 10 โดยในปี 2565 มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 7.63 ของปริมาณการส่งออกมังคุดของไทย และพบว่าการส่งออกไปยังฮ่องกง และเกาหลีใต้เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.02 และ 32.69 ตามลำดับ

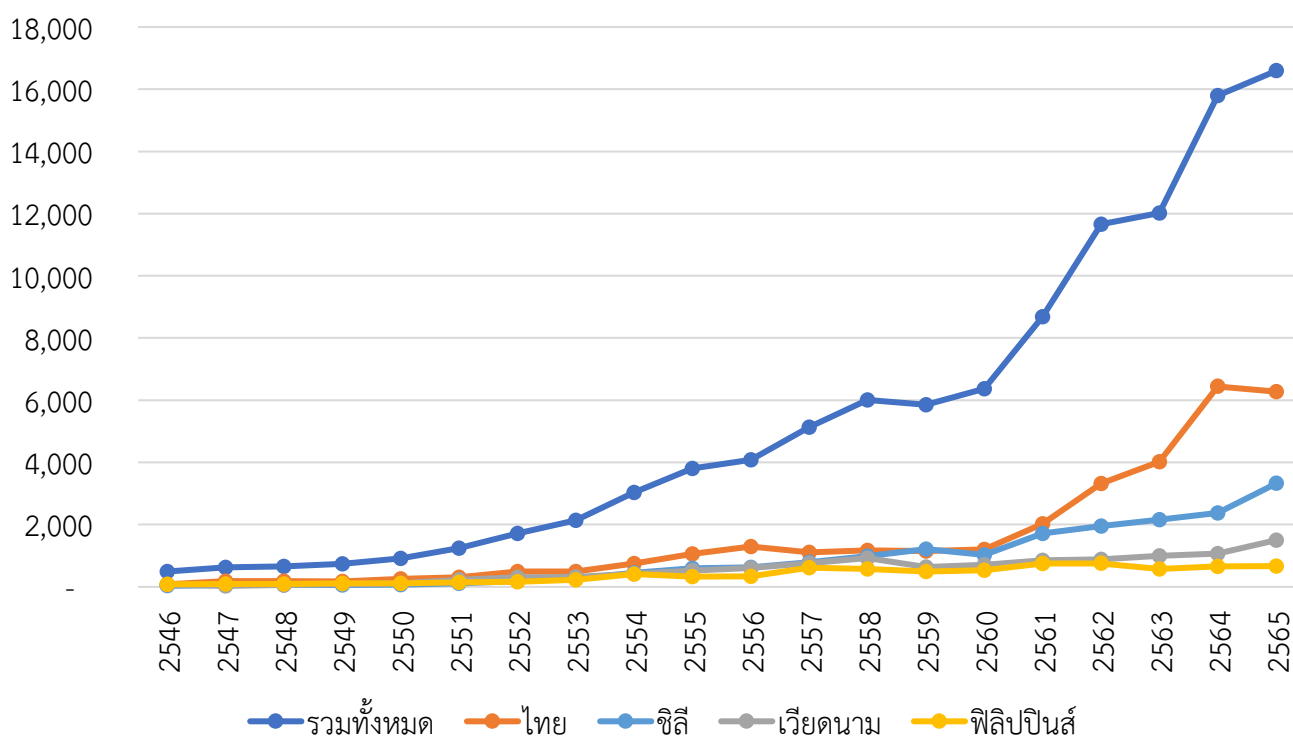
ในส่วนของมะพร้าว ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2565 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกมะพร้าวไปจีน 512,097 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.72 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยมีสัดส่วนของการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 90.36 และมีการส่งออกไปสิงคโปร์ และออสเตรเลีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.25 และ 23.13 ตามลำดับ และพบว่าการส่งออกมะพร้าวของไทยไปจีน และสิงคโปร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน

ปริมาณการนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน
ปี 2546 - 2565 ในภาพรวมและตลาดนำเข้าสูงสุด 4 ลำดับแรก (ตัน)

มูลค่าการนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน
ปี 2546 - 2565 ในภาพรวมและตลาดนำเข้าสูงสุด 4 ลำดับแรก (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ตารางที่ 9 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน
สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 - 2565

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
	รวม	6,644,194	7,448,649	7,704,865	3.44	12,016.49	15,793.71	16,597.50	5.09
1	ไทย	1,646,867	2,090,123	2,167,773	3.72	4,016.42	6,445.91	6,276.01	-2.64
2	เวียดนาม	1,289,364	1,302,600	1,602,405	23.02	997.74	1,065.81	1,504.07	41.12
3	ฟิลิปปินส์	985,251	1,066,470	941,535	-11.71	570.92	653.01	669.90	2.59
4	ชิลี	470,622	513,253	630,183	22.78	2,159.13	2,378.26	3,328.81	39.97
5	อินโดนีเซีย	317,407	421,776	381,688	-9.50	169.67	211.24	210.36	-0.42
6	กัมพูชา	249,094	368,597	368,103	-0.13	131.59	209.91	250.43	19.30
7	แอฟริกาใต้	217,288	267,311	293,359	9.74	332.14	407.92	506.79	24.24
8	เอกวาดอร์	329,868	216,325	200,428	-7.35	205.52	137.17	145.76	6.26
9	นิวซีแลนด์	143,984	160,315	166,061	3.58	511.62	642.10	626.28	-2.47
10	สหรัฐอเมริกา	178,406	229,428	159,655	-30.41	727.71	1,021.20	654.97	-35.86

ประเทศจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อพิจารณาในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546 - 2565) พบว่าในปี 2546 จีนนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ปริมาณ 1,079,432 ตัน ในขณะที่ในปี 2565 นำเข้าปริมาณมากถึง 7,704,865 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 613.79 เมื่อเทียบกับปี 2546 โดยพบว่าจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 อย่างมากในปี 2561 และ 2562 โดยมีการนำเข้าปริมาณ 5,724,940 ตัน และ 7,203,934 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.47 และ 25.83 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยรักษาการเติบโตที่ระดับร้อยละ 25 สองปีต่อเนื่องกัน สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสและศักยภาพของตลาดจีนในการบริโภคผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีนปี 2563 ที่ลดลงนั้นปัจจัยหลักก็มาจากการระบาดของโรค COVID-19 ที่แพร่กระจายทั่วโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การขนส่ง และการบริโภค ในขณะที่ในปี 2564 การนำเข้ากลับมาเพิ่มขึ้นปริมาณใกล้เคียงระดับของปี 2562 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.40 เมื่อเทียบกับปริมาณการนำเข้าปี 2562 เนื่องจากจีนสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างดี และในปี 2565 มีการนำเข้าปริมาณ 7,704,865 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.44 เมื่อเทียบกับปี 2564 สูงที่สุดเมื่อเทียบกับในช่วงที่ผ่านมา

ที่ผ่านมาพบว่าจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 จากประเทศเวียดนามปริมาณมากที่สุด ในขณะที่อันดับสองและสามจะสลับกันระหว่างประเทศไทยและฟิลิปปินส์ แต่อย่างไรก็ดี พบว่าตั้งแต่ปี 2562 จีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 จากประเทศไทยปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นเวียดนาม ฟิลิปปินส์ และชิลี ซึ่งปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างมากอย่างมีนัยสำคัญนี้น่าจะเป็นผลจากการที่ตลาดการจีนมีความเข้มงวดในการตรวจสอบและกักกันผลไม้ตามที่ได้กล่าวถึงในบทที่แล้ว

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปริมาณการนำเข้าและมูลค่าการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีนในปี 2563 และ 2564 จะพบว่ามีความแตกต่างจากปีที่ผ่านมา อย่างไม่เห็นได้ชัด ซึ่งโดยปกติแล้วปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นก็ควรจะมีมูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ในขณะที่หากปริมาณการนำเข้าลดลงมูลค่าการนำเข้าก็น่าจะลดลงตามไปด้วย แต่กลับพบว่าในปี 2563 นั้น จีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกุนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ปริมาณลดลงในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณการนำเข้ารวม 6,644,181 ตัน ลดลงร้อยละ 7.78 เมื่อเทียบกับปี 2562 ในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้ารวม 12,002.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.91 รวมถึงในปี 2564 ที่มีปริมาณการนำเข้ารวม 7,448,649 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.11 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้ารวม 15,793.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 31.59 โดยพบว่าลักษณะดังกล่าวพบกับการนำเข้าจากประเทศไทย เวียดนาม และชิลี โดยเฉพาะการนำเข้าจากไทยที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่พบว่าในปี 2563 การนำเข้ามีปริมาณลดลงร้อยละ 2.81 เมื่อเทียบกับปี 2562 ในขณะที่มูลค่านำเข้าเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 21.04 และในปี 2564 การนำเข้ามีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.91 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในขณะที่มูลค่านำเข้าเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 60.49 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรของผลไม้นำเข้าในช่วงที่ผ่านมาทั้งกรณีการสำแดงราคาต่ำและการลักลอบนำเข้าบริเวณชายแดนจีน

โดยตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา หน่วยงานต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรแห่งชาติได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนปฏิบัติการภายใต้รหัส “National sword” เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในการต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรกับผลไม้ ในการปฏิบัติการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรในช่องทางชายแดนภายใต้รหัส 903 ซึ่งได้ถูกคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 คดีใหญ่ของการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรของจีนปี 2563

การปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรกับผลไม้ผ่านช่องทางการค้าชายแดน

- เมื่อเดือนมกราคม 2564 กรมต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรแห่งชาติจีนได้สั่งการให้หน่วยงานต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรกว่างโจวปฏิบัติการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรกับผลไม้นำเข้า ได้ตรวจจับผู้ต้องสงสัยที่อำเภอปกครองตนเองชนชาติเหยาเหอโข่วของเขตปกครองตนเองชนชาติฮาหนี่และอี๋หงเหอ มณฑลยูนนาน จำนวน 9 ราย มีการลักลอบแก้วมังกร และแตงโมของเวียดนาม มูลค่า 307 ล้านบาท เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมายและหลบเลี่ยงการกำกับดูแลของศุลกากร โดยทำการจัดซื้อผลไม้ที่ต่างประเทศซึ่งไม่ได้ยื่นขอนำเข้าผ่านพิธีการศุลกากรตามรูปแบบการค้าทั่วไประหว่างประเทศตามปกติ แต่ได้ส่งมอบให้กับกลุ่มลักลอบการค้าชายแดนนำสินค้าเข้าผ่านด่านชายแดนของมณฑลยูนนาน โดยดำเนินการยื่นคำขอนำเข้าผลไม้โดยใช้รูปแบบดังต่อไปนี้

- ใช้รูปแบบการค้าชายแดนมูลค่าต่ำ (Petty Trade in Border Area) ซึ่งจะมีการสำแดงราคาต่ำ
- ใช้การสำแดงลักษณะการค้าที่เป็นเท็จ โดยสำแดงโดยใช้รูปแบบการนำเข้าสินค้าสำหรับ

ชาวชายแดน แทนการสำแดงนำเข้าในรูปแบบการค้าทั่วไป

ผลไม้ที่ผ่านการลักลอบโดยวิธีดังกล่าวข้างต้นได้ส่งต่อไปตลาดผลไม้มณฑลต่าง ๆ เช่น มณฑลกว่างตุ้ง เจียงซี เจียงซู เป็นต้น

- เมื่อเดือนกรกฎาคม 2564 หน่วยงานต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรหนานจิงระดมกำลังตำรวจ 60 กว่านาย ภายใต้เขตดูแลของศุลกากรหนานจิง แบ่งเป็นทีมปฏิบัติการ จำนวน 11 ทีม ดำเนินงานตรวจจับผู้ต้องสงสัยที่เมืองหวายอันและเมืองสวีวีโจวมณฑลเจียงซู นครเซี่ยงไฮ้ เขตปกครองตนเองชนชาติฮาหนี่และอี๋หงเหอ มณฑลยูนนาน และเมืองชิงต้าวมณฑลซานตง เพื่อปราบปรามการลักลอบผลไม้ผ่านช่องทางการค้าชายแดน

หน่วยงานต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากร ได้ตรวจจับผู้ต้องสงสัย 9 ราย ตรวจค้นบริษัทและที่พัก 10 กว่าจุด เบื้องต้นพบว่าขบวนการนี้มีการลักลอบแก้วมังกร 170,000 ตัน มูลค่ากว่า 710 ล้านบาท

โดยปกติการนำเข้าผลไม้ควรจะต้องสำแดงการนำเข้าในรูปแบบการค้าทั่วไป และมีการชำระอากรและภาษีมูลค่าเพิ่ม จากการสืบสวนพบว่าขบวนการดังกล่าวได้ดำเนินการลักลอบโดยใช้สิทธิชาวชายแดนแล้วกระจายสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดผลไม้ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

หมายเหตุ: ในรูปแบบของเงินการค้าชายแดนเป็นการค้ากับประเทศที่มีพรมแดนติดกันโดยมีการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศตัวเองกับประเทศที่ติดกัน (ไม่ใช่สินค้าประเทศที่สาม) บริเวณด่าน/ตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าของชาวชายแดน ซึ่งมีพรมแดนทางบกหรือทางแม่น้ำที่กั้นเขตแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) การค้าชายแดนมูลค่าต่ำ อนุญาตเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในบริเวณพื้นที่ชายแดนเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการค้าพาณิชย์และอากรเหมือนกับการค้าระหว่างประเทศรูปแบบปกติ และ (2) การค้าโดยใช้สิทธิชาวชายแดนในตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าของชาวชายแดน หากไม่เกิน 8,000 หยวนต่อวัน จะได้รับสิทธิยกเว้นอากรและภาษีต่าง ๆ สำหรับการนำเข้าผลไม้จะต้องเป็นผลไม้ของประเทศนั้น ๆ ที่อยู่ในรายชื่อที่จีนอนุญาตเท่านั้นซึ่งสอดคล้องกับการนำเข้าในรูปแบบการค้าทั่วไป ปัจจุบันจีนอนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากเวียดนาม 9 ชนิด ได้แก่ มะม่วง ลำไย กล้วย ลิ้นจี่ แดงโม เงาะ ขนุน แก้วมังกร และมังคุด

การปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรกับผลไม้ที่สำแดงราคาต่ำ

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2565 กรมต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรแห่งชาติจีนได้สั่งการให้หน่วยงานต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากรของศุลกากรหนานหนิงร่วมกับหน่วยงานประเมินความเสี่ยงและหน่วยงานภาษีอากรของศุลกากร รวม 280 นาย ดำเนินการปราบปรามการลักลอบผลไม้ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มณฑลกว่างตุง มณฑลซานตง และมณฑลเหอหนาน โดยปราบปรามกลุ่มลักลอบผลไม้ 3 กลุ่ม และกลุ่มจำหน่ายใบเสร็จการชำระภาษีอากรของศุลกากรโดยผิดกฎหมาย 5 กลุ่ม รวม 19 คน มูลค่าทางคดีรวมกว่า 4,730 ล้านหยวน

จากการตรวจสอบพบว่า กลุ่มลักลอบผลไม้ดังกล่าว ได้ดำเนินการยื่นคำขออนำเข้าผลไม้ที่สั่งซื้อจากต่างประเทศโดยแจ้งราคาต่ำและปริมาณที่น้อยกว่าความเป็นจริง และยังพบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน และการกระทำผิดในฐานฉ้อโกงเงินคืนภาษี โดยมีมูลค่าการฟอกเงิน 130 ล้านหยวน

ตารางที่ 10 ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ โดยสัดส่วนคิดเทียบกับปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2565

ลำดับ	ประเทศ/เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)	ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้า สัดส่วนเทียบกับปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ
	รวม	7,704,865	กล้วย (23%) มะพร้าว (14%) ทูเรียน (11%) แก้วมังกร (7%) ลำไย (5%)
1	ไทย	2,167,773	ทูเรียน (36%) มะพร้าว (24%) ลำไย (18%) มังคุด (8%) ลำไยอบแห้ง (6%)
2	เวียดนาม	1,602,405	แก้วมังกร (35%) กล้วย (29%) มะพร้าว (14%) ขนุน (12%) มะม่วง (3%)
3	ฟิลิปปินส์	941,535	กล้วย (77%) สับปะรด (21%) มะพร้าว (1%)
4	ชิลี	630,183	เชอร์รี่ (57%) ลูกพลัม (15%) องุ่น (12%) ลูกพีชรวมเทศทารีน (6%)
5	อินโดนีเซีย	381,688	มะพร้าว (84%) มังคุด (7%)
6	กัมพูชา	368,103	กล้วย (91.7%) มะม่วง (7.7%) ลำไย (0.5%)
7	แอฟริกาใต้	293,359	ส้ม (40%) ส้มโอ (22%) ส้มเปลือกอ่อน (8%) แอปเปิ้ล (6%) องุ่น (3%)
8	เอกวาดอร์	200,428	กล้วย (99.8%)
9	นิวซีแลนด์	166,061	กีวี (65%) แอปเปิ้ล (34%)
10	สหรัฐอเมริกา	159,655	ส้ม (11%) แอปเปิ้ล (6%) ลูกพรุนแห้ง (3%) เชอร์รี่ (2%)

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาจากปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีนในปี 2565 พบว่า ผลไม้ที่จีนนำเข้ามากที่สุด คือ กล้วย คิดเป็นร้อยละ 23 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน โดยมีการนำเข้าจากประเทศฟิลิปปินส์ เวียดนาม กัมพูชา และเอกวาดอร์ เป็นหลัก รองลงมาเป็นมะพร้าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14 ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งเป็นการนำเข้ามะพร้าวแก่ (มะพร้าวแห้งทั้งลูก) เพื่อแปรรูปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีการนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซียและเวียดนามเป็นหลัก ในขณะที่อีกประมาณครึ่งหนึ่งเป็นการนำเข้ามะพร้าวอ่อน ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศไทยเป็นหลัก ในขณะที่การนำเข้าทูเรียนสดและลำไยก็จะเป็นการนำเข้าจากประเทศไทยเป็นหลักเช่นกัน

ตารางที่ 11 ปริมาณการนำเข้าทูเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของจีนจากประเทศ/เขตดินแดนหลัก ๆ ปี 2563 - 2565

ลำดับ	ประเทศ/เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบ 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
ทูเรียน					
	รวม	575,529	807,520	824,460	2.10
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	575,529 (100%)	807,227 (99.96%)	783,581 (95.04%)	-2.93
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	-	294 (0.04%)	40,879 (4.96%)	138.16 เท่า
ลำไย					
	รวม	346,702	468,950	382,573	-18.42
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	342,110 (98.68%)	467,971 (99.79%)	380,434 (99.44%)	-18.71

ลำดับ	ประเทศ/เขต ดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบ 2564 (%)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
2	กัมพูชา	-	-	1,951	n/a
3	เวียดนาม	4,592	979	189	-80.72
ลำไยอบแห้ง					
	รวม	133,171	131,762	138,047	4.77
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	133,081 (99.93)	131,735 (99.98)	136,883 (99.16)	3.91
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	71 (0.05%)	25 (0.02%)	1,163 (0.84%)	45.53 เท่า
มังคุด					
	รวม	294,233	248,492	208,781	-15.98
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	254,654 (86.55%)	227,762 (91.66%)	183,083 (87.69%)	-19.62
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	35,704 (12.13%)	20,508 (8.25%)	25,696 (12.31%)	25.30
3	มาเลเซีย (เทียบสัดส่วน)	3,833 (1.30%)	221 (0.09%)	-	-100.00
4	เมียนมา	-	-	3	n/a
มะพร้าว (มะพร้าวในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated)					
	รวม	635,873	872,127	1,071,094	22.81
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	247,193 (38.87%)	333,997 (38.30%)	522,815 (48.81%)	56.53
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	269,098 (42.32%)	381,460 (43.74%)	322,388 (30.10%)	-15.49
3	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	96,674 (15.20%)	131,491 (15.08%)	221,317 (20.66%)	68.31
4	ฟิลิปปินส์	22,031	25,058	4,282	-82.91

จากตารางที่ 3, 5 และ 11 พบว่า จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนผลสดได้จากประเทศไทย เวียดนาม (นำเข้าตั้งแต่เดือนกันยายน 2565) และฟิลิปปินส์ (นำเข้าตั้งแต่เดือนเมษายน 2566) อย่างไรก็ตาม พบว่าสถิติในปี 2564 มีความคลาดเคลื่อนในตัวเลขที่มีการนำเข้าจากประเทศเวียดนามจำนวนหนึ่ง โดยในปี 2565 หลังจากที่จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนจากเวียดนาม ส่งผลให้สัดส่วนการนำเข้าทุเรียนจากไทยอยู่ที่ร้อยละ 95.04 และเวียดนามอยู่ที่ร้อยละ 4.96 ในส่วนของ**ลำไยสด** จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย เวียดนาม เมียนมา อินโดนีเซีย มาเลเซีย และกัมพูชา (นำเข้าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565) ในปี 2565 มีการนำเข้าลำไยสดจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.44 ของการนำเข้าลำไยสดทั้งหมดของจีน ในส่วนของ**ลำไยอบแห้ง** จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย เวียดนาม เมียนมา ลาว และจีนไต้หวัน ในปี 2565 มีการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.16 ของการนำเข้าลำไยอบแห้งทั้งหมดของจีน ในส่วนของ**มังคุด** จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา และเวียดนาม ในปี 2565 มีการนำเข้ามังคุดจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.69 ของการนำเข้ามังคุดทั้งหมดของจีน และในส่วนของ**มะพร้าว**

ในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated จีนอนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวผลสดได้เฉพาะจากประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และจีนไต้หวัน เท่านั้น ในขณะที่อนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวผลแห้ง (มะพร้าวแก่) ได้จากประเทศไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เมียนมา ศรีลังกา และสหรัฐอเมริกา ในปี 2565 มีการนำเข้ามะพร้าวจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.81 ของการนำเข้ามะพร้าวทั้งหมดของจีน

ชาวจีนมีแนวโน้มบริโภคผลไม้ไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการที่ประชาชนมีกำลังบริโภค และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยนอกจากปัจจัยของคุณภาพความปลอดภัยของผลไม้และรสชาติของผลไม้ไทยเองแล้ว ปัจจัยหนึ่งที่มีผลไม่น้อยก็คือการที่ชาวจีนได้เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศไทยจำนวนมาก และได้มีโอกาสรับประทานผลไม้ไทยที่หลากหลายชนิดในประเทศไทยในช่วงของการท่องเที่ยว เมื่อกลับมาถึงก็ยังติดใจในรสชาติและมีการซื้อหาบริโภคในจีนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดผลไม้ไทยอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยในจีน

ตารางที่ 12 สถิติผลไม้ 4 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด แสดงปริมาณผลผลิตของไทย ราคาที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวน ปริมาณที่จีนนำเข้า และมูลค่านำเข้าต่อ กก. ในปี 2564 - 2565

ผลไม้	ปี 2564				ปี 2565			
	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	มูลค่านำเข้าต่อ กก. (บาท/กก.)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	มูลค่านำเข้าต่อ กก. (บาท/กก.)
ทุเรียน	1,217,701 7.24%	113.98 11.58%	807,227 40.26%	163.10 30.33%	1,252,086 2.82%	103.35 -9.32%	783,581 -2.93%	172.14 5.54%
ลำไย	1,567,087 32.53%	21.65 -2.83%	467,971 36.77%	48.29 8.15%	1,555,360 -0.75%	20.00 -7.60%	380,434 -18.71%	49.08 1.64%
มะพร้าว	n/a	n/a	333,997 35.12%	27.18 12.27%	n/a	n/a	522,815 56.53%	28.05 3.20%
มังคุด	270,774 -19.62%	48.77 23.06%	227,762 -10.56%	97.86 36.54%	252,006 -6.93%	55.70 14.22%	183,083 -19.62%	104.48 6.76%

จากตารางที่ 12 พบว่าในปี 2565 **ทุเรียน** มีปริมาณแนวโน้มผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดีและเป็นที่พอใจของเกษตรกร จึงมีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคตะวันออก เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เกษตรกรปลูกทดแทนยางพารา ไม้ผลอื่น และเนื้อที่ว่างเปล่า สำหรับในภาคใต้ เช่น จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และยะลา เกษตรกรปลูกทดแทนกาแฟ ยางพารา และไม้ผลอื่น ส่วนเนื้อที่ให้ผลในภาพรวมเพิ่มขึ้นเนื่องจากต้นทุนทุเรียนที่ปลูกในปี 2560 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้โดยราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองเกรดที่เกษตรกรขายได้หน้าสวนลดลงมาอยู่ที่ราคา 103.35 บาทต่อ กก. ลดลงร้อยละ 9.32 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ซึ่งการที่ตลาดจีนยังคงมีความต้องการทุเรียนในระดับสูง ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ออกมาเพิ่มขึ้นก็ยังสามารถได้ในราคาดี ในส่วนของ**ลำไย** มีปริมาณผลผลิตลดลงเนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอก และติดผลอ่อน มีฝนทิ้งช่วงในเดือนมีนาคมและเมษายน 2565 ทำให้ต้นลำไยขาดน้ำและสลัดลูกทิ้ง รวมทั้งฝนที่ตกในเดือนพฤษภาคมและมีถุนายน 2565 ทำให้ผลลำไยเสียหาย ประกอบกับเกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการดูแลรักษาต้นลำไย ทำให้ต้นลำไยไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่และผลผลิตรวมลดลง โดยราคาลำไยเกรด A ที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวนอยู่ที่ 20.00 บาทต่อ กก. ลดลงร้อยละ 7.60

เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่**มังคุด**มีปริมาณผลผลิตลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคตะวันออกโค่น ต้นมังคุดที่ปลูกแซมกับยางพาราและทุเรียนออก เพื่อเพิ่มเนื้อที่ให้พืชหลัก และบางส่วนยืนต้นตายจากผลกระทบ พายุและภัยธรรมชาติ เมื่อปี 2564 และในภาคใต้ มีการโค่นต้นมังคุดที่ปลูกแซมกับพืชอื่น เช่น ทุเรียน ส่วนผลผลิต ต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะภาคใต้มีฝนตกติดต่อกันในช่วงปลายปี 2564 ถึงกลางปี 2565 ทำให้ต้นมังคุดออกดอกน้อย และแตกใบอ่อนแทนการออกดอก ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศ ลดลง โดยราคามังคุดคละเกรดที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวนอยู่ที่ 55.70 บาทต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.22 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ลดลง

ในส่วนของการนำเข้าผลไม้จากไทยของจีนสูงสุด 4 รายการแรก คือ ทุเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด จากสถิติการนำเข้าของจีนพบว่าการนำเข้ามะพร้าวเพิ่มร้อยละ 56.53 ในขณะที่มีการนำเข้ามังคุด ลำไย และทุเรียน ลดลงร้อยละ 19.62 18.71 และ 2.93 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564

เมื่อพิจารณาที่มูลค่าของการนำเข้าทางฝั่งจีนเมื่อเทียบเป็นสกุลเงินบาท พบว่ามูลค่านำเข้า ต่อ กก. ของมังคุด ทุเรียน มะพร้าว และลำไย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.76 5.54 3.20 และ 1.64 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ ปี 2564 โดยพบว่ามูลค่านำเข้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญน่าจะเป็นผลมาจากการที่ศุลกากรแห่งชาติจีน มีการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรกับผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนตามความเป็นจริง ผ่านมูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ที่สูงกว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ โดยทุเรียน มังคุด และลำไย ต่างมีมูลค่าการนำเข้า ต่อ กก. ในปี 2565 สูงกว่าราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้หน้าสวนทั่วไปประมาณร้อยละ 66.56 87.58 และ 145.40 ตามลำดับ เนื่องจากผลไม้ก่อนส่งออกต้องมีการคัดเลือกคุณภาพของผลไม้โดยนำเกรดดีส่งออก ผ่านกระบวนการ ในการยืดอายุในการเก็บรักษา การจัดบรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ทำให้มีการเพิ่มมูลค่าของผลไม้ตามลำดับ

ในประเทศจีนก็เหมือนกับในประเทศต่าง ๆ ที่มีตลาดกลางในการซื้อขายส่งผลไม้ที่ผลิตได้ ในประเทศและผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศ ตลาดกลางซื้อขายส่งผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดของจีนอยู่ที่ตลาดค้าส่งฝัก และผลไม้เจียงหนานในนครกว่างโจว มีปริมาณการนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 - 70 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้ของจีน ร้อยละ 30 - 35 ของผลไม้นำเข้าเป็นผลไม้ไทย โดยผลไม้ไทยที่ส่งออกไปยังประเทศจีนร้อยละ 60 - 70 ส่งผ่านตลาดค้าส่งฝักและผลไม้เจียงหนาน ก่อนกระจายไปยังมณฑลต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน

สำหรับผู้บริโภคชาวจีนทั่วไปหากจะเลือกซื้อผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศนั้นก็สะดวก เนื่องด้วยปัจจุบันห้างโมเดิร์นเทรดในเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน อาทิ AEON, LOTUS, VANGUARD, FRIENDSHIP, HUALIAN, YONGHUI (PARKNSHOP ถูกซบเปอร์มาร์เก็ต YONGHUI ซื้อหุ้นไป), WALMART, CARREFOUR (Suning Yigou ซื้อหุ้นไป 80%) รวมถึงร้านจำหน่ายผลไม้ของบริษัท Shenzhen Pagoda Industrial (Group) จำกัด ซึ่งจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 5,600 สาขาทั่วประเทศจีน ต่างก็มีจำหน่ายผลไม้ นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งผลไม้ไทยก็เป็นหนึ่งในผลไม้ที่ห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ เลือกสรรที่จะนำไปจัดจำหน่าย ให้ผู้บริโภค

ทุเรียน

จีนเป็นตลาดส่งออกทุเรียนที่สำคัญของไทย ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่สามารถทดแทนด้วยผลไม้ชนิดอื่นได้ โดยชาวจีนจัดให้ทุเรียนเป็น “水果王” (สุยก้าวหวัง) หรือก็คือ “King of Fruit” เนื่องจากเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ด้วยลักษณะเฉพาะและคุณภาพของทุเรียนไทย ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนตอบรับและนิยมรับประทานทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ในนครกว่างโจวสามารถพบเห็นร้าน และบูธจำหน่ายทุเรียนไทยโดยเฉพาะ กระจายอยู่ทั่วไปในช่วงที่ทุเรียนไทยออกผลผลิต นอกจากนี้ ร้านอาหาร และภัตตาคารในจีนก็มีการนำทุเรียนไปประยุกต์ในเมนูอาหารคาวและหวานด้วย เช่น พิซซาทุเรียน พัพเพ ทุเรียน พายทุเรียน สมูทตี้ทุเรียน เป็นต้น ในปัจจุบันจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทย เวียดนาม

(เริ่มนำเข้าตั้งแต่เดือนกันยายน 2565) และฟิลิปปินส์ (เริ่มนำเข้าตั้งแต่เดือนเมษายน 2566) ในขณะที่อนุญาตให้นำเข้าทุเรียนแช่แข็งได้จากประเทศไทยและมาเลเซีย ทั้งนี้ จีนและมาเลเซียได้มีการลงนามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการตรวจกักกันทุเรียนมาเลเซียแช่แข็งที่ส่งเข้าจีน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 ซึ่งนอกจากเนื้อทุเรียนแช่แข็งแล้ว ยังได้รวมทุเรียนติดเปลือกแช่แข็งทั้งหมดที่เป็นไปตามข้อกำหนดฯ ในพิธีสารด้วย หลังจากนั้นทางศุลกากรแห่งชาติจีนจึงได้ดำเนินเรื่องการตรวจรับรองสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนแช่แข็งของมาเลเซีย และได้ประกาศเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2562 ว่าทุเรียนแช่แข็งของมาเลเซียทั้งหมด (รวมติดเปลือก) ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดในการตรวจกักกันสามารถนำเข้าจีนได้

ตารางที่ 13 ปริมาณการนำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ
รายละเอียดการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		การเปลี่ยนแปลงปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	575,529	807,227	783,581	100.00	-2.93
1	มณฑลกว่างตุง	280,510	233,460	319,363	40.76	36.80
2	มณฑลยูนนาน	31,189	66,008	116,021	14.81	75.77
3	นครฉงชิ่ง	55,645	123,994	88,042	11.24	-29.00
4	มณฑลเจ้อเจียง	10,296	78,475	79,566	10.15	1.39
5	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	154,144	214,240	73,383	9.37	-65.75
6	มณฑลชานตง	3,207	8,663	25,170	3.21	190.54
7	มณฑลหูหนาน	15,451	24,772	18,565	2.37	-25.06
8	นครเซี่ยงไฮ้	2,715	10,974	13,918	1.78	26.83
9	มณฑลเจียงซู	541	11,487	8,937	1.14	-22.19
10	มณฑลเสฉวน	236	5,493	6,998	0.89	27.40
11	มณฑลไห่หนาน	249	1,723	6,557	0.84	280.48
12	มณฑลฝูเจี้ยน	2,665	1,682	6,173	0.79	266.92
13	มณฑลอานฮุย	2,039	8,903	4,855	0.62	-45.46
14	มณฑลกุ้ยโจว	4,356	9,708	4,616	0.59	-52.45
15	นครเทียนจิน	514	2,101	3,963	0.51	88.61
16	กรุงปักกิ่ง	9,454	860	3,085	0.39	258.87
17	มณฑลเจียงซี	29	-	2,773	0.35	n/a
18	มณฑลเหอหนาน	858	1,260	1,000	0.13	-20.62
19	มณฑลหูเป่ย์	-	-	366	0.05	n/a
20	มณฑลเหลียวหนิง	-	-	179	0.02	n/a
21	เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์	-	-	33	0.00	n/a
22	มณฑลส่านซี	606	976	17	0.00	-98.23
23	มณฑลกานซู	24	13	-	0	-100.00
24	มณฑลเฮยหลงเจียง	800	97	-	0	-100.00
25	เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน	0.16	-	-	-	-
26	มณฑลชานซี	-	2,337	-	0	-100.00

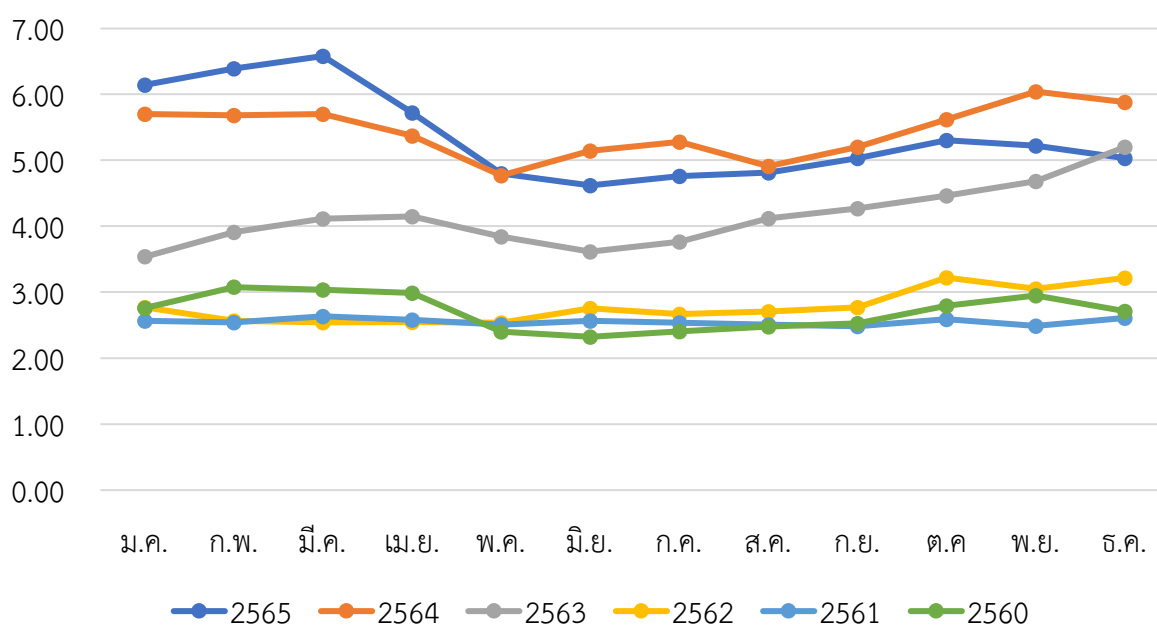
จากตารางที่ 13 พบว่า การนำเข้าทุเรียนสดจากไทยของจีนในปี 2565 ร้อยละ 40.76 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 14.81 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 11.24 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง ร้อยละ 10.15 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง และร้อยละ 9.37 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตฯ กว่างซีจ้วง สะท้อนให้เห็นว่าการขนส่งทุเรียนจากไทยไปจีน ในปี 2565 ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางการขนส่งทางเรือจากไทยไปจีน (ทั้งทางเส้นทางการขนส่งเรือตรงจากไทยไปท่าเรือของมณฑลกว่างตุง และทางเรือจากไทยไปฮ่องกงและใช้รถลากตู้คอนเทนเนอร์ไปยังจีนผ่านเมืองเซินเจิ้น รวมถึงการจัดส่งไปยังท่าเรือต่าง ๆ ของจีน) พบว่าการใช้เส้นทางการขนส่งทางบกจากไทยผ่านลาวเข้าจีนที่มณฑลยูนนาน มีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่เส้นทางการขนส่งทางบกจากไทย ผ่านลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่เขตฯ กว่างซีจ้วง ปรับลดลง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในจีน และมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 บริเวณชายแดนที่เข้มงวด ทำให้การนำเข้าผ่านผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในเขตฯ กว่างซีจ้วง ลดลงมาก ส่งผลให้มีการนำเข้าผ่านเส้นทางการขนส่งทางเรือมากขึ้น

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าทุเรียนโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับมณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่าตลาดทุเรียนของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลตอนใต้ของจีน โดยเฉพาะมณฑลกว่างตุง ซึ่งเป็นมณฑลที่มีประชากรมากที่สุดของจีนกว่า 127 ล้านคน และมีสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต้น ๆ ของจีน ตลาดทางภาคตะวันออก คือ มณฑลเจ้อเจียง มณฑลซานตง และนครเซี่ยงไฮ้ ในขณะที่ตลาดที่น่าสนใจไม่น้อย คือ ตลาดทางตอนกลางและตะวันตกของจีน ได้แก่ นครฉงชิ่ง และมณฑลหูหนาน ซึ่งมีผู้นำเข้าทุเรียนที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลดังกล่าวนำเข้าทุเรียนรวม 106,607 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.61 ของการนำเข้าทุเรียนจากไทยของจีน สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการขยายตลาดทุเรียนในภาคกลางและตะวันตกของจีน

ในขณะที่การนำเข้าทุเรียนโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้อย เนื่องจากการขนส่งทางเรือต้องใช้ระยะเวลาในการขนส่งนานและเที่ยวเรือมีจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑล/เขตการปกครองทางชายฝั่งตะวันออกของจีนที่มีท่าเรือและสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าเพิ่มขึ้น เช่น มณฑลซานตง มีการนำเข้าทุเรียน 25,170 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 190.54 เมื่อเทียบกับปี 2564 นครเซี่ยงไฮ้ มีการนำเข้า 13,918 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.83 มณฑลไห่หนาน มีการนำเข้า 6,557 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 280.48 เป็นต้น นอกจากนี้ การขนส่งทุเรียนผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน ก็จะมีโอกาสในการกระจายทุเรียนของไทยไปยังภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนที่ไม่มีท่าเรือได้อีกทางหนึ่งด้วย

มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อกก. (ดอลลาร์สหรัฐต่อกก.)

เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. ของจีน ที่มีการนำเข้าช่วงปี 2560 - 2565 จะพบว่าในช่วงปี 2560 (กราฟเส้นสีเขียว) และปี 2561 (กราฟเส้นสีฟ้า) มูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.70 และ 2.55 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม พบว่าภายหลังจากงานตรวจสอบและกักกันศุลกากรเข้ากับงานของศุลกากรในปี 2561 มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่ช่วงปลายปี 2562 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นผลจากการที่ศุลกากรมีความเข้มงวดในการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรในผลไม้นำเข้าดังกล่าวมาแล้ว โดยมูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. ในปี 2565 อยู่ในช่วง 4.62 - 6.58 ดอลลาร์สหรัฐต่อกก. โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.37 ดอลลาร์สหรัฐต่อกก. ลดลงร้อยละ 1.36 เมื่อเทียบกับมูลค่าเฉลี่ยการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. ของปี 2564 (ปี 2564 มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. อยู่ในช่วง 4.77 - 6.04 ดอลลาร์สหรัฐต่อกก. โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.44 ดอลลาร์สหรัฐต่อกก.)

จากแนวโน้มดังกล่าว ผู้ประกอบการส่งออกทุเรียนของไทยจึงควรจัดทำเอกสารราคาซื้อขายตามความเป็นจริงเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ศุลกากรจีนในการประเมินราคาในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้สอดคล้องตามความเป็นจริงตามช่วงฤดูกาลของทุเรียนในอนาคต เพื่อสร้างความยั่งยืนในการค้าทุเรียนในตลาดจีน

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลผลิตทั้งปี มีมากในช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2. มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 941,204 ไร่ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นผลไม้ที่ให้ผลผลิตต่อไร่มากที่สุดประมาณ 1,330 กก. 3. เป็นผลไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่สามารถทดแทนด้วยผลไม้ชนิดอื่นได้ 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเก็บผลผลิตและการขนส่งหากไม่ระมัดระวังจะทำให้ผลผลิตเสียหายได้ อาทิ การขึ้นราคาในทุเรียน 2. อายุในการเก็บรักษาผลทุเรียนประมาณ 2 สัปดาห์ แต่ต้องควบคุมอุณหภูมิที่ 15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 85 - 90 หากไม่ได้อยู่ในสภาพข้างต้นอายุในการเก็บรักษาก็จะสั้นลง
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าเกือบทั้งหมด 2. ปัจจุบันทางการจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์เท่านั้น 3. การส่งเสริมพัฒนาพันธุ์ทุเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดระดับบนของจีน 4. การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมทุเรียนพันธุ์อื่น ๆ ของไทยในตลาดจีน นอกจากพันธุ์หมอนทองที่มีจำหน่ายทั่วไปในตลาด 	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัจจุบันสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนที่ส่งออกมาจีนของเวียดนามที่ได้ขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีนมีจำนวน 422 สวน และ 153 โรง ตามลำดับ ในขณะที่ฟิลิปปินส์มีสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนที่ส่งออกมาจีนจำนวน 58 สวน และ 5 โรง ตามลำดับ ซึ่งทั้งสองประเทศต่างอยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุกับทางการจีนเพิ่มเติม 2. ทุเรียนมาเลเซียพันธุ์คูนยิต (Kunyit) หรือมุขางคิง ได้รับการขนานนามว่าเป็นราชาทุเรียนของมาเลเซีย (Musang King Durian) มีกลิ่นฉุน รสหวานจัด และมีเม็ดขนาดเล็ก ได้รับความนิยมในตลาดระดับสูงของจีน ปัจจุบันจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนทั้งผลแช่แข็งของมาเลเซียมาจำหน่ายในตลาดจีนได้ 3. เกษตรกรในมณฑลไห่หนานประสบความสำเร็จเป็นครั้งแรกในการทดลองปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง และมุขางคิงในอำเภอปกครองตนเองชนชาติหลีและเหมียวเป่าถึง จำนวน 40 ต้น ซึ่งให้ผลผลิตประมาณ 150 กก. เมื่อเดือนพฤษภาคม 2562 ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น โดยในมณฑลไห่หนานมีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนมากกว่า 12,500 ไร่ โดยล็อตแรกที่ให้ผลผลิตในปีนี้อาจจะมีประมาณ 40 ต้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะทำตลาดทุเรียนไห่หนานในจีนได้ คาดว่าในปีต่อ ๆ ไป ผลผลิตจะเริ่มมีมากขึ้น โดยผลผลิตทุเรียนที่ไห่หนานจะเน้นคุณภาพที่สูงคาดกันเป็นตัวชูโรงสร้างความแตกต่างกับทุเรียนที่นำเข้าจากต่างประเทศ 4. เกษตรกรในเมืองเม่าหมิงมณฑลกวางตุ้งได้นำทุเรียนพันธุ์มุขางคิงและหนานดำมาทดลองปลูกเมื่อปี 2561 ซึ่งพบว่ามีส่วนออกดอกและติดผลครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 โดยฐานการเพาะปลูกมีพื้นที่ 125 ไร่ มีการเพาะพันธุ์กล้าทุเรียน 200,000 ต้น

ผลิตภัณฑ์ทุเรียนมุซางคิงของมาเลเซีย

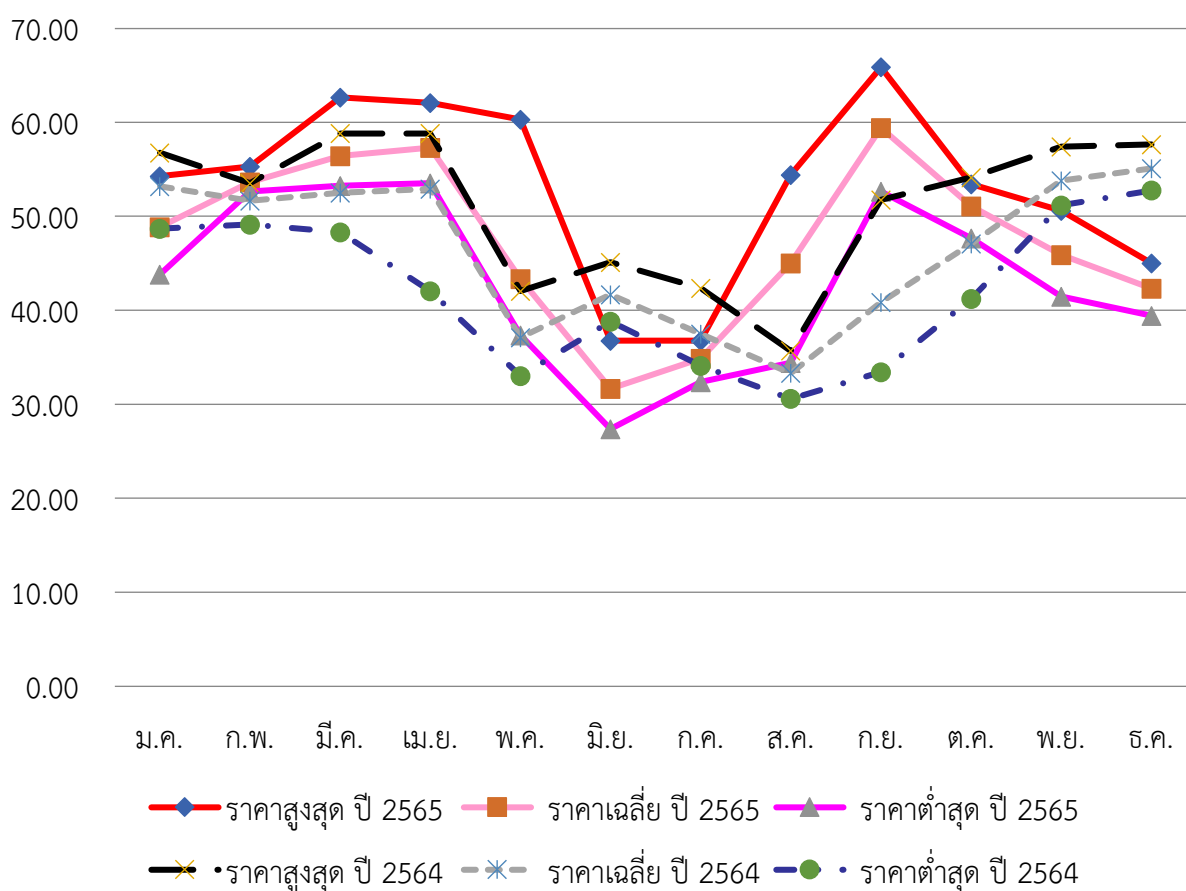

แปลงเพาะต้นกล้าทุเรียนมุซางคิงที่มณฑลไห่หนาน

ตารางที่ 14 ราคาขายส่งทุเรียนไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายส่งทุเรียน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2565	54.26	55.29	62.65	62.06	60.29	36.76	36.76	54.41	65.88	53.42	50.59	45.00	53.12
ราคาเฉลี่ยปี 2565	48.85	53.63	56.42	57.32	43.32	31.66	34.87	45.01	59.42	51.08	45.88	42.32	47.48
ราคาต่ำสุดปี 2565	43.82	52.65	53.24	53.53	37.35	27.37	32.35	34.41	52.65	47.65	41.47	39.41	42.99
ปริมาณนำเข้าปี 2565	21,783	6,680	7,465	49,661	195,995	218,963	131,559	54,054	14,075	7,272	26,617	49,458	783,581
ปริมาณผลผลิตปี 2565	12,396	2,755	18,155	142,237	382,262	346,577	187,437	42,696	13,022	14,274	30,927	59,349	1,252,086
ราคาสูงสุดปี 2564	56.76	53.53	58.82	58.82	42.06	45.12	42.35	35.71	51.76	54.12	57.41	57.65	51.18
ราคาเฉลี่ยปี 2564	53.17	51.66	52.51	52.90	37.12	41.66	37.47	33.31	40.85	47.07	53.81	55.10	46.39
ราคาต่ำสุดปี 2564	48.68	49.12	48.29	42.06	33.00	38.82	34.12	30.59	33.44	41.24	51.18	52.76	41.94
ปริมาณนำเข้าปี 2564	9,492	16,284	16,670	78,608	232,375	122,364	96,305	130,274	66,780	12,607	13,104	12,364	807,227
ปริมาณผลผลิตปี 2564	8,280	15,343	23,867	172,914	262,658	205,913	198,607	171,087	111,298	31,295	7,915	8,524	1,217,701

กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนของปี 2564 - 2565 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 14 พบว่า ในปี 2565 ช่วงเดือนที่มีการนำเข้าทุเรียนมากสอดคล้องกับผลผลิตของไทยที่ออกมาก คือ ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จึงเป็นช่วงที่ราคาซื้อขายต่ำในช่วงปีตามกลไกตลาด โดยในช่วงต้นฤดูและปลายฤดูผลผลิตของทุเรียนจะเป็นช่วงที่ราคาขายส่งในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานอยู่ในระดับสูง โดยราคาขายส่งเฉลี่ยในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่เดือนพฤษภาคมซึ่งมีการนำเข้ามามาก โดยมีราคาขายส่งโดยเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมิถุนายนอยู่ที่ 31.66 หยวนต่อ กก. ในขณะที่มีการติดตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคมเนื่องจากเข้าสู่ช่วงปลายฤดูผลผลิตเริ่มลดลง ปริมาณการนำเข้าก็ลดลงราคาจึงปรับเพิ่มสูงขึ้น โดยมีราคาขายส่งเฉลี่ยสูงสุดในเดือนกันยายนอยู่ที่ 59.42 หยวนต่อ กก. และพบว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่มากกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2564 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 47.48 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ 46.39 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.35 และพบว่าในปี 2565 ราคาขายส่งทุเรียนในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 10.13 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 9.24 หยวน

ความผันผวนของราคาขายส่งในปี 2565 มากกว่าปี 2564 เนื่องจากในปี 2565 แม้ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2564 แต่ผลผลิตมีการกระจุกตัวในเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม ทำให้ราคาในช่วงเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงคาบเกี่ยวที่เริ่มให้ผลผลิตมาก (วันที่ 25 เมษายน 2565 เป็นวันเริ่มเก็บเกี่ยวทุเรียนหมอนทองในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด) ราคาขายส่งทุเรียนในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานในช่วงต้นเดือนและปลายเดือนจึงมีราคาต่างกันมาก ส่งผลให้เดือนพฤษภาคมมีความผันผวนของราคามาก

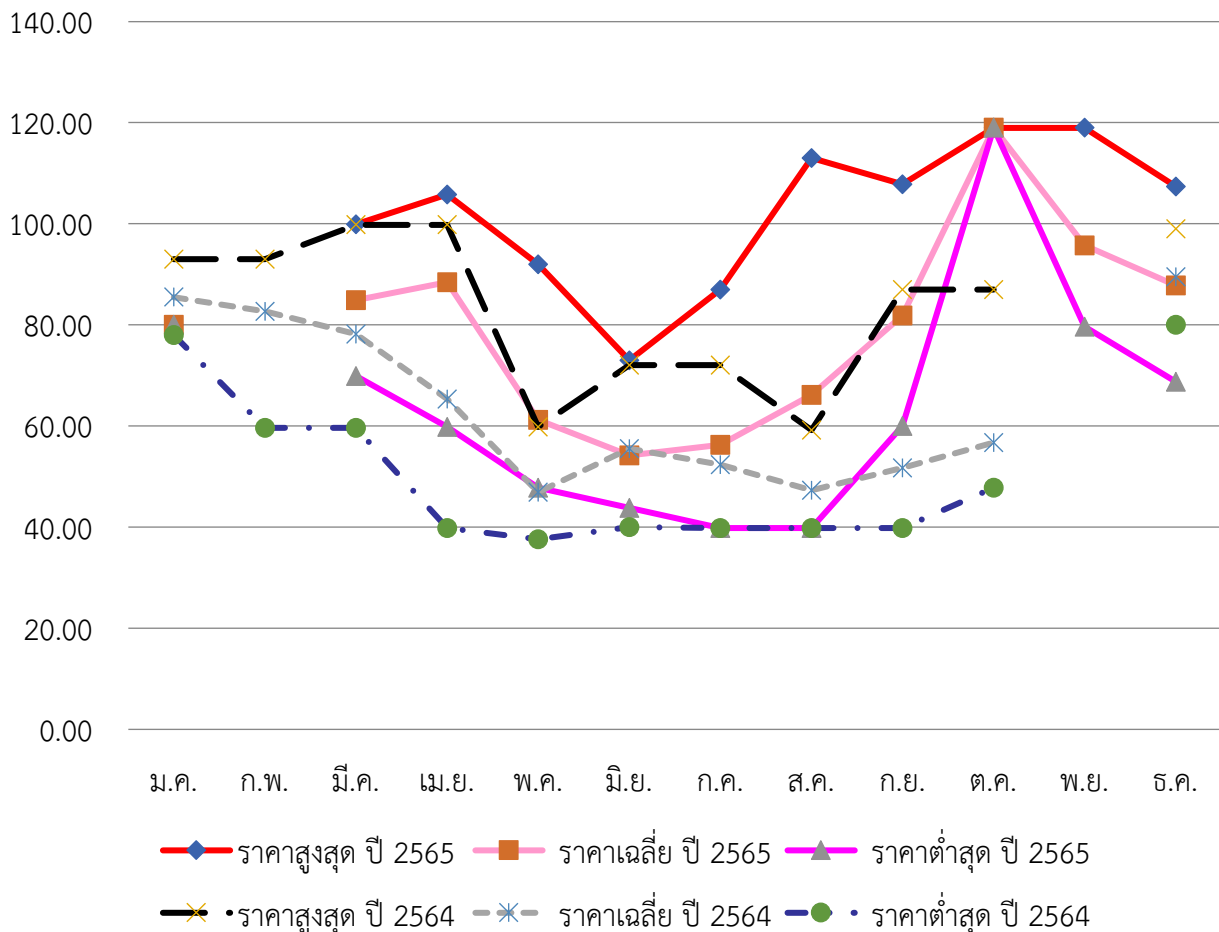
ในขณะที่เดือนสิงหาคมซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มเข้าสู่ปลายฤดู ผลผลิตลดลงจึงมีความผันผวนของราคามากเช่นกัน ในภาพรวมจึงทำให้มีความผันผวนของราคาโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกทุเรียนที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูลรายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2564 - 2565 ที่ผ่านมาในห้าง 6 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Friendship และ Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 5,600 สาขาทั่วประเทศจีน ได้ผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ราคาขายปลีกทุเรียนไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายปลีกทุเรียน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2565	79.98	-	99.90	105.78	92.00	73.00	87.00	113.00	107.80	119.00	119.00	107.38	100.35
ราคาเฉลี่ยปี 2565	79.98	-	84.90	88.45	61.21	54.20	56.27	66.13	81.86	119.00	95.69	87.78	79.59
ราคาต่ำสุด ปี 2565	79.98	-	69.90	59.80	47.80	43.80	39.80	39.80	59.98	119.00	79.64	68.73	64.38
ราคาสูงสุด ปี 2564	93.00	93.00	99.80	99.80	59.80	72.00	72.00	59.20	87.00	87.00	-	99.00	83.78
ราคาเฉลี่ยปี 2564	85.49	82.64	78.15	65.31	46.89	55.52	52.35	47.24	51.73	56.72	-	89.49	64.69
ราคาต่ำสุด ปี 2564	77.98	59.60	59.60	39.80	37.60	39.98	39.80	39.80	39.80	47.80	-	79.98	51.07

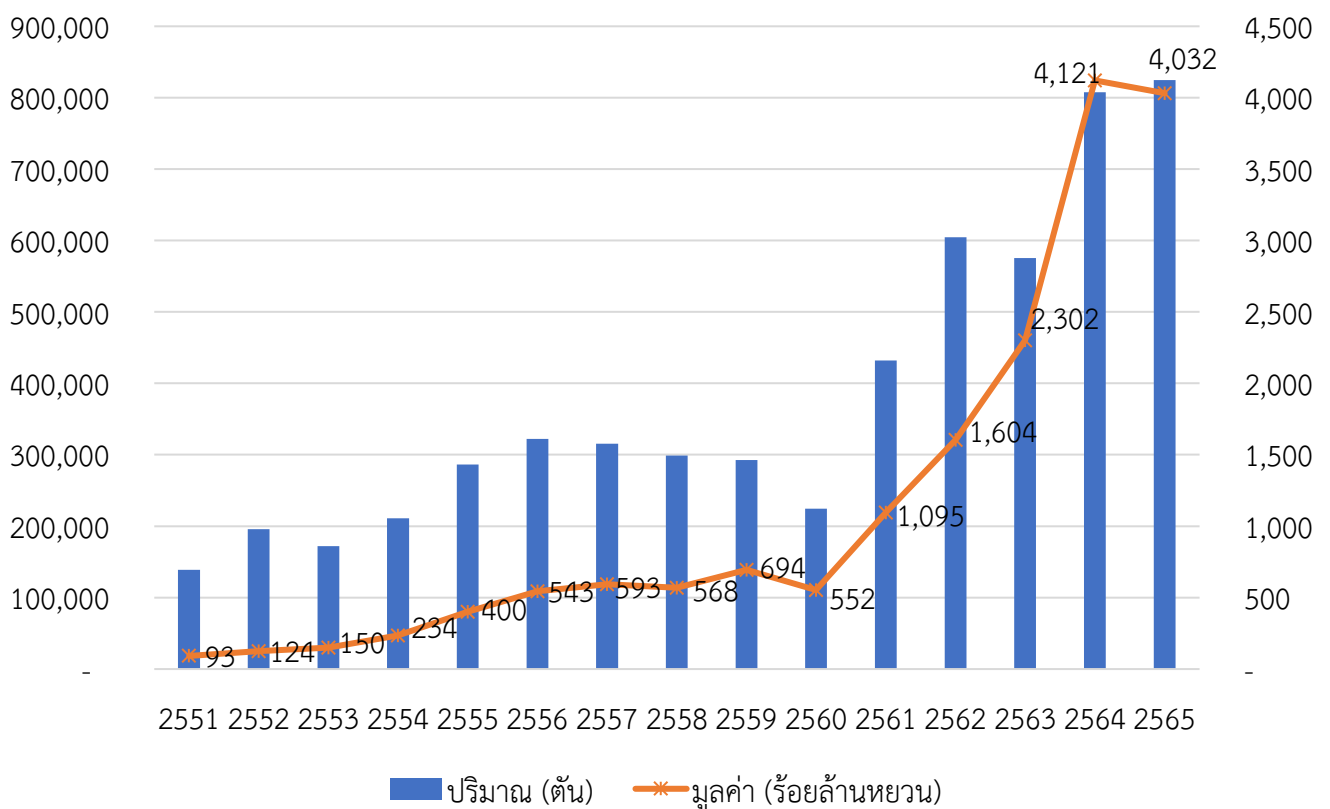
กราฟแสดงราคาขายปลีกทุเรียนรายเดือนของปี 2564-2565 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 15 พบว่า ในปี 2565 ราคาขายปลีกทุเรียนสดคล่องเป็นในทิศทางเดียวกับราคาขายส่ง คือ ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม เป็นช่วงที่ผลผลิตมากและมีการนำเข้ามาก ราคาซื้อขายในช่วงปีจึงต่ำตามกลไกตลาด ในขณะที่ช่วงต้นปีและปลายปีซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูการและปลายฤดูการของทุเรียน เป็นช่วงที่ราคาขายปลีกอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ผลผลิตมีน้อย โดยพบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ไม่มีการวางจำหน่ายในห้างโมเดิร์นเทรดข้างต้น ราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่มากกว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2564 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 79.59 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 อยู่ที่ 64.69 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.03 และพบว่าในปี 2565 ราคาขายปลีกทุเรียนในตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 35.97 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 32.71 หยวน ซึ่งสอดคล้องกับความผันผวนของราคาขายส่งที่กล่าวถึงข้างต้น

แนวโน้มและโอกาสของทุเรียนไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าทุเรียนของจีน (ตัน) และมูลค่าการนำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ปี 2551 - 2565

จากกราฟข้างต้น พบว่า จีนมีการนำเข้าทุเรียนผลสด อยู่ที่ระดับประมาณปีละ 300,000 ตัน นานถึง 5 ปี ในช่วงปี 2555 - 2559 แล้วขยับเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2561 ทะลุระดับ 400,000 ตัน และทะลุระดับ 600,000 ตัน ในปี 2562 ในขณะที่ในปี 2563 มีการนำเข้าลดลงอยู่ที่ 575,529 ตัน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และในปี 2564 - 2565 ซึ่งจีนและประเทศในอาเซียนมีการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ดี ก็พบว่ามีการกลับมานำเข้าทุเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยมีปริมาณการนำเข้าสูงมากถึงระดับ 800,000 ตัน

ทุเรียนเป็นหนึ่งในผลไม้ที่มีศักยภาพและความโดดเด่นอย่างมาก เนื่องจากลักษณะโดยเฉพาะของทุเรียนซึ่งไม่มีผลไม้อื่นทดแทนได้ การเพิ่มการตลาดทุเรียนในจีนจึงยังเป็นโอกาสเติมเต็มความต้องการของชาวจีนได้อีกมาก

จากการที่ชาวจีนมีกำลังบริโภคเพิ่มขึ้นและการส่งเสริมตลาดทุเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำหน่ายทั้งในตลาดค้าส่ง ตลาดค้าปลีก รวมถึงการจำหน่ายในช่องทางออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งนอกจากการบริโภคทุเรียนสดแล้ว ยังมีการนำไปแปรรูปที่หลากหลาย อาทิ พืชชำหน้าทุเรียน ขนมเปียะไส้ทุเรียน ขนมไหว้พระจันทร์ไส้ทุเรียน ไอศกรีมทุเรียน ไปจนถึงชาทุเรียน และร้านอาหารที่เน้นการนำทุเรียนมาเป็นส่วนประกอบของอาหาร ซึ่งต่างก็ได้รับความนิยมไม่น้อยในตลาดจีน สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการทุเรียนในตลาดจีนทั้งรูปแบบผลไม้สดและทุเรียนแช่แข็งที่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตลาดทุเรียนในจีนที่เติบโตขึ้น นอกจากไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตทุเรียนรายใหญ่ของโลกจะได้ประโยชน์แล้ว มาเลเซียซึ่งได้ผลักดันในการส่งออกทุเรียนแช่แข็งทั้งลูกไปจีนก็จะได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน โดยมาเลเซียจุดเด่นของทุเรียนมุขางคิงเป็นตัวชูโรงในการขยายตลาดทุเรียนมาเลเซียในตลาดจีน ในขณะที่ไทยยังคงเน้นตลาดทุเรียนหมอนทองเป็นหลัก เนื่องจากปริมาณการผลิตมากและราคาย่อมเยาว์กว่าทุเรียนมาเลเซียมาก หากมีการชูโรงทุเรียนพันธุ์พรีเมียมใหม่ที่มีศักยภาพในการทำตลาดเพื่อมาต่อกรกับทุเรียนมุขางคิงของมาเลเซียก็จะช่วยให้ไทยได้ส่วนแบ่งทุเรียนราคาสูงจากมาเลเซียได้เช่นกัน

นอกจากนี้ประเทศเวียดนาม พิลิปปินส์ และจีน ต่างเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมการเพาะปลูกทุเรียนของตนเพื่อเข้ามาแย่งชิงและเติมเต็มความต้องการบริโภคทุเรียนของผู้บริโภคชาวจีน โดยในส่วนของ การเพาะปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานของจีนให้ผลผลิตล็อตแรกในปี 2566 ปริมาณราว 40 -50 ตัน นับเป็นการเปิดศักราชความก้าวหน้าของการเพาะปลูกทุเรียนของจีนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ซึ่งทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของจีนจะเน้นจุดเด่นทุเรียนที่สุกคาคัน เพื่อเติมเต็มความต้องการของผู้บริโภคและสร้างมูลค่าเพิ่มที่แตกต่างจากทุเรียนผลสดนำเข้าทั่วไป รวมถึงต้นทุนการเพาะปลูกทุเรียนของจีนที่สูงกว่าต่างประเทศ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากพายุไต้ฝุ่นที่จะส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต ส่งผลให้ราคาจำหน่ายทุเรียนผลสดในจีนจะสูงกว่าทุเรียนนำเข้า

อย่างไรก็ดี เกษตรกรและผู้ประกอบการของไทยในห่วงโซ่อุตสาหกรรมทุเรียนของไทยไม่ควรตระหนกกับการเพาะปลูกทุเรียนของจีน แต่ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพของทุเรียนไทยตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างเข้มงวด ซึ่งจะเป็นการสร้างจุดแข็งด้านคุณภาพให้กับทุเรียนไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดจีนได้อย่างยั่งยืนในสถานการณ์ที่จีนและหลายประเทศต่างเข้ามาชิงชิงตลาดทุเรียนในจีน รวมถึงควรเตรียมแผนการรับมือให้กับอุตสาหกรรมทุเรียนของไทยในอนาคต ในการพัฒนาแย่งส่วนแบ่งตลาดทุเรียนสดสุกคาคันที่ขนส่งทางเครื่องบินซึ่งผู้บริโภคสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่อุปทานซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคชาวจีนต่อทุเรียนสุกคาคันของผู้ประกอบการไทย ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาทุเรียนพันธุ์ใหม่ และสินค้าแปรรูปจากทุเรียนที่หลากหลายเพิ่มขึ้น

ในขณะที่ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำกับและเข้มงวดในการผลิตและคัดเลือกทุเรียนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานการส่งออก ไม่ให้เกิดปัญหาทุเรียนอ่อน หรือด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูกาลของผลผลิตเพราะจะกระทบต่อราคาและตลาดทุเรียนไทยในจีนในวงกว้างได้ง่าย รวมถึงการปฏิบัติตามพิธีสารการส่งออกผลไม้จากไทยมาจีนอย่างเคร่งครัด เพื่อลดปัญหาการกีดกันทางการค้าที่อาจจะเกิดขึ้นไปพร้อมกันด้วย

ลำไย

ลำไยเป็นผลไม้ที่จีนสามารถเพาะปลูกได้มากทางตอนใต้ของจีนในมณฑลกว่างตุง ผู้เจียนและเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศจีน เนื่องด้วยลำไยในทางการแพทย์แผนจีนนั้น ถือเป็นผลไม้ที่มีสรรพคุณทางยา โดยเกือบทุกส่วนของลำไยสามารถนำมาใช้เป็นยาได้ตั้งแต่เนื้อ เม็ด เปลือก และรากของลำไย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกลำไยรายใหญ่ของโลก มูลค่าการส่งออกปีละไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 17,434 ล้านบาท โดยประเทศไทยมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศเหมาะสมกับการปลูกลำไย โดยเฉพาะทางภาคเหนือตอนบนซึ่งได้รับภัยธรรมชาติน้อยกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ จีน และเวียดนาม สามารถผลิตลำไยนอกฤดูคุณภาพ และสามารถกำหนดระยะเวลาเก็บเกี่ยวในช่วงที่ตลาดต้องการได้ ในขณะที่ประเทศคู่แข่งยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้

ตารางที่ 16 การนำเข้าลำไยของจีนปี 2563 - 2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	เทียบกับปี 2564 (%)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	เทียบกับปี 2564 (%)
รวม	346,702	468,950	382,573	-18.42	491.23	705.41	533.57	-24.36
ไทย	342,110	467,971	380,434	-18.71	488.18	704.91	530.87	-24.69
กัมพูชา	-	-	1,951	n/a	-	-	2.61	n/a
เวียดนาม	4,592	979	189	-80.72	3.05	0.50	0.09	-82.29

ปัจจุบันประเทศที่จีนอนุญาตให้ส่งออกลำไยมายังจีนได้ คือ ไทย เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา และกัมพูชา จากตารางที่ 16 พบว่า ในปี 2565 จีนมีการนำเข้าลำไยจากต่างประเทศลดลงร้อยละ 18.42 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม โดยในปี 2565 มีการนำเข้าลำไยจากประเทศกัมพูชาหลังจากที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2565 โดยมีการนำเข้าปริมาณรวม 1,951 ตัน ในขณะที่มีการนำเข้าจากไทยและเวียดนาม ลดลงร้อยละ 18.71 และ 80.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ รายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		การเปลี่ยนแปลงปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	342,110	467,971	380,434	100.00	-18.71
1	มณฑลกว่างตุง	66,883	134,917	131,827	34.65	-2.29
2	นครฉงชิ่ง	99,749	141,851	107,257	28.19	-24.39
3	มณฑลยูนนาน	100,320	75,862	66,083	17.37	-12.89
4	มณฑลเจ้อเจียง	7,913	30,164	24,005	6.31	-20.42
5	มณฑลหูหนาน	15,299	19,190	11,311	2.97	-41.06
6	มณฑลชานตง	6,698	8,415	8,508	2.24	1.10
7	นครเซี่ยงไฮ้	1,072	3,755	8,380	2.20	123.20
8	มณฑลเจียงซู	2,292	3,576	7,341	1.93	105.24

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการ นำเข้า (%)	
9	มณฑลอานฮุย	2,697	3,317	4,259	1.12	28.38
10	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	31,212	36,498	4,220	1.11	-88.44
11	มณฑลไห่หนาน	931	1,139	2,338	0.61	105.33
12	มณฑลกุ้ยโจว	2,361	5,819	2,058	0.54	-64.63
13	มณฑลเสฉวน	24	508	1,782	0.47	250.55
14	มณฑลฝูเจี้ยน	4,249	386	699	0.18	81.02
15	มณฑลหูเป่ย์	-	-	171	0.04	n/a
16	กรุงปักกิ่ง	153	487	96	0.03	-80.40
17	นครเทียนจิน	-	573	74	0.02	-87.09
18	มณฑลเหลียวหนิง	212	-	25	0.01	n/a
19	มณฑลเจียงซี	46	-	-	-	-
20	มณฑลเหอหนาน	-	1,513	-	-	-100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า การนำเข้าลำไยสดจากไทยของจีนในปี 2565 ร้อยละ 34.65 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 28.19 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง และร้อยละ 17.37 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน สะท้อนให้เห็นว่าการขนส่งลำไยจากไทยไปจีน ในปี 2565 ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางการขนส่งทางเรือไปยังมณฑลกว่างตุง เจ้อเจียง ซานตง และเซี่ยงไฮ้ เนื่องจากในปี 2565 จีนยังมีการควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเข้มงวด ส่งผลให้การขนส่งที่ด่านชายแดนทางบกมีความล่าช้า โดยเฉพาะด่านชายแดนของเขตฯ กว่างซีจ้วง ในขณะที่การขนส่งทางบกจากด่านเชียงของของไทยผ่านลาว เข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน ในเส้นทาง R3A ยังพอมีความคล่องตัวมากกว่าทางเขตฯ กว่างซีจ้วง ผู้ประกอบการจึงยังมีการขนส่งผ่านเส้นทางดังกล่าว แต่ก็ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า รวมถึงการขนส่งลำไยทางรถยนต์ในเส้นทาง R3A ซึ่งอยู่ใกล้แหล่งผลิตในภาคเหนือของไทยและใช้ระยะเวลาในการขนส่งเร็วกว่าการขนส่งทางเรือมากโดยเฉพาะการขนส่งไปยังภาคตะวันตกของจีน เช่น การขนส่งลำไยไปนครฉงชิ่งที่หากใช้การขนส่งทางเรือจะต้องส่งเข้าที่ท่าเรือเซินเจิ้นหรือกว่างโจว แล้วต้องเปลี่ยนเป็นการขนส่งทางบกไปยังนครฉงชิ่งใช้ระยะเวลาในการขนส่งรวมประมาณ 10 - 13 วัน หากใช้การขนส่งทางรถยนต์ในเส้นทาง R3A จะใช้ระยะเวลาเพียง 3 วันเท่านั้น

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าลำไยโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับมณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่า ตลาดลำไยของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลตะวันตกและมณฑลตอนใต้ โดยเฉพาะนครฉงชิ่ง ซึ่งบริษัทฉงชิ่ง จินกั๋วหยวน เทรดิง ได้มีการเข้าไปลงทุนตั้งโรงคัดบรรจุลำไยในไทย โดยมีสัดส่วนทางการตลาดมากกว่าร้อยละ 20 ของลำไยไทยที่ส่งไปจีน องค์กรที่ดี ลำไยที่บริษัทนำเข้าบางส่วนก็มีการส่งเข้าไปจำหน่ายยังตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานในนครกว่างโจว เพื่อกระจายต่อไปยังตลาดค้าส่งอื่น ๆ ของจีนด้วยเช่นกัน ในขณะที่ตลาดทางตอนใต้และภาคตะวันตกซึ่งเป็นตลาดดั้งเดิมทั้งในมณฑลกว่างตุง เขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน เป็นจุดนำเข้าที่สำคัญเพื่อบริโภคในมณฑลและกระจายต่อไปตลาดค้าส่งและค้าปลีกในมณฑลต่าง ๆ ของจีน

ในขณะที่ตลาดที่น่าสนใจไม่น้อย คือ ตลาดในตะวันออกและตอนกลางของจีน ได้แก่ มณฑลเจ้อเจียง หูหนาน และซานตง ซึ่งมีผู้นำเข้าลำไยที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลดังกล่าวนำเข้าลำไยปริมาณ 24,005 11,311 และ 8,508 ตัน ตามลำดับ ซึ่งการที่ลำไยหากเก็บที่อุณหภูมิ 2 - 5 องศาเซลเซียส ความชื้น

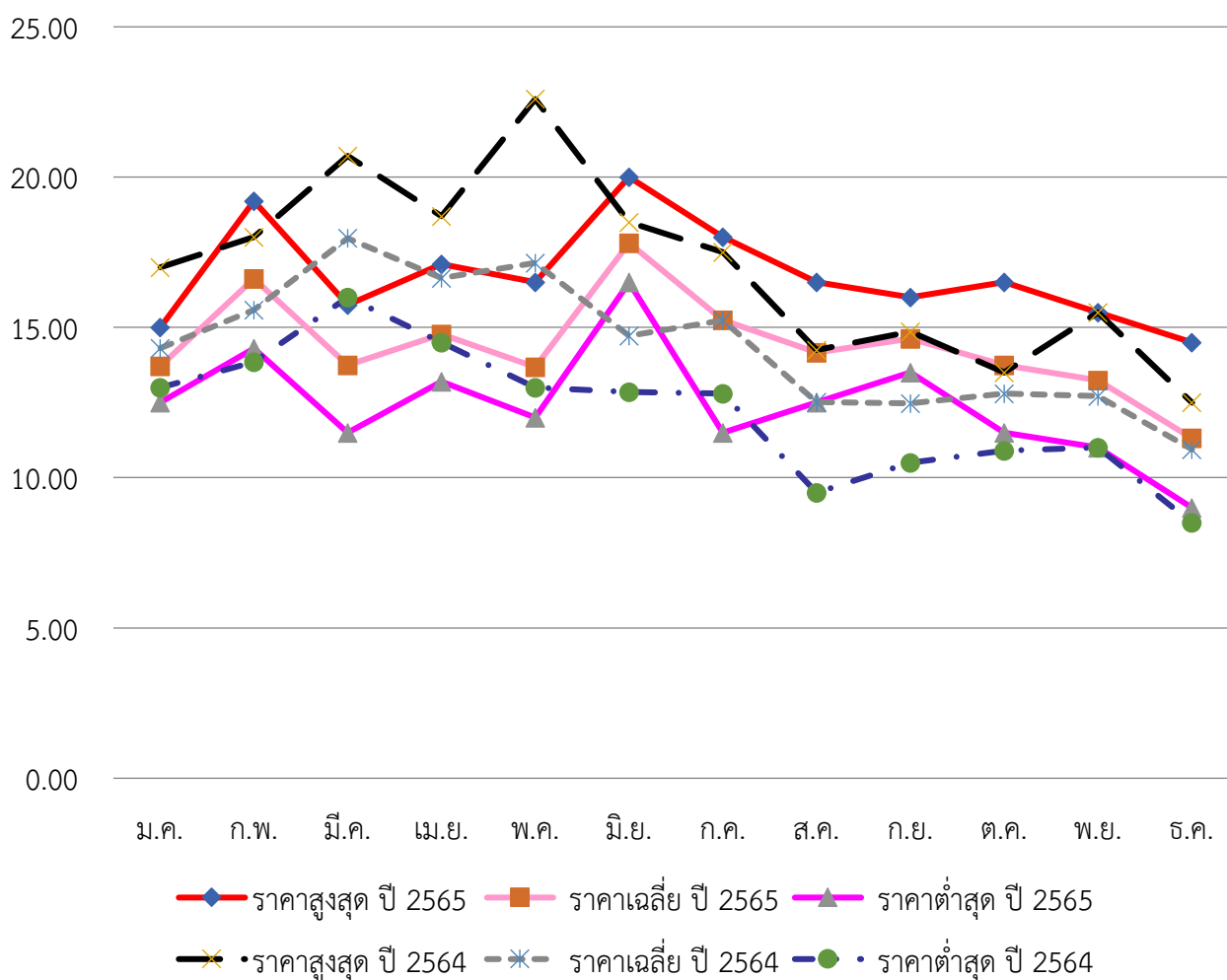
สัมพัทธ์ร้อยละ 90 - 95 จะเก็บได้นาน 30 - 45 วัน หรือถ้าเก็บที่อุณหภูมิ 5 - 10 องศาเซลเซียส จะเก็บได้นาน 20 - 30 วัน โดยที่การส่งออกมีการรมล้าไยสดด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เพื่อให้สีผิวเปลือกสวย ควบคุมเชื้อรา และโรค รวมถึงยังช่วยยืดอายุการเก็บรักษาได้ด้วย ส่งผลให้ข้อจำกัดในการขนส่งไม่ยุ่งยากมากนัก จึงทำให้สามารถขนส่งทางเรือไปยังภาคตะวันออกตอนบนของจีนได้ สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการขยายตลาดล้าไยไทย ในภาคตะวันออกและภาคกลางของจีน และจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผู้นำเข้าที่จดทะเบียน ในมณฑลต่าง ๆ ของจีนมีการนำเข้ามากระจายตัวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อาทิ นครเซี่ยงไฮ้ มณฑลเจียงซู (ภาคตะวันออก) มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น 1.23 และ 1.05 เท่า ตามลำดับ

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด เมื่อเทียบกับผลไม้ชนิดอื่น มีพื้นที่เพาะปลูกกว่า 1.74 ล้านไร่ 2. มีผลผลิตทั้งปี มีมากในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม และมากที่สุดช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ในปี 2565 มีผลผลิตทั้งสิ้นกว่า 1,555,360 ตัน 3. สามารถแปรรูปเป็นล้าไยอบแห้งซึ่งมีมูลค่าและเก็บรักษาได้นาน 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การรมก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เพื่อให้สีผิวเปลือกสวย ควบคุมโรคและช่วยยืดอายุการเก็บรักษาล้าไยให้นานขึ้น แต่หากมีปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างมากกว่า 50 mg/kg ตามมาตรฐานที่จีนกำหนดก็ถูกทำลายทิ้งหรือถูกตีกลับ ไม่สามารถนำเข้ามาจำหน่ายยังประเทศจีนได้
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ล้าไยเป็นผลไม้ที่จีนนำมาใช้หลากหลายรูปแบบ นอกจากทานสดแล้ว ล้าไยอบแห้งยังนำมาประยุกต์ใช้ในศาสตร์ของยาจีน และการทำอาหารอีกด้วย 2. พื้นที่ทางตอนใต้ของจีนซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกล้าไยซึ่งตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันออกของจีนได้รับผลกระทบจากพายุฤดูร้อนบ่อยครั้ง ส่งผลให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย 3. จีนยังไม่สามารถผลิตล้าไยนอกฤดูได้ในปริมาณมาก ล้าไยคุณภาพนอกฤดูจึงจำหน่ายได้ในราคาดี 	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จีนสามารถเพาะปลูกล้าไยได้มาก โดยเฉพาะทางตอนใต้ของจีนในมณฑลกว่างตุ้ง ผู้เจี้ยน และเขตฯ กว่างซีจ้วง ช่วงติดดอกประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่ผลผลิตของไทยออกมากเช่นกัน ให้ผลผลิตปีละมากกว่า 1.7 ล้านตัน (ปี 2565 ผลผลิตล้าไยของมณฑลกว่างตุ้ง 960,500 ตัน เขตฯ กว่างซีจ้วง 625,500 ตัน มณฑลผู้เจี้ยน 229,471 ตัน (ปี 2563) และมณฑลไห่หนาน 61,200 ตัน มีผลผลิตล้าไยรวมกว่า 1.88 ล้านตัน)

ตารางที่ 18 ราคาขายส่งลำไยไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายส่งลำไย	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2565	15.00	19.20	15.75	17.10	16.50	20.00	18.00	16.50	16.00	16.50	15.50	14.50	16.71
ราคาเฉลี่ยปี 2565	13.71	16.62	13.75	14.77	13.68	17.81	15.24	14.16	14.62	13.75	13.23	11.32	14.39
ราคาต่ำสุดปี 2565	12.50	14.30	11.50	13.20	12.00	16.50	11.50	12.50	13.50	11.50	11.00	9.00	12.42
ปริมาณนำเข้าปี 2565	99,786	41,714	15,576	6,436	3,149	1,645	9,534	18,493	27,801	36,623	59,138	60,540	380,435
ปริมาณผลผลิตปี 2565	139,049	86,634	42,461	21,153	9,177	49,772	230,971	388,218	150,403	108,564	174,511	154,447	1,555,360
ราคาสูงสุดปี 2564	17.00	18.00	20.70	18.70	22.60	18.50	17.50	14.25	14.85	13.50	15.50	12.50	16.97
ราคาเฉลี่ยปี 2564	14.31	15.58	17.97	16.64	17.14	14.71	15.23	12.51	12.48	12.80	12.71	10.94	14.42
ราคาต่ำสุดปี 2564	13.00	13.85	16.00	14.50	13.00	12.85	12.80	9.50	10.50	10.90	11.00	8.50	12.20
ปริมาณนำเข้าปี 2564	105,648	65,770	24,866	7,878	3,106	3,178	13,310	22,145	36,837	33,284	69,835	82,116	467,971
ปริมาณผลผลิตปี 2564	200,430	85,093	50,147	15,671	13,947	31,342	175,514	411,987	151,851	118,628	133,046	179,431	1,567,087

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) รายเดือนของปี 2564-2565 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 18 พบว่า ในปี 2565 ช่วงเดือนที่จีนมีการนำเข้าลำไยมากจะเป็นช่วงที่จีนไม่มีผลผลิตออก คือ ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ และพฤศจิกายน - ธันวาคม โดยเดือนที่มีการนำเข้าค่อนข้างมาก คือ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีนที่คนจีนนิยมซื้อหาลำไยเนื่องจากเป็นผลไม้ที่ชื่อเป็นมงคล คือ หลงเหยียน (龙眼) แปลว่า ตามังกร โดยในปี 2565 วันตรุษจีนอยู่ที่ช่วงปลายเดือนมกราคมจึงมีการนำเข้ามากในช่วงเดือนธันวาคม 2564 - มกราคม 2565 หลังจากนั้นมีการนำเข้าลดลงตามปริมาณผลผลิตที่ลดลง โดยราคามีการปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน และพบว่าในเดือนมิถุนายนซึ่งมีปริมาณการนำเข้าที่น้อยที่สุดในปี 2565 มีราคาขายส่งเฉลี่ยอยู่ที่ 17.81 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นราคาขายส่งเฉลี่ยที่สูงที่สุดของปี 2565 ในขณะที่ในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคมเป็นช่วงที่ลำไยจีนและไทยออกผลผลิตพร้อมกันเป็นจำนวนมาก จึงเป็นช่วงที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่อปริมาณผลผลิตที่ไทยเพาะปลูกได้อยู่ในช่วงต่ำที่สุดในรอบปี โดยเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นเดือนที่มีผลผลิตของลำไยมากที่สุด จึงเป็นช่วงที่ราคาขายส่งเฉลี่ยของลำไยอยู่ในระดับต่ำ หลังจากเดือนสิงหาคมราคาขายส่งเฉลี่ยของลำไยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และลดลงในช่วงปลายปี ซึ่งเป็นช่วงที่ไทยมีผลผลิตลำไยออกมาก ในขณะที่ก็มีผลไม้เมืองหนาวที่เข้ามาแข่งขันในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานให้ผู้บริโภคเลือกซื้อ มากด้วยเช่นกัน โดยมีราคาขายส่งเฉลี่ยต่ำที่สุดในเดือนธันวาคมอยู่ที่ 11.32 หยวนต่อ กก.

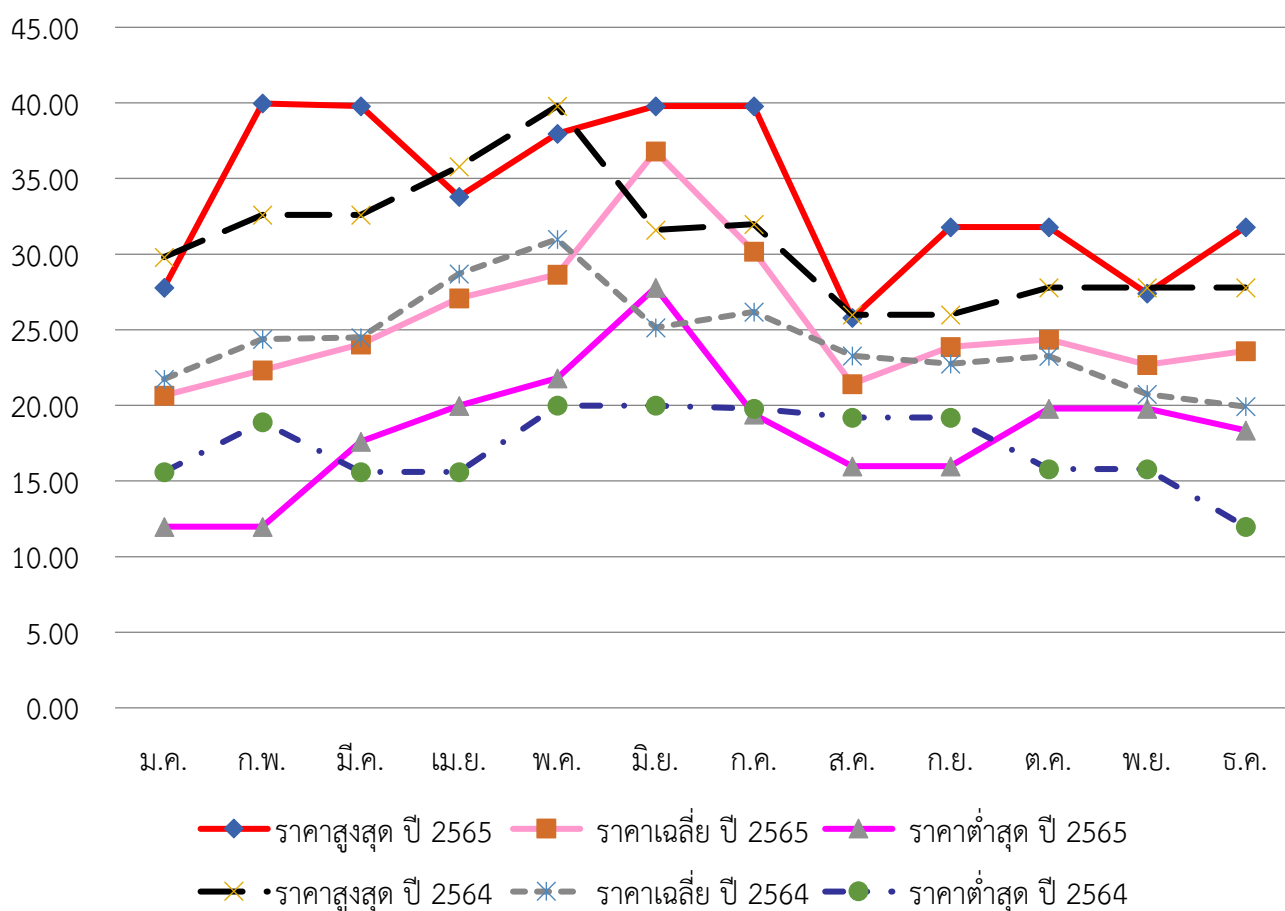
ราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่สูงกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2563 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 14.39 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 อยู่ที่ 14.42 หยวนต่อ กก. ลดลงร้อยละ 0.21 ราคาจำหน่ายที่ลดลงเนื่องจากราคาขายส่งลำไยสูงสุดและต่ำสุดในเดือนมีนาคม 2565 ลดลงมากเมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่เดือนอื่น ๆ ราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนไม่ต่างกับปี 2564 มากนัก และพบว่าในปี 2565 ราคาขายส่งลำไยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 4.29 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 4.77 หยวน

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูลรายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2564 - 2565 ที่ผ่านมาในห้าง 6 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Friendship, Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 5,600 สาขาทั่วประเทศจีน ได้ผลดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายปลีกลำไย	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2565	27.80	39.98	39.80	33.80	37.98	39.80	39.80	25.80	31.80	31.80	27.40	31.80	33.96
ราคาเฉลี่ยปี 2565	20.66	22.32	24.04	27.10	28.66	36.80	30.18	21.42	23.87	24.37	22.70	23.60	25.48
ราคาต่ำสุด ปี 2565	11.98	11.98	17.60	19.99	21.80	27.80	19.40	15.98	15.98	19.80	19.80	18.36	18.37
ราคาสูงสุด ปี 2564	29.80	32.60	32.60	35.80	39.80	31.60	31.98	26.00	26.00	27.80	27.80	27.80	30.80
ราคาเฉลี่ยปี 2564	21.73	24.39	24.48	28.69	30.99	25.15	26.17	23.29	22.76	23.26	20.73	19.94	24.30
ราคาต่ำสุด ปี 2564	15.60	18.90	15.60	15.60	20.00	20.00	19.80	19.20	19.20	15.80	15.80	11.98	17.29

กราฟแสดงราคาขายปลีกลำไยรายเดือนของปี 2564-2565 (หยวน/กก.)

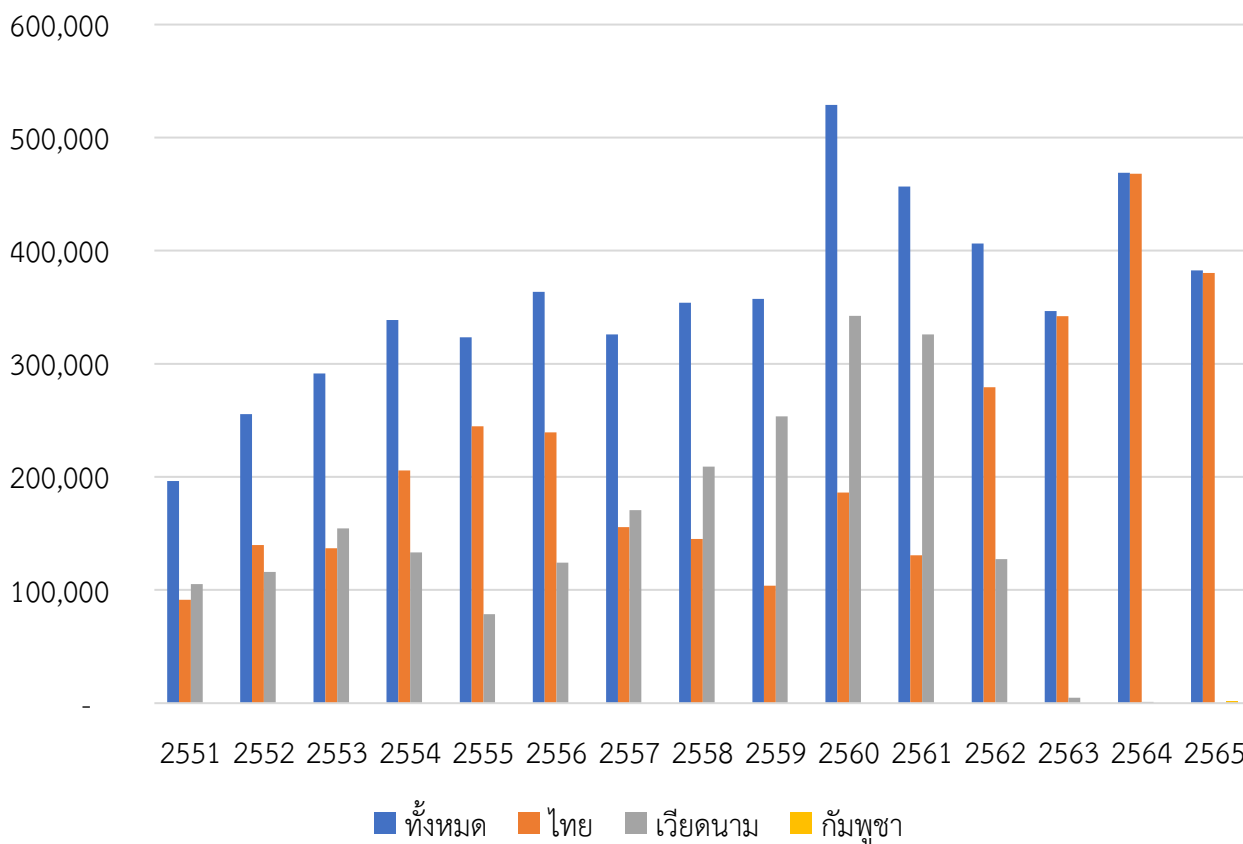

จากตารางที่ 19 พบว่าราคาขายปลีกลำไยไทยในห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวในช่วงเดือนมิถุนายนมีราคาขายปลีกลำไยเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ที่ 36.80 หยวนต่อ กก. และในเดือนมกราคมมีราคาขายปลีกลำไยเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 20.66 หยวนต่อ กก. สอดคล้องตามราคาขายส่งลำไยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานตามที่กล่าวข้างต้น โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่ใกล้เคียงกับราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2564 (กราฟเส้นปะสีเทา) ยกเว้นในเดือนมิถุนายนที่ต่างกันมาก โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 25.48 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 อยู่ที่ 24.30 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.86 เนื่องจากความผันผวนของราคาขายปลีกสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564

ในปี 2565 ราคาขายปลีกลำไยในตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวมีความผันผวนของราคาสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 15.59 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 13.51 หยวน

แนวโน้มและโอกาสของลำไยไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าลำไยของจีน ปี 2551 - 2565 (ตัน)

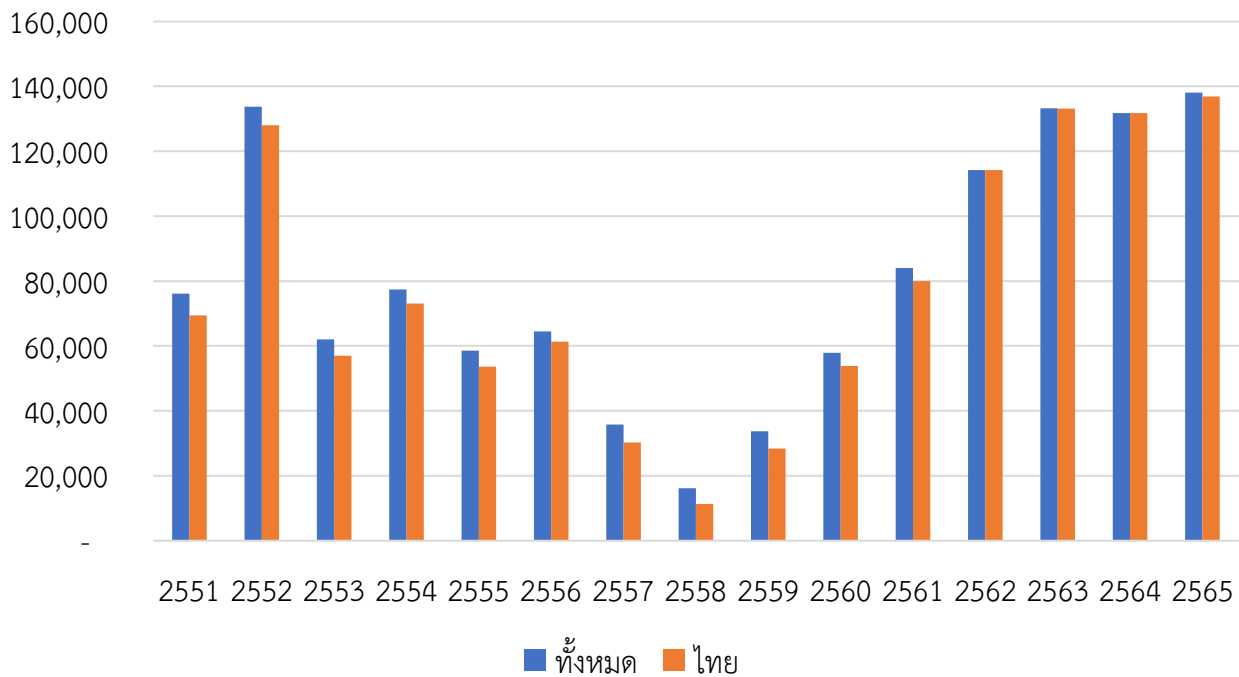

จากกราฟข้างต้น พบว่า จีนมีการนำเข้าลำไยผลสดส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับประมาณปีละ 350,000 - 400,000 ตัน ยกเว้นในปี 2560 ที่มีการนำเข้ามากกว่า 500,000 ตัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการนำเข้าลำไยผลสดของจีนที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อเทียบกับทุเรียน และมังคุดที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากจีนก็เป็นประเทศผู้ผลิตลำไยรายใหญ่ของโลกเช่นกันแต่ละปีมีผลผลิตประมาณ 1.7 ล้านตัน ซึ่งสามารถตอบสนองตลาดผู้บริโภคในประเทศได้

จากสถิติที่ผ่านมา พบว่า ในปี 2558 - 2561 จีนมีการนำเข้าลำไยจากประเทศเวียดนามมากกว่าไทยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะมีการแปลงลำไยไทยเป็นเวียดนามเพื่อลดต้นทุนทางภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กล่าวข้างต้น แต่ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา จากการที่ศุลกากรจีนมีความเข้มงวดในการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรทำให้ไม่สามารถดำเนินการแบบที่ผ่านมาได้ จึงทำให้สัดส่วนการนำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นมากอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

อย่างไรก็ดี จากการที่จีนยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้ในปริมาณมาก จึงยังเป็นโอกาสของลำไยไทยที่จะเข้ามาตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคชาวจีนโดยเฉพาะในช่วงหน้าหนาวที่เป็นช่วงนอกฤดูลำไยของจีน ซึ่งชาวจีนมีความเชื่อว่าลำไยมีฤทธิ์ร้อนเมื่อบริโภคลำไยในฤดูหนาวจะช่วยเพิ่มความอบอุ่นให้กับร่างกายได้ รวมถึงชื่อของลำไยในภาษาจีนมีความหมายมงคลจึงเป็นหนึ่งในผลไม้ที่ชาวจีนนิยมซื้อติดบ้านในช่วงเทศกาลตรุษจีน นอกจากนี้ การขยายตลาดใหม่เพื่อส่งออกลำไยก็จะช่วยลดปัญหาการล้นตลาดในช่วงที่ผลผลิตลำไยของไทยออกมากซึ่งเป็นช่วงที่จีนนำเข้าน้อยเพราะเป็นช่วงที่ผลผลิตออกตรงกัน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งของจีน ปี 2551 - 2565 (ตัน)

เมื่อพิจารณาการนำเข้าลำไยอบแห้งของจีนในช่วงปี 2551 - 2565 พบว่า ในช่วงปี 2551 - 2558 การนำเข้าลำไยอบแห้งมีความผันผวนค่อนข้างมาก แต่ตั้งแต่ในช่วงปี 2559 - 2565 พบว่า จีนมีการนำเข้าลำไยอบแห้งเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่องจากระดับประมาณ 40,000 ตันในปี 2559 เพิ่มเป็นระดับ 133,171 ตัน ในปี 2563 ลดลงเล็กน้อยในปี 2564 อยู่ที่ระดับ 131,762 ตัน และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2565 อยู่ที่ระดับ 138,047 ตัน ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้าจากไทย จึงเป็นอีกหนึ่งโอกาสของลำไยไทยในการแปรรูปเป็นลำไยอบแห้ง ซึ่งนอกจากจะสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับลำไยแล้วยังสามารถดูดซับลำไยสดที่ล้นตลาดได้อีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

มังคุด

มังคุดเป็นผลไม้ที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ แม้ว่าจะมีการริเริ่มปลูกในมณฑลไห่หนานของจีน แต่ก็ยังไม่ได้ผลผลิตมากนัก มีการเรียกขานมังคุดว่าเป็นราชินีของผลไม้ (水果皇后) โดยคนจีนจัดให้มังคุดเป็นผลไม้ธาตุเย็น นอกจากมีวิตามินต่าง ๆ แล้ว ยังเชื่อว่ามีสรรพคุณแก้ร้อนในดับกระหายคลายร้อนด้วย แม้ว่าแหล่งกำเนิดของมังคุดมาจากประเทศมาเลเซีย แต่ปัจจุบันจีนนำเข้ามังคุดจากไทยมากที่สุด

ตารางที่ 20 การนำเข้ามังคุดของจีน ปี 2563 - 2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	เทียบกับปี 2564 (%)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	เทียบกับปี 2564 (%)
รวม	294,233	248,492	208,781	-15.98	675.85	766.63	628.50	-18.02
ไทย (เทียบสัดส่วน)	254,654 (86.55%)	227,762 (91.66%)	183,083 (87.69%)	-19.62	583.30 (86.31)	696.54 (90.86%)	545.51 (86.80%)	-21.68
อินโดนีเซีย	35,704	20,508	25,696	25.30	85.01	69.46	82.98	19.46
เมียนมา	-	-	2.52	n/a	-	-	0.008	n/a
มาเลเซีย	3,833	221	0.01	-100.00	7.48	0.63	0.00	-99.96
เวียดนาม	42	-	-	-	0.06	-	-	-100

ปัจจุบันประเทศที่จีนอนุญาตให้ส่งออกมังคุดมายังจีนได้ คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา และเวียดนาม จากตารางที่ 20 พบว่า ในปี 2565 จีนนำเข้ามังคุดจากไทยมากที่สุดปริมาณ 183,083 ตัน ลดลงร้อยละ 19.62 เมื่อเทียบกับปี 2564 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.69 ของปริมาณการนำเข้ามังคุดรวมจากประเทศต่าง ๆ และมีการนำเข้ามังคุดจากอินโดนีเซียปริมาณ 25,696 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.30 และพบว่ามี การนำเข้ามังคุดจากมาเลเซียลดลงมากถึงเกือบร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับปี 2564 ซึ่งการนำเข้าที่ลดลงจากประเทศไทยเป็นผลมาจากจากการที่ปริมาณผลผลิตมังคุดในปี 2565 ลดลง จากเนื้อที่ยืนต้นที่ลดลงจากปี 2564 เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคตะวันออกโค่นต้นมังคุดที่ปลูกแซมกับยางพาราและทุเรียนออก เพื่อเพิ่มเนื้อที่ให้กับพืชหลัก และบางส่วนยืนต้นตายจากผลกระทบพายุและภัยธรรมชาติเมื่อปี 2564 รวมถึงการที่แหล่งผลิตทางภาคใต้มีฝนตกติดต่อกันในช่วงปลายปี 2564 ถึงกลางปี 2565 ประกอบกับอากาศหนาวเย็นนานในช่วงต้นปี 2565 ทำให้มังคุดออกดอกน้อยและบางพื้นที่แตกใบอ่อนแทนการออกดอกส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้ามังคุดต่อ กก. ในปี 2565 พบว่ามูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ของมังคุดอินโดนีเซียมากที่สุด อยู่ที่ 3.23 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. รองลงมา คือ เมียนมา และไทย อยู่ที่ 3.21 และ 2.98 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ปริมาณการนำเข้ามังคุดจากประเทศไทยของจีน ปี 2563 - 2565 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ
รายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		การเปลี่ยนแปลงปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	254,654	227,762	183,083	100.00	-19.62
1	มณฑลกว่างตุง	55,726	20,630	61,455	33.57	197.90
2	มณฑลยูนนาน	56,839	68,275	54,287	29.65	-20.49
3	มณฑลเจ้อเจียง	13,771	25,624	20,344	11.11	-20.60
4	นครฉงชิ่ง	21,251	31,864	15,659	8.55	-50.86
5	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	91,815	50,560	11,924	6.51	-76.42
6	มณฑลชานตง	222	-	6,053	3.31	n/a
7	นครเซี่ยงไฮ้	963	1,967	3,215	1.76	63.43
8	มณฑลหูหนาน	5,190	11,557	2,766	1.51	-76.06
9	มณฑลฝูเจี้ยน	4,297	742	1,458	0.80	96.43
10	กรุงปักกิ่ง	1,944	184	1,359	0.74	639.16
11	มณฑลเจียงซู	548	9,942	1,278	0.70	-87.14
12	มณฑลเจียงซี	41	-	1,000	0.55	n/a
13	มณฑลไห่หนาน	72	1,833	653	0.36	-64.39
14	นครเทียนจิน	590	123	612	0.33	396.33
15	มณฑลเสฉวน	161	2,689	526	0.29	-80.45
16	มณฑลกุ้ยโจว	574	919	351	0.19	-61.84
17	มณฑลหูเป่ย์	-	-	104	0.06	n/a!
18	มณฑลเหอหนาน	90	18	39	0.02	119.02
19	มณฑลอานฮุย	34	233	-	-	-100.00
20	มณฑลกานซู	37	60	-	-	-100.00

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		การเปลี่ยนแปลง ปี 2565 เทียบปี 2564 (%)
		ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณการ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการ นำเข้า (%)	
21	มณฑลसानซี	152	230	-	-	-100.00
22	มณฑลเหลียวหนิง	270	-	-	-	-
23	เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน	-	-	-	-	-
24	มณฑลซานซี	-	311	-	-	-100.00
25	มณฑลเฮยหลงเจียง	68	-	-	-	-

จากตารางที่ 8 และตารางที่ 20 พบว่า ในช่วงปี 2563 - 2565 การส่งออกมังคุดของไทยไปยังจีน และเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่าสัดส่วนปริมาณการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 74.83 ในปี 2563 เพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับร้อยละ 90 ในปี 2564 และ 2565 ในขณะที่สัดส่วนปริมาณการส่งออกไปเวียดนามลดลงจากร้อยละ 18.32 ในปี 2563 ลดลงเหลือร้อยละ 7.63 ในปี 2565 และแม้ว่าจีนอนุญาตให้มังคุดจากเวียดนามสามารถส่งเข้าจีนได้แล้วในปี 2563 แต่ปริมาณที่จีนนำเข้าจากเวียดนามก็ไม่ได้มีมากนักในช่วงที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่ามังคุดจากไทยไม่น่าจะมีการสวมสิทธิเป็นมังคุดเวียดนามเพื่อนำเข้าจีนซึ่งเป็นผลจากความเข้มงวดในการตรวจสอบการนำเข้าและส่งออกสินค้าของศุลกากรจีนตามที่กล่าวมาแล้ว

จากตารางที่ 21 พบว่า การนำเข้ามังคุดไทยของจีนในปี 2565 ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง และมณฑลยูนนาน โดยมีการนำเข้า 61,455 ตัน และ 54,287 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.57 และ 29.65 ของปริมาณการนำเข้ามังคุดไทยของจีนตามลำดับ รวมคิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 63.22 สะท้อนให้เห็นถึงเส้นทางการขนส่งมังคุดส่วนใหญ่ใช้เส้นทางการขนส่งทางเรือไปยังมณฑลกว่างตุง และทางบกในเส้นทาง R3A จากด่านเชียงของ ผ่านลาว เข้าจีนที่ด่านโม่ฮาน มณฑลยูนนาน ซึ่งมังคุดที่นำเข้าก็จะกระจายต่อไปยังตลาดค้าส่งค้าปลีกในมณฑลต่าง ๆ ของจีน รองลงมาเป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียงปริมาณ 20,344 ตัน และนครฉงชิ่งโดยมีการนำเข้า 15,659 ตัน ซึ่งน่าจะมีการใช้เส้นทางขนส่งทางบกในเส้นทาง R3A ด้วยเช่นกัน เนื่องจากนครฉงชิ่งใกล้กับมณฑลยูนนาน ในขณะที่มีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง จำนวน 11,924 ตัน ลดลงมากถึงร้อยละ 76.42 สะท้อนให้เห็นว่าการขนส่งมังคุดในปี 2565 โดยใช้เส้นทางขนส่งทางบกผ่านเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2564

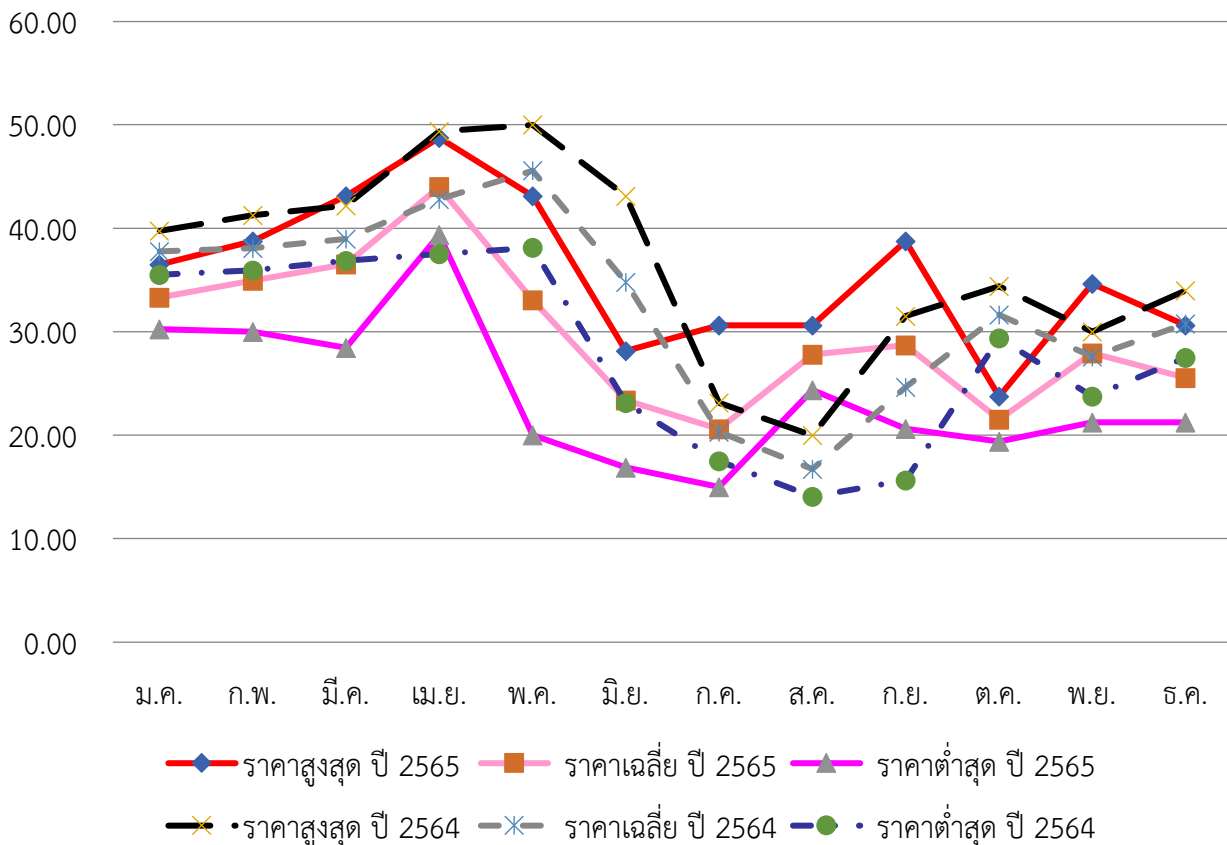
เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้ามังคุดโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับมณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่าตลาดมังคุดของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลตอนใต้ ตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกของจีน โดยเฉพาะมณฑลกว่างตุง นครฉงชิ่ง และมณฑลเจ้อเจียง (ไม่นับเขตฯ กว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน ที่มีปริมาณการนำเข้ามากโดยบางส่วนบริโภคในมณฑล และมีจำนวนมากที่กระจายต่อไปยังผู้ค้ามณฑลอื่น ๆ ของจีน) ในขณะที่ในปี 2565 มีการนำเข้ามังคุดโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลต่าง ๆ ของจีนลดลงโดยเฉพาะทางภาคตะวันตกของจีน เช่น มณฑลसानซีมณฑลกานซู ลดลงโดยไม่มีการนำเข้าในปี 2565 มณฑลเสฉวน นครฉงชิ่ง ลดลงร้อยละ 80.45 และ 50.86 ตามลำดับ เป็นต้น

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่มีผลผลิตเกือบตลอดทั้งปี โดยมีมากในช่วงเดือนเมษายน - กันยายน ฤดูกาลผลผลิตของภาคตะวันออกอยู่ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ภาคใต้ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2. ต้นมังคุดหลังจากปลูกใช้ระยะเวลาสั้นกว่าจะเริ่มให้ผลผลิต (เพาะปลูกแล้วประมาณ 7 - 10 ปี) โดยไทยมีพื้นที่เพาะปลูกที่ให้ผลผลิตได้ประมาณ 418,406 ไร่ 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตต่อไร่ในปี 2565 ประมาณ 602 กก. น้อยกว่าทุเรียนที่ให้ผลผลิตต่อไร่ได้ถึง 1,330 กก. 2. การบรรจุหีบห่อเพื่อส่งออกมีความยุ่งยาก เนื่องจากต้องกำจัดมดซึ่งมีติดมากับมังคุดก่อนส่งออก
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่จีนแทบจะยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ ยังต้องนำเข้าเป็นส่วนใหญ่ 	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฐานการทดลองเพาะปลูกมังคุดในจีนอยู่ที่มณฑลไห่หนาน ในเมืองอู่จื่อซาน มีพื้นที่เพาะปลูก 250 ไร่ และในเมืองเป่าถิงมีพื้นที่เพาะปลูก 1,250 ไร่ ซึ่งยังให้ผลผลิตไม่มากประมาณปีละ 100 ตัน แต่ในอนาคตพื้นที่ให้ผลผลิตก็จะมากขึ้นด้วย 2. การที่จีนให้มีการนำเข้ามังคุดจากอินโดนีเซีย ภายหลังจากที่มีการระงับการนำเข้ามาพักใหญ่ และการที่จีนอนุญาตให้นำเข้ามังคุดจากเวียดนาม ซึ่งจะเป็นคู่แข่งกับมังคุดของไทยในอนาคต

ตารางที่ 22 ราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายส่งมังคุด	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2565	36.50	38.75	43.13	48.75	43.13	28.13	30.63	30.63	38.75	23.75	34.63	30.63	35.61
ราคาเฉลี่ยปี 2565	33.30	34.94	36.51	44.00	33.06	23.38	20.60	27.81	28.70	21.53	27.94	25.54	29.77
ราคาต่ำสุดปี 2565	30.25	30.00	28.44	39.38	20.00	16.88	15.00	24.38	20.63	19.38	21.25	21.25	23.90
ปริมาณนำเข้าปี 2565	287	4	61	2,114	51,148	90,230	36,356	1,684	0.33	25	619	555	183,083
ปริมาณผลผลิตปี 2565	580	-	25	29,938	120,182	68,042	24,671	1,663	302	25	2,999	3,578	252,006
ราคาสูงสุดปี 2564	39.75	41.25	42.19	49.38	50.00	43.13	23.13	20.00	31.50	34.38	30.00	34.00	36.56
ราคาเฉลี่ยปี 2564	37.77	38.06	38.96	42.81	45.58	34.79	20.31	16.74	24.65	31.64	27.57	30.76	32.47
ราคาต่ำสุดปี 2564	35.50	35.94	36.88	37.50	38.13	23.13	17.50	14.06	15.63	29.38	23.75	27.50	27.91
ปริมาณนำเข้าปี 2564	351	77	152	1,284	8,592	55,872	67,037	77,991	15,343	705	88	270	227,762
ปริมาณผลผลิตปี 2564	1,435	1,543	54	7,148	21,878	54,994	82,884	70,239	21,472	4,793	3,114	1,218	270,773

กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) รายเดือนของปี 2564-2565 (หยวน/กก.)

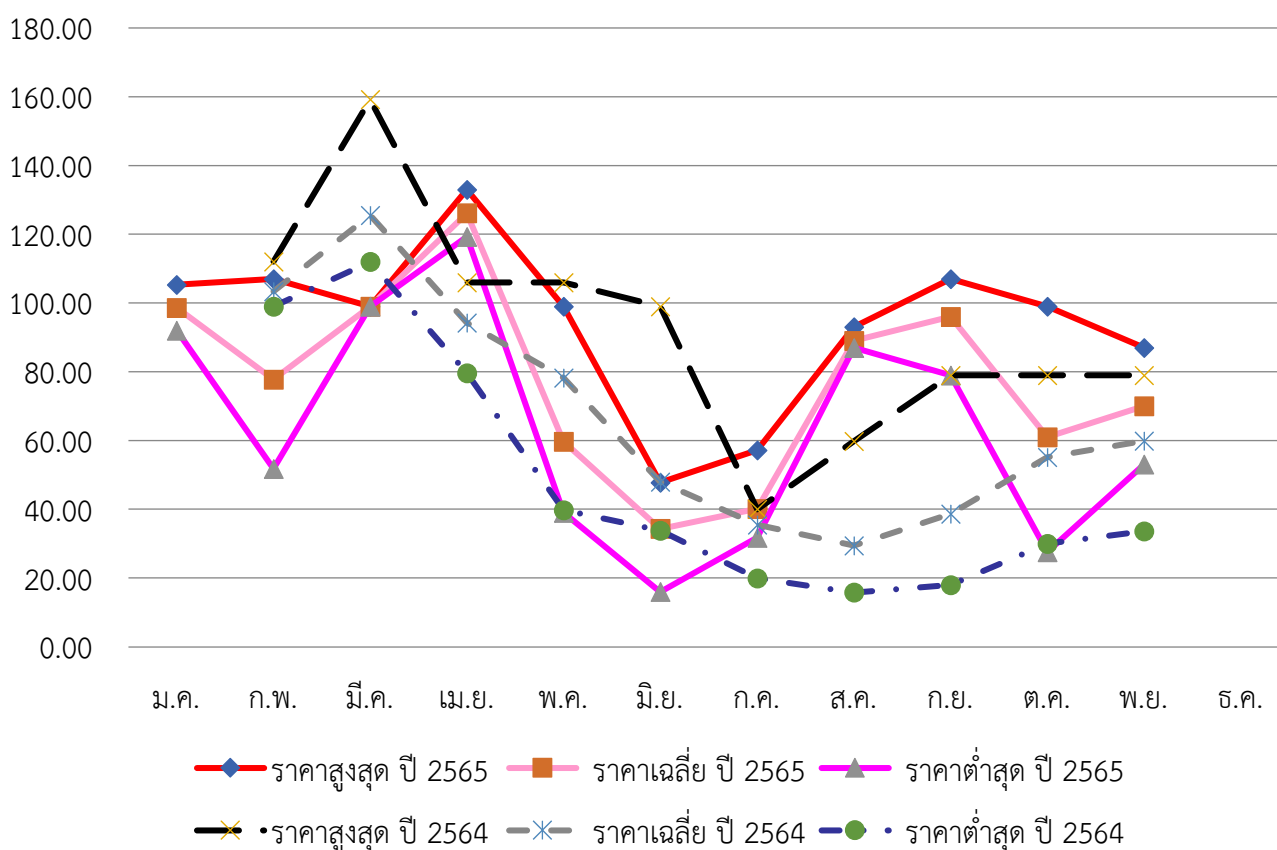
จากตารางที่ 22 พบว่า ในปี 2565 ช่วงเดือนที่มีการนำเข้ามามังคุดมากที่สุดคล้อยกับช่วงที่ผลผลิตของไทยออกมาก คือ ช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม จึงเป็นช่วงที่ราคาซื้อขายลดต่ำลงในช่วงปีตามกลไกตลาด ราคาขายส่งอยู่ในระดับสูงในช่วงต้นปีและปลายปี ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูและปลายฤดู ผลผลิตของมังคุดจึงมีไม่มาก โดยในปี 2565 พบว่า ราคาขายส่งเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ที่เดือนเมษายนโดยราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 44.00 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มเข้าสู่การให้ผลผลิตและมีการหาซื้อนำเข้าเพิ่มขึ้น และพบว่าราคาขายส่งลดลงต่อเนื่องเมื่อมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีราคาขายส่งเฉลี่ยต่ำที่สุดในเดือนกรกฎาคม ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 20.60 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นเดือนที่มีผลผลิตมากที่สุด โดยราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่ต่ำกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2564 (กราฟเส้นปะสีเทา) ราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 29.77 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 อยู่ที่ 32.47 หยวนต่อ กก. ลดลงร้อยละ 8.32 และพบว่าในปี 2565 ราคาขายส่งมังคุดในตลาดเจียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 11.71 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 8.65 หยวน เนื่องจากปริมาณการนำเข้าที่ลดลงและการกระจุกตัวของผลผลิตในช่วงฤดูกาล

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกมังคุดที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูลรายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2564 - 2565 ที่ผ่านมาในห้าง 6 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Friendship, Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 5,600 สาขาทั่วประเทศจีน ได้ผลตามตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ราคาขายปลีกมังคุดไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2564 - 2565

ราคาขายปลีกมังคุด	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2565	105.29	107.00	99.00	133.00	99.00	47.80	57.20	93.00	107.00	99.00	87.00	-	94.03
ราคาเฉลี่ยปี 2565	98.65	77.78	99.00	126.16	59.68	34.36	40.12	89.00	96.00	61.04	70.06	-	77.44
ราคาต่ำสุด ปี 2565	92.00	51.80	99.00	119.31	39.00	15.98	31.80	87.00	79.00	27.60	53.11	-	63.24
ราคาสูงสุด ปี 2564	-	112.00	159.20	105.98	105.98	99.00	40.00	59.80	79.00	79.00	79.00	-	91.90
ราคาเฉลี่ยปี 2564	-	103.33	125.55	94.27	78.26	48.00	35.44	29.46	38.69	55.11	59.87	-	66.80
ราคาต่ำสุด ปี 2564	-	99.00	112.00	79.60	39.80	33.80	19.96	15.80	17.96	29.96	33.60	-	48.15

กราฟแสดงราคาขายปลีกมังคุดรายเดือนของปี 2564-2565 (หยวน/กก.)

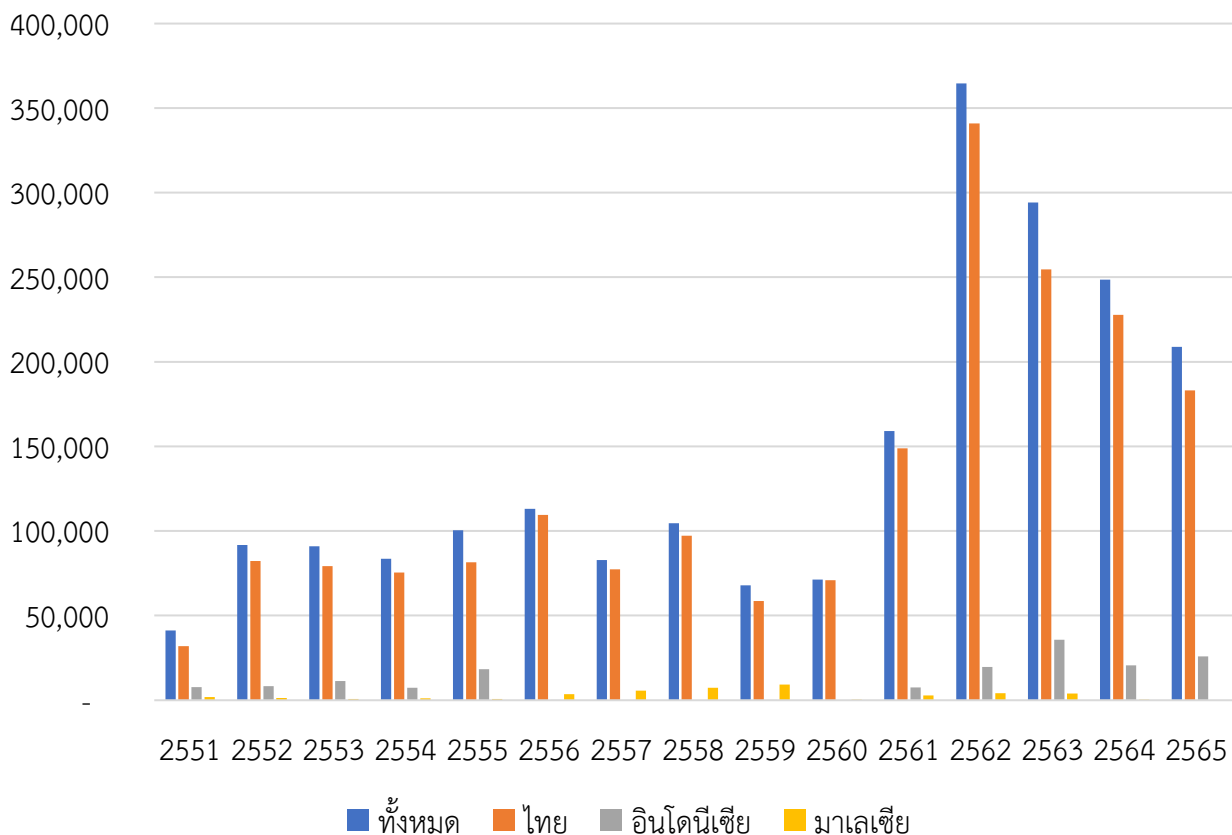

จากตารางที่ 23 พบว่า ราคาขายปลีกมังคุดไทยในห้างโมเดิร์นเทรดของนครกว่างโจวในปี 2565 สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับราคาขายส่ง คือ ราคาขายปลีกเฉลี่ยในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่พบว่าราคาขายปลีกมังคุดในห้างโมเดิร์นเทรดจะอยู่ในระดับสูงช่วงต้นปีและปลายปี ซึ่งมีปริมาณผลผลิตและมีปริมาณนำเข้าน้อย รวมถึงในช่วงต้นปีซึ่งเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีนจึงมีความต้องการมังคุดคุณภาพสูง โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2565 อยู่ที่ 77.44 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 อยู่ที่ 66.80 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.93 และพบว่าในปี 2565 ราคาขายปลีกมังคุดในตลาดโมเดิร์นเทรดมีความผันผวนของราคาสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละเดือนน้อยกว่าปี 2564 โดยในปี 2565 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 30.79 หยวน ในขณะที่ปี 2564 อยู่ที่ 43.75 หยวน

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)

แนวโน้มและโอกาสของมังคุดไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้ามังคุดของจีน ปี 2551 - 2565 (ตัน)

จากกราฟข้างต้นพบว่า ในช่วงปี 2552 - 2560 จีนมีการนำเข้ามังคุดส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับปีละประมาณ 100,000 ตัน และมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากตั้งแต่ปี 2561 โดยมีการนำเข้าในระดับ 150,000 ตัน ในปี 2561 ในระดับ 350,000 ตัน ในปี 2562 ในระดับ 300,000 ตัน ในปี 2563 และลดลงอยู่ที่ระดับ 250,000 ตัน ในปี 2564 และ 2565 โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากไทย ซึ่งปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและลดลงก็สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตของมังคุดของไทยด้วยเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มศักยภาพการบริโภคมังคุดของตลาดจีน

มังคุดเป็นหนึ่งในผลไม้ที่มีศักยภาพและโอกาสในตลาดจีน เนื่องจากเป็นผลไม้ที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ ตลาดมังคุดในจีนเกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้า โดยปัจจุบันมีผู้เล่นหลักที่สำคัญ คือ ไทย และอินโดนีเซีย ในขณะที่เวียดนามเป็นผู้เล่นใหม่ในตลาด แต่ยังมีผลผลิตน้อย

การแข่งขันของมังคุดไทยในตลาดจีนจึงควรเน้นเรื่องคุณภาพ เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถเลือกมังคุดจากรูปลักษณ์ภายนอกได้ แม้ว่าฝ่ายเกษตรกร กว้างโจว จะพยายามประชาสัมพันธ์ว่าเนื้อแก้วในมังคุดไม่ใช่ผลเสีย สามารถรับประทานได้ แต่ผู้บริโภคจำนวนมากก็ไม่นิยมบริโภคมังคุดเนื้อแก้ว และรู้สึกว่ามีมังคุดเนื้อแก้วเป็นมังคุดที่คุณภาพไม่ดี เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการในการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงการควบคุมคุณภาพตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยต่อพืชและสารตกค้างที่จะเป็นปัญหาในการระงับการนำเข้าดังเช่นมังคุดจากอินโดนีเซียที่เคยถูกระงับการนำเข้าเนื่องจากพบศัตรูพืชกักกันและสารแคดเมียมตกค้างเกินค่ามาตรฐาน

บทสรุป

จีนเป็นตลาดผู้บริโภคมผลไม้ที่สำคัญของไทย โดยในปี 2565 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปจีนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77 ของปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของไทย ผลไม้ที่ไทยส่งออกไปจีนปริมาณมากที่สุด 4 ลำดับแรก คือ ทูเรียน มะพร้าว (HS Code 080112 และ 080119) ลำไย และมังคุด โดยในปี 2565 มีการส่งออกมะพร้าวไปตลาดผู้บริโภคชาวจีนโดยตรง (รวมจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.09 ของปริมาณการส่งออกมะพร้าวในหมวด HS Code ดังกล่าวของไทย โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีสัดส่วนการส่งออกไปยังจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงอยู่ที่ร้อยละ 85.59 และมีการส่งทูเรียน มังคุด และลำไย ไปตลาดผู้บริโภคมผลไม้ชาวจีนโดยตรง (รวมจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.62 90.97 และ 74.42 ของปริมาณการส่งออกทูเรียน มังคุด และลำไยของไทย ตามลำดับ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่สัดส่วนร้อยละ 58.81 44.64 และ 26.80 ตามลำดับ โดยสัดส่วนการส่งออกทูเรียน มังคุด และลำไย ไปจีนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2562 - 2565 เป็นผลจากการรวมงานด้านการตรวจสอบและกักกันสินค้าเข้ากับงานของศุลกากรอย่างสมบูรณ์ในเดือนสิงหาคมปี 2561 ทำให้มีความเคร่งครัดในแนวทางปฏิบัติในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น การนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศจะต้องเป็นผลไม้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนที่กำหนดเท่านั้น โดยปฏิบัติด้วยมาตรฐานเดียวกันในการนำเข้าในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการนำเข้าสินค้ารูปแบบการค้าปกติ การนำเข้าโดยการค้ามูลค่าน้อยของวิสาหกิจชายแดน และการนำเข้าสินค้าโดยใช้สิทธิชาวชายแดน รวมถึงการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรในผลไม้นำเข้าตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา ทำให้ผลไม้ไทยไม่สามารถแปลงเป็นสินค้าเวียดนามแล้วส่งเข้าจีนได้ดังเช่นในอดีต

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ไทยและจีนได้เห็นชอบร่วมกันในการใช้ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีนฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2563 นั้น ทำให้การนำเข้าและส่งออกผลไม้ด้วยเส้นทางขนส่งทางบกผ่านประเทศที่สามมีความเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น โดยจีนอนุญาตให้นำเข้าได้ที่ด่านตงซิงและด่านรถไฟผิงเสียง เพิ่มเติมจากพิธีสารฯ เดิม ที่ให้นำเข้าได้แค่ด่านไห่วออี๋กวน และด่านโม่ฮาน จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารฯ ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ซึ่งได้มีการเพิ่มเติมจุดนำเข้าผลไม้เพิ่มเติมจากร่างพิธีสารฯ ได้แก่ ด่านรถไฟโม่ฮาน ด่านเทียนเป่า ด่านเหอโข่ว และด่านรถไฟเหอโข่ว ในมณฑลยูนนาน และ ด่านหลงปิง และด่านสุยโข่วในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง เพื่อรองรับการนำเข้าผลไม้ไทยในอนาคต ทั้งนี้ ผลไม้ของไทยที่ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุแล้วจะต้องระบุทะเบียนดังกล่าวบนบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบย้อนกลับกรณีเกิดปัญหา ในขณะที่ผลไม้เวียดนามที่ส่งเข้าจีนก็ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้การแปลงและสวมสิทธิ์ผลไม้ทำได้ยากขึ้น โดยหลังจากนี้คาดว่าจะการส่งออกผลไม้ของไทยจะเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ (new normal) โดยเป็นการส่งออกไปจีนมากกว่าเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลไม้ของไทยจึงควรปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของจีนอย่างเข้มงวดเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและลดความสูญเสียในการส่งออกผลไม้ซึ่งมีอายุในการเก็บรักษาสั้น รวมถึงควรร่วมกันพัฒนาผลผลิตให้มีความหลากหลายในสายพันธุ์และรสชาติ เพื่อสร้างความแปลกใหม่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าไปพร้อมกันด้วย

การนำเข้าทูเรียนของจีนจากไทยในปี 2565 ร้อยละ 40.76 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 14.81 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 11.24 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง ร้อยละ 10.15 เป็น

การนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง สะท้อนให้เห็นว่าในปี 2565 เส้นทางขนส่งทุเรียน ส่วนใหญ่ขนส่งทางเรือจากไทยไปยังด่านท่าเรือของมณฑลกว่างตุง รวมถึงการขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกง แล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนทางเส้นทางบกเข้าเมืองเซินเจิ้นซึ่งมีพื้นที่ติดกับฮ่องกง รองลงมาเป็น การขนส่งทางรถยนต์ จากไทยผ่านลาว เข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน เนื่องจากความสะดวกรวดเร็วของการขนส่งทางรถยนต์ ผ่านเส้นทาง R3A ที่ใช้ระยะเวลาเพียง 1 - 2 วันก็สามารถส่งของเข้าจีนได้ ในขณะที่การขนส่งทางเรือต้องใช้ ระยะเวลากว่า 7 - 10 วัน นอกจากนี้ การขนส่งทางรถยนต์ยังมีความคล่องตัวในการค้าขายและการกระจายสินค้า โดยเฉพาะการค้าในรูปแบบออนไลน์ที่ผู้นำเข้านำสินค้าเข้ามายังบริเวณชายแดนจีนแล้วกระจายสินค้าให้กับ ลูกค้าที่สั่งซื้อทางออนไลน์ ในปี 2565 พบว่าราคาขายส่งทุเรียนไทยเฉลี่ยตลอดทั้งปีในตลาดค้าส่งผักและผลไม้ เจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.35 เมื่อเทียบกับปี 2564 และราคาขายปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจว โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.03 เมื่อเทียบกับปี 2564

การนำเข้าลำไยของจีนจากไทยในปี 2565 ร้อยละ 34.65 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้า ที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 28.19 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง ร้อยละ 17.37 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 6.31 เป็นการนำเข้า โดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง สะท้อนให้เห็นว่าการนำเข้าลำไยของไทยของจีนส่วนใหญ่ น่าจะขนส่งผ่านทางเส้นทางถนนสาย R3A จากไทย ผ่านลาว และเข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน เนื่องจากมีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน และนครฉงชิ่ง รวมคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 45.56 ของการนำเข้าลำไยของไทยของจีน รองลงมาก็จะเป็นการขนส่งทางเรือจากไทยไปด่านท่าเรือ ของมณฑลกว่างตุง รวมถึงการขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกงแล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนทางเส้นทางบกเข้า เมืองเซินเจิ้น และการขนส่งทางเรือไปด่านท่าเรือของมณฑลเจ้อเจียง ในปี 2565 พบว่าราคาขายส่งลำไยไทย (เกรด1) เฉลี่ยตลอดทั้งปีในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานลดลงร้อยละ 0.21 เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่ราคาขายปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจวโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.86 เมื่อเทียบกับ ปี 2564

การนำเข้ามังคุดของจีนจากไทยในปี 2565 ร้อยละ 33.57 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้า ที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 29.65 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัท ในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 11.11 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง ร้อยละ 8.55 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง สะท้อนให้เห็นว่าการนำเข้ามังคุดของไทยส่วนใหญ่ น่าจะขนส่งผ่านทางเส้นทางถนนสาย R3A จากไทย ผ่านลาว และเข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน เนื่องจาก มีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน และนครฉงชิ่ง รวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.20 ของการนำเข้ามังคุดไทยของจีน เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการขนส่งสั้น ทำให้เข้าสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว มังคุดจึงมีความสดใหม่และจำหน่ายได้ราคาดี รองลงมาเป็น การขนส่งทางเรือจากไทยไปด่านท่าเรือของมณฑล กว่างตุง รวมถึงการขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกงแล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนทางเส้นทางบกเข้าเมืองเซินเจิ้น และการขนส่งทางเรือไปด่านท่าเรือของมณฑลเจ้อเจียง ในปี 2565 พบว่าราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรด 1) เฉลี่ยตลอดทั้งปีในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานลดลงร้อยละ 8.32 เมื่อเทียบกับปี 2564 และราคาขายปลีก ในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจวโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.93 เมื่อเทียบกับปี 2564

*****

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

1. เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (www.oae.go.th)
2. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2565 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3. สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2565 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2564 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
5. ข้อมูลราคาขายส่งผลไม้ที่ตลาดเจียงหนาน และราคาขายปลีกผลไม้ที่ห้างโมเดิร์นเทรด ณ นครกว่างโจวรายสัปดาห์ ปี 2564 - 2565 โดยฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)
6. เว็บไซต์สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (www.ops.moc.go.th)
7. เว็บไซต์ General Administration of Customs of the People's Republic of China (www.customs.gov.cn)